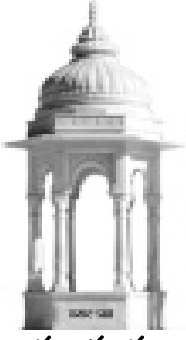

ఓం భూర్భువః స్వః తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి ధియోయోనః ప్రచోదయాత్

ప్రఖర ప్రజ్ఞ

యుగేశక్తి గాయత్రి

సజల శ్రద్ధ

ఓం వందే భగవతీం దేవీం శ్రీరామంచ జగద్గురుం
పాదపద్మే తయోః శ్రిత్యా ప్రణమామి ముహూర్ముహూః

సంకల్పం - సంరక్షణ
వేదమూర్తి, తపోనిష్ఠ, పండిత
శ్రీరామ శర్మ ఆచార్య
శక్తి స్వరూపిణి
మాతా భగవతీ దేవి శర్మ

సర్వమ్ అశ్వమేధః

శతపథబ్రాహ్మణములో సమస్త కోరికలను తీర్చుకొనుటకు
“ప్రజాపతి” ద్వారా అశ్వమేధయజ్ఞానుష్ఠానము చేసే వివరణ
ఈవిధముగా ఉన్నది.

ఘోష సంఘాటము
డా॥ ప్రణవ్ పండ్యా
సంఘాటము
బి.సి హెచ్.వి. సుబ్బారావు
(అశ్వినీ)
ఓం సంఘాటము
ముక్కామల రత్నాకర్
సంఘాటక యంఘరి
సాధన సరసింహాచార్య
శ్రీమతి లక్ష్మీరాజగోపాల్
డి.వి.ఆర్. మూర్తి

“ప్రజాపతిరకామయతః సర్వాన్ కామా నాన్నయా
సర్వావ్యర్జ్యష్టాశ్చ వీయేతి స ఏతమశ్వమేధం త్రిరాత్రం
యజ్ఞక్రతుమపశ్యత్తమాహ రత్నే నా యజత తేనేష్ట్యా సర్వాన్ కామా
నాప్నోతి త్వర్వా వ్యష్టీర్వ్య శ్చుత సర్వాన్త వై కామానాప్నోతి సర్వా
వ్యష్టీర్వ్యశ్చుతే యోఽశ్వమేధేన యజతే” - శత 13/4/1/1

సంపుటి 19 - సంచిక 09
ఫిబ్రవరి 2015

“నా సమస్త కోరికలు తీరాలి. నాకు సమస్త పదార్థాలు లభించాలి”
అని ప్రజాపతి కోరుకున్నారు. ఆయన ఈ త్రిరాత్రి (మూడు రాత్రుల)
యజ్ఞక్రతువు ఐన అశ్వమేధమును చూశారు. దానిని తీసుకొని
వచ్చారు. దానితో యజ్ఞము చేశారు. యజ్ఞము చేసి అన్ని కోర్కెలను
పూర్తిచేసుకొన్నారు. అన్ని పదార్థములను పొందారు. అశ్వమేధ
యజ్ఞము చేసినవానికి అన్ని కోరికలు తీరుతాయి. అతను సమస్త
పదార్థాలు ప్రాప్తించుకుంటాడు.

పత్రిక అందనివారు మరియు
పత్రికకు సూచనలు, సలహాలు
ఇవ్వదలచినవారు ఈ క్రింది
ఫోన్ నంబర్లలో సంప్రదించగలరు
040-23700722
99491 11175
94407 69798

ఉత్సాహంగా పనిచేస్తే అది కర్మయోగమవుతుంది

విషయ సూచిక

1. సంపాదకీయం : సర్వమ్ అశ్వమేధః	3
2. విషయసూచిక-సద్గురువాణి : పిల్లలలో సద్గుణాలు వికసించచేయాలి	4
3. వేదమంత్రం : ఉన్నతి	5
4. గాయత్రీ విద్య-51 : స్త్రీలకు గాయత్రీ సాధన-2	6
5. పరమపూజ్య గురుదేవుల సుదీర్ఘయాత్ర - 32 : స్వాతంత్ర్య యుజ్జంలో ఆహూతి-5	8
6. కుండలినీ మహావిజ్ఞానం-17 : కుండలినీ పరివర్తన ప్రక్రియ	10
7. శబ్దబ్రహ్మ - నాదబ్రహ్మ - 5 : శబ్దశక్తి యొక్క సామర్థ్యం నిస్సందేహమైనది	13
8. భావసంవేదనల గంగోత్రి - 8 : సంవేదన ప్రసాదించిన దివ్యదృష్టి	15
9. జీవన దేవత సాధన, ఆరాధన - 6 : జీవన సాధనకు మూల సూత్రాలు	16
10. భారతరత్న మదన్మోహన్ మాలవ్యా: సేవాగుణంతో నిండిన మానవతామూర్తి	19
11. ఛత్రపతి శివాజి జయంతి ప్రత్యేకం : మూర్తిభవించిన శౌర్యానికి ప్రతీక వీర శివాజి	25
12. కోరుకున్న సంతానాన్ని ఎలా పొందవచ్చును?	29
13. మన మనస్సు అదృశ్యంగా ఉన్నప్పటికీ సర్వసమర్థమైనది	31
14. కలల ప్రపంచం : మన భావనల యొక్క ప్రతిధ్వనియే స్వప్నాలు	34
15. వ్యక్తి నిర్మాణం : క్రింద పడినప్పుడు లేచే ప్రయత్నం చేయాలి	37
16. పూజ్య గురుదేవుల అమృతవాణి: లోకశిక్షకుల జీవనోద్దేశ్యం, లక్ష్యం - 2	40
17. నా వారితో నా మాట : నూతన సంవత్సరంలో మహాకాలుని సందేశం	43
18. స్ఫూర్తిదాయక గాయత్రీ పరివార్ సభ్యులు - 10	46
19. వార్తలు : రాష్ట్రంలో జరిగిన వివిధ కార్యక్రమాలు	49

సద్గురు వాణి

పిల్లలలో సద్గుణాలు వికసించచేయాలి

చాలామంది తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లలకు జన్మనివ్వడం, వారికి నిత్యావసరాలు తీర్చడంతో, చదువు చెప్పించడంతో తమ బాధ్యత పూర్తి అయిందనుకుంటారు. ఇవి అన్నీ పిల్లవాడి పురోభివృద్ధికి అత్యంత అవసరమయినప్పటికీ ఇవి అతనిని సంపూర్ణంగా తీర్చిదిద్దవు. పిల్లలకు మంచి అలవాట్లు నేర్పడం, అతనిలో సద్గుణాలను వికసించచేయడం ఒక మహత్వపూర్ణమైన విషయం. అసురత్వం నుంచి దేవత్వాన్ని, పశుత్వము నుండి మానవత్వాన్ని ఉత్పత్తి చేయుట ఒక సూక్ష్మవిజ్ఞానం. జంతువులు కూడా వాటి సంతానాన్ని ప్రేమిస్తాయి. తినటం, త్రాగటం చేయిస్తాయి, సంరక్షణ కూడా చేస్తాయి. మరి మనిషి తన సంతానానికి పైవన్నీ అందించుటతోపాటు సద్గుణాలను వికసించచేయాలి.

యుగేశక్తి గాయత్రి

విడి ప్రతి రూ॥ 15/-   సం॥ చందా రూ॥ 150/-
3 సం॥ చందా రూ॥ 420/-   10 సం॥ చందా రూ॥ 1300/-

చందా రుసుమును ఎల్ పార్ చెక్ ద్వారా (at par cheque) కానీ డి.డి. ద్వారా కాని పంపగలరు. యం.బి. ద్వారా కూడా పైకం పంపించవచ్చు. కానీ యం.బి. ద్వారా వచ్చినప్పుడు పూర్తి అడ్రస్సు ఉండుట లేదు. అందువలన యం.బి. ద్వారా పైకం పంపినప్పుడు క్రింద ఇచ్చిన ఫోన్ నంబర్లను సంప్రదించి మీ వివరాలు అన్నీ ఇవ్వ ప్రార్థన. రూ. 5,000 లేక అంతకన్నా ఎక్కువ పంపదలచుకున్నప్పుడు ఆన్లైన్ ద్వారా పంపవచ్చును. దీనికన్నా తక్కువ పంపే వారు, రూ. 50/- అదనంగా చేర్చి పంపాలి.

ఖాతాపేరు: శ్రీ వేదమాత గాయత్రీ ట్రస్టు
బ్యాంకు పేరు: స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా
ఎర్రగడ్డ శాఖ, హైదరాబాద్
ఖాతా నెం.: 32506416087
IFSC Code: SBIN-0013272

ఆన్లైన్లో పంపినప్పుడు బ్యాంక్ చలానా జిరాక్సు కాపీని మీ చిరునామా తెలుపుతూ తప్పక మాకు పంపించాలి.

“శ్రీ వేదమాత గాయత్రీ ట్రస్టు”
గాయత్రీ చేతనా కేంద్రము, హెచ్.పి. రోడ్, మూసాపేట
అశ్విని హౌస్ దగ్గర, హైదరాబాదు - 500 018.
ఫోన్: 040-23700722, సెల్: 9949111175

చేసేపనిలో కౌశలం కనపరచడమే యోగం

వేదమంత్రం ఉన్నతి

సత్యం బృహదతమగ్రే దీక్షా తపో బ్రహ్మ యజ్ఞః పృథివీం దారియన్తి ।
సానోభూతస్య భవ్యస్య పల్యురుం లోకం పృథివీ సః కృణోతు ॥

- (అధర్వణ వేదం 21/1/1)

భావార్థం: ఎవరు పరమాత్మను, విద్వాంసులను ప్రేమిస్తారో, సత్య కర్ములు, జ్ఞానులు, జితేంద్రియులో వారు ఈ ప్రపంచంలో ఉన్నతి పొందుతారు. ఇంతవరకు ఇలాగే జరిగింది. ఇక ముందు కూడా ఇలాగే జరుగుతుంది.

సందేశం: ఉన్నతి అని దేనిని అంటారు? చాలామంది భౌతిక సంపత్తులైన ధన, కనక, వస్తువాహనాలను పొందుటనే ఉన్నతి అని భావించుట సహజం. దీనికై వీరు ధర్మాధర్మ విచక్షణను వీడి సంపాదనే లక్ష్యంగా సాగుచున్నారు.

వ్యక్తి, దేశమూ రెండూ కీర్తి పొందితే, దానిని ఉన్నతి అంటారు. దీనికై ఆ దేశస్థులు తపస్సులు కావాలి. ఏదైనా ఉత్కృష్ట లక్ష్యసాధనకొరకు మధ్యలో వచ్చే అన్ని కష్టనష్టాలను ధైర్యంగా సహిస్తూ పురోగమించుట పేరే తపస్సు. తపస్సు యొక్క లక్షణాలను తెలుపుచూ యుధిష్ఠిరుడు ఇలా చెప్పాడు. “కర్తవ్యాన్ని నిష్ఠతో ఆచరించుటే తపస్సు.” తపస్సు యొక్క సారము ఇంద్రియాలను జయించుట. ఇంద్రియనిగ్రహం లేకపోతే ఉన్నతి అసాధ్యం. మాయ, మోహము, లోభము, స్వార్థములపై విజయం సాధించి దేశహిత భావనను దృఢతరం గావించుకొని నలువైపులా, దోపిడీ మోసపూరిత వాతావరణాలను పరిహరించినచో మనుష్యలోకం సుఖశాంతులతో తులతూగుతుంది.

మానవోన్నతికి అన్నింటికంటే ముఖ్యము మహోన్నత సత్యాన్ని తెలుసుకొని సత్యాచరణ యొక్క దీక్ష గైకొనుట. నిర్వివాద సత్యమేమంటే సమస్త బ్రహ్మాండము పరమేశ్వరుని నుండి ప్రకటితమైనది. ఆయన దీని కణకణములో నిండి ఉన్నాడు. లక్షల, కోట్ల సంవత్సరాల నుండి దీనికి గతిని ప్రదానం చేస్తున్నాడు. మనం కూడా ఆ పరమేశ్వరుని అంశలమే. మన కర్మల ఫలాల్లే మనకు లభిస్తాయి. ఆయన న్యాయ నిర్ణయశక్తి కర్మఫల విధానమును నిర్ణయిస్తుంది. ఈ జ్ఞానము మన సంయమమునకు ప్రేరణనిస్తున్నది, ఉత్కృష్టతను జోడిస్తున్నది.

ఇంద్రియనిగ్రహము, సత్యాచరణ లాభం కలిగిన మనుష్యుడు తన క్షుద్ర స్వార్థభావాన్ని వదలివేస్తాడు. దేశవాసులలోను దేశభక్తి జాగృతమవుతుంది. పౌరులందరూ ఇతరుల కష్టమును తమ కష్టముగా భావించి దానిని తొలగించుటలో సహకరిస్తారు. పరస్పర ఉన్నతికై ఒకరికొకరు సహకరిస్తారు. దేశమంతట

అత్యీయభావన బలపడుతుంది. “దేశం బలమ్ ఓజశ్చతామ్” దేశం, దేశంలోని ప్రజలందరూ ఓజస్వి, తేజస్వి, వర్చస్సులతో నిండి ఉంటారు. ఈ ఉన్నతి ముందు ప్రపంచంలోని గొప్ప గొప్ప దేశాలు కూడా తలవంచి నమస్కరిస్తాయి.

విత్తనం గొప్పతనమేమిటి? ఒక గోతంలో కట్టబడి, ఇంటిలో ఒక మూలన పడి ఉన్న విత్తనానికి విలువ మరుగున పడి ఉంటుంది. దీనినే పొలంలో నాటితే కొద్ది సమయంలోనే ఒక విశాల వృక్షంగా రూపుదాలుస్తుంది. ఇందుకోసం అది స్వయంగా నశించాలి. ఎరువు నీళ్ళ రూపంలో సమాజం యొక్క సహకారం తీసుకోవాలి. స్వార్థభావత్యాగంతో వ్యక్తి సమాజం యొక్క సహకారంతో తన ఉన్నతికి బంగారు సోపానాలు నిర్మిస్తాడు. తాము ఒక్కరే అంతా చేయగలము అని ఎవరైనా అనుకుంటే అది వారి భ్రమ మాత్రమే. ఇతరుల సహకారముతో పాటు తమ తపస్సాధనతో కష్టమును సహిస్తూ, మనుష్యుడు పురోగమిస్తాడు.

పరమపిత పరమేశ్వరుడు తన ప్రియపుత్రులకు ఇచ్చిన నిర్దేశం ఇదే. అందుకొరకు సర్వగుణ సంపన్నమైన శరీర నిర్మాణం చేశాడు. దానిని తన సమస్త శక్తులతో నింపేశాడు. సహాయం చేయుటకు అందుబాటులో ఉన్నాడు. దీనిని పొందుటకు షరతు మనుష్యుడు నిస్వార్థభావముతో పురుషార్థంలో నిమగ్నం కావాలి. ఉన్నతి కొరకు ఈశ్వరుని శక్తిలో పూర్తి విశ్వాసముంచుతూ తన పూర్తి సామర్థ్యము, ప్రతిభను ఉపయోగించి లోకహిత కార్యాలు చేయుచుండుటయే జీవిత ముఖ్యలక్ష్యం.

సమాజోన్నతికి ఈ సత్యమార్గంలో పురోగమించుటకు సమాజాన్ని ప్రేరేపించుట విద్వాంసుల కర్తవ్యము.

★★★

పండుగలు

ఫిబ్రవరి 2015

13-02-2015 సమర్థగురు రామదాస్ జయంతి

17-02-2015 మహాశివరాత్రి

20-02-2015 శ్రీరామకృష్ణపరమహంస జయంతి

మార్చి 2015

05-03-2015 హోలి

21-03-2015 ఉగాది

28-03-2015 శ్రీరామనవమి

చేసే పని ఇష్టంగా చేస్తే సత్పరిణామాలు లభిస్తాయి

స్త్రీలకు గాయత్రీ సాధన-2

స్త్రీలకు వేదమంత్రముల నభ్యసించుటకు అధికారం ఉన్నదా? లేదా? ఈ ప్రశ్నపై కాశీలోని పండిత ప్రకాండుల మధ్య వివాదం ఏర్పడింది. కాశీలోని హిందూవిశ్వవిద్యాలయ మందలి వేద విభాగము నందు కళ్యాణి అనే పేరుగల విద్యార్థిని ప్రవేశమునకు దరఖాస్తు పెట్టుకున్నది. విశ్వవిద్యాలయం ఆనాటి నియమావళి ననుసరించి ఆమె దరఖాస్తును తిరస్కరించింది, ఆమెకు ప్రవేశార్హత లేదని నిర్ణయించింది. అధికారుల కథనం ప్రకారం స్త్రీలకు వేదమంత్రములను అభ్యసించుటకు అధికారం లేదు.

ఈ విషయం ప్రస్తావిస్తూ అనేక పత్రికలలో చాలా రోజుల వరకు వివాదం చెలరేగింది. స్త్రీలకు వేదాధికారాన్ని సమర్థిస్తూ “సర్వదేశిక” అను పత్రిక అనేక లేఖలను ప్రచురించింది. దీనికి విరుద్ధంగా “సిద్ధాంత” అను పత్రికలో అనేక లేఖలు వెలువడినాయి. ఆర్యసమాజం తరపున ఒక ప్రతినిధి వర్గం విశ్వవిద్యాలయ అధికారులను కలిసింది. దేశమంతటా ఈ సమస్యపై చర్చ జరిగింది.

చివరకు విశ్వవిద్యాలయ మహామనీషి మదనమోహన మాలవ్యా అధ్యక్షతన ఈ సమస్యను పరిశీలించుటకు ఒక కమిటీ నియమింపబడింది. ఈ కమిటీలో ప్రసిద్ధి చెందిన ధార్మిక విద్వాంసులు ఉన్నారు. ఈ కమిటీ ఈ విషయం గురించి కూలంకషంగా చర్చించి “స్త్రీలకు పురుషుల వలె వేదాధ్యయన అధికారం ఉన్నది” అని నిష్పక్షంగా ప్రకటించింది.

ఈ నిర్ణయ ఫోషణ 1946 ఆగస్టు 11వ తేదిన సనాతన ధర్మాన్ని ప్రాణప్రదంగా భావించే శ్రీ మదనమోహనమాలవ్యా కావించారు. తదనుసారంగా కళ్యాణిదేవి బెనారస్ హిందూ విశ్వవిద్యాలయం వేద విభాగంలో చేర్చుకొనబడింది.

మహామనస్వి మాలవ్యాగారు, వారి సహాధ్యాయులు తదితర విద్వాంసులు సనాతన ధర్మవిరోధులని భావించరాదు. పండిత మదనమోహనమాలవ్యా సనాతన ధర్మానికి ప్రాణము. వారి శాస్త్రజ్ఞత, విద్యత్తు, దూరదర్శకతం గురించి ఎటువంటి సందేహం లేదు.

వేదశాస్త్ర అధ్యయనానికి ప్రతిబంధకములు లేవని, ధార్మిక కార్యక్రమముల కొరకు, సత్జ్ఞానమును ఆర్జించుటకు, వేద శాస్త్రములను వినుటకు, మననం చేయుటకు ఆటంకములు ఉండకూడదని ప్రతి ఆలోచనాపరుడు అంగీకరిస్తాడు. హిందూ ధర్మం విశ్వధర్మం. అందులో ఈ విధమైన ఆలోచనలకు తావు లేదు. స్త్రీలను ధర్మం, ఈశ్వరుడు, వేదాధ్యయనం మొదలైన ఉత్తమమైన వానిని పొందుట నుండి ఎందుకు దూరంగా ఉంచాలి? ప్రాణికోటిపై అనంత దయ, కరుణ కలిగిన ఋషులు, మునులు కఠినులు కాజాలరు. భారతీయ ధర్మం అత్యంత ఉదారమైనది. విశేషంగా స్త్రీల ఎడల హిందూ ధర్మంలో మిక్కిలి ఆదరణ, శ్రద్ధ, ఉచ్చస్థానమున్నది. ఇట్టి దశలో గాయత్రీ ఉపాసనలాంటి ఉత్తమ కార్యమునకు స్త్రీలు అయోగ్యులనుట ఎలా సంభవం?

వివేకవంతుల సిద్ధాంతం మనది. మేధతో ఆలోచించు వ్యక్తులు ఈ ప్రశ్నలను వేసుకోవాలి.

1. స్త్రీలు గాయత్రీ ఉపాసనకు, వేదమంత్రములు అభ్యసించుటకు అనర్హులైతే ప్రాచీనకాలంలోని స్త్రీలు వేదమంత్ర ద్రష్టలు, ఋషికలు ఎలా అయ్యారు?
2. స్త్రీలు వేదాధికారులు కానట్లయితే యజ్ఞములు మొదలైన ధార్మికకృత్యములలో వారిని ఎందుకు భాగస్వాములను చేశారు.
3. వివాహాది సమయములలో స్త్రీల చేత వేదమంత్రోచ్ఛారణ ఎందుకు చేయిస్తారు?
4. స్త్రీలు అనధికారులైతే అనసూయ, అహల్య, అరుంధతి, మైత్రేయి, మదాలస మొదలైన అగణిత స్త్రీలు వేదశాస్త్ర పారంగతులు ఎలా అయ్యారు?
5. స్త్రీలు అనధికారులయితే వారికి కలిగిన మగపిల్లలు ఎలా అధికారులవుతారు?
6. స్త్రీ పురుషుని ఆర్థాంగి అయినప్పుడు సగం అంగం అధికారం కలిగి, సగం అంగం అనధికారి ఎలా అవుతుంది?

పై ప్రశ్నలను నిష్పక్షపాతంగా ఆలోచించితే స్త్రీలపై ఆంక్షలు

మనిషి ఎప్పుడు శ్రమశీలిగా ఉండాలి

విధించుట న్యాయం కాదని జవాబు వస్తుంది. ఆత్మ స్త్రీ కాదు. పురుషుడు కాదు. ఆత్మ విశుద్ధ బ్రహ్మజ్యోతి యొక్క ప్రకాశం. ఆత్మిక ప్రకాశమును పొందుటకు పురుషులకు గురువు ఎంత అవసరమో, స్త్రీలకు అంతే అవసరం. తాత్పర్యమేమనగా సాధనా క్షేత్రంలో స్త్రీ పురుషులకు భేదం లేదు.

పురుషుని కంటే స్త్రీలలో ధార్మికతత్వం ఎక్కువ మోతాదులో ఉంటుంది. పురుషుడిపై బాహ్య వాతావరణ ప్రభావం, ఉద్యోగ వ్యాపారాల ప్రభావం అధికంగా ఉంటుంది. వీటిలో అధికంగా చెడు ఉంటుంది. కానీ స్త్రీల కార్యక్షేత్రం బహుసరళం, సుగమము, సాత్వికము. వారు చేయు పనులలో సేవ అధికంగా ఉంటుంది. కష్టములు ఎక్కువగా సహించవలసి వస్తుంది. తన పిల్లలపై, భర్త-అత్తమామలయందు, బావలు మఱుదుల యందు స్త్రీల వ్యవహారం సౌమ్యముగాను, సహృదయతతోను ఉదారంగా, సేవాభావంతో ఉంటుంది. వారి దినచర్య సత్వగుణ ప్రధానంగా ఉంటుంది. వారి అంతఃకరణ పురుషుల కంటే పవిత్రంగా ఉంటుంది. దొంగతనం, హత్య, మోసం, దూర్జన్యం, స్వార్థం, వ్యసనం, అహంకారం మొదలైనవి పురుషులలోనే ఎక్కువగా ఉంటాయి.

ఈ పాపములు స్త్రీలలో బహుతక్కువగా ఉంటాయి. కానీ ప్రస్తుతం స్త్రీలలో కూడా నవనాగరికతలపై మోజు, కర్కశత్వం, స్వార్థం ఎక్కువవు తున్నాయి. కానీ పురుషులతో పోలిస్తే స్త్రీలు నిస్సందేహంగా శతాధిక సద్గుణవంతులు.

ఇట్టి స్థితిలో పురుషుల కంటే స్త్రీలలో ధార్మిక ప్రవృత్తి ఉండటం స్వాభావికం. వారి మనోభూమిలో ధార్మిక బీజాంకురం శీఘ్రంగా నాటుకుంటుంది, పుష్పిస్తుంది, ఫలిస్తుంది. అందువలననే ఇంట్లో పూజా, ఆరాధన కార్యక్రమాలను నియమపూర్వకంగా చేయగలుగుతుంది. స్త్రీలు పురుషుల వలె గాయత్రీ ఉపాసనకు అర్హులు. వారు కూడా గాయత్రీమాత ఒడిలో ఉండుటకు, ఆ తల్లి కొంగు పట్టు కొనుటకు, ఆమె స్తన్యపాన మొనరించుటకు సంపూర్ణమైన అధికారులు. వారు అన్ని సంకోచములు వదలి ప్రసన్నతా పూర్వకంగా గాయత్రీ ఉపాసన చేయాలి. దీనితో వారి భవబంధనములు వీడిపోతాయి. జీవన్ముక్తులై స్ఫర్గీయ సుఖ శాంతులను పొందుటకు అధికారులవుతారు. వారిలో దివ్య గుణములు ప్రకాశించుతాయి.

★★★

సేవాభావమున్నవాడే నిజమైన సహాయకుడు

నాగార్జునుడు గొప్ప ఆయుర్వేదాచార్యుడు. ఒకసారి ఆయనకు తన ప్రయోగశాలలో ఒక సహాయకుడు కావలసి వచ్చాడు. ఇరువురు యువకులు అభ్యర్థులుగా వచ్చారు. వారిరువురికీ ఆయన ఒక వస్తువు ఇచ్చాడు. దానిని ఇంటికి తీసికొనివెళ్ళి మూడు రోజులలో ఒకానొక మందు నూరుకొనిరమ్మని కోరాడు. మూడు రోజుల తరువాత ఒక యువకుడు ఔషధాన్ని తయారుచేసికొని వచ్చాడు. అతడు తాను తెచ్చిన పాత్రను ఆచార్యుని ముందుంచాడు. ఆచార్యుడు అడిగాడు, 'దీనిని తయారుచేసిన సమయంలో ఆటంకాలేమీ కలుగలేదు కదా?' యువకుడు చెప్పాడు, 'ఆటంకాలు ఎన్నో వచ్చాయి. నా తల్లి జ్వరంతో మూలుగుతున్నది. నా తండ్రి కడుపునొప్పితో మెలికలు తిరిగిపోతున్నాడు. నా చిన్న తమ్ముడి కాలి ఎముక విరిగింది. నేను మాత్రం నా సాధనలోనే మునిగి ఉన్నాను.' - అతను గర్వంగా చెప్పాడు. ఆచార్యుడు చిరునవ్వు నవ్వి ఊరుకున్నాడు.

కాసేపటికి రెండవ యువకుడు వచ్చి ఇలా చెప్పాడు. 'క్షమించండి ఆచార్యా, మీరు చెప్పిన ఔషధం తయారుచేయలేక పోయాను.' ఆచార్యుడు 'ఎందుకు తయారుచేయలేదు?' అని అడిగాడు. యువకుడు చెప్పాడు, 'ఆచార్యా, నేనిక్కడి నుండి బయలుదేరి ఇంటికి తిరిగి వెళుతున్నప్పుడు త్రోవలో ఒక వృద్ధుడు కలిశాడు. అతను వ్యాధిగ్రస్తుడై ఉన్నాడు. నిస్సహాయ స్థితిలో ఉన్నాడు. పాపం అతను పేదవాడుగా కనిపించాడు. ఈ మూడు రోజులు నాకు అతని పరిచర్యతోనే సరిపోయింది. దయచేసి నాకు మరో రెండు రోజుల సమయం ఇవ్వండి.' ఆచార్యుడు అతని మాటలు విని గాంభీర్యం వహించాడు. మొదటి యువకుని వైపు తిరిగి ఇలా అన్నాడు. - 'నీవు వెళ్ళవచ్చు. నేనీ యువకుణ్ణి సహాయకుడుగా ఎంచుకుంటున్నాను. మందులు ప్రాణరక్షణకై ఏర్పడ్డాయి. వాటిని తయారు చేసేవాడు ప్రాణరక్షణ పట్ల విముఖుడైతే అతనిని యోగ్యుడని భావించడం ఎలా?'

కష్టపడి సంపాదించిన డబ్బును ఎవరు వృధాగా ఖర్చుచేయరు

స్వాతంత్ర్య యజ్ఞంలో ఆహుతి - 5

సూరజ్‌పాల్ గృహంలో ఆశ్రయం

జనవరి మొదటివారంలో ఈ దమనకాండ ప్రారంభమయింది. దీనినుండి తప్పించుకుని శ్రీరామ్ కార్యాలయం నుండి వెలుపలికి వచ్చారు. న్యూస్‌ప్రింట్ కాగితాల కట్టను ఆయన తనవెంట తెచ్చుకున్నారు. అక్కడ ఉంచిన బట్టలను, ఇతర అవసర వస్తువులను మూటకట్టి తెచ్చుకోవాలని ఆయన అనుకున్నారు. కానీ, వాటికి బదులు కాగితాలు తీసుకువెళ్ళడమే లాభమని భావించారు. ఆ కాగితాలు వార్తలు వ్రాయడానికి, గోడలమీద అంటించడానికి మున్ముందు పనికి వస్తాయని ఆయన భావించారు.

పోలీసులు వచ్చేది ప్రమాదాన్ని పసిగట్టిన శ్రీరామ్ కార్యాలయం నుండి రహస్యంగా వెలికివచ్చి ఆవల్‌ఫేడా వెళ్ళలేదు. ఆయన సరాసరి జరార్ గ్రామానికి వెళ్ళి తాత్కాలికంగా బసచేశాడు. ఉద్యమంలో చురుకుగా పాల్గొంటున్నా దోనోరియా గృహం సురక్షితం కాదు. పోలీసులు అక్కడ ప్రత్యక్షమయ్యే ప్రమాదం ఉంది. రెండు రోజుల తర్వాత ఆయన సూరజ్‌పాల్ వద్దకు వెళ్ళి. కొద్దిరోజులపాటు మీ తోటలలో ఎక్కడయినా ఉండడానికి ఏర్పాటు చేయండి అని అతడిని అడిగారు.

సూరజ్‌పాల్ అక్కడి జాగీర్దారు. అతడిని ఆశ్రయం అడగడం ఆపదను కొనితెచ్చుకోవడం వంటిదే అవుతుంది. కానీ, సూరజ్‌పాల్‌కు గతంలో జరిగిన సంఘటన గుర్తుంది. శ్రీరామ్ అప్పుడు అతడికి సాయపడ్డారు. అందువల్లనే దోనోరియాజీ ధర్మా ప్రమాదం నుండి అతడు బయటపడ్డాడు. ఆ తర్వాత జాతీయ ఉద్యమంలోని పెక్కు సంఘటనలను అతడు కళ్ళతో చూశాడు. చెవులతో విన్నాడు. హృదయాన్ని కదిలించే సంఘటనలు అవన్నీ. ఆగ్రా కలెక్టరు విలియమ్స్ వరుసగా పంపుతున్న బెదిరింపులు కూడా అతడి కళ్ళు తెరిపించాయి. అతడిలా ఆలోచించసాగాడు - ఆంగ్లేయులకు మద్దతు ఇవ్వడం వల్ల ప్రయోజనం ఏముంది? ఇవాళ ఉండి రేపు వెళ్ళిపోయే

ఆంగ్లేయులకు మద్దతు ఇచ్చుట వివేకం కాదని భావించి ఎల్లప్పుడూ ఇక్కడే ఉండేడి ప్రజలకు మద్దతు ఇచ్చుట శ్రేయోదాయకమని భావించాడు.

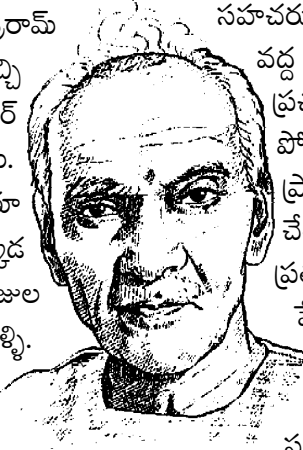
సూరజ్‌పాల్‌లో వచ్చిన మార్పును శ్రీరామ్ ఎలా గ్రహించారో చెప్పలేము. ఉండడానికి ఏర్పాటు చేయమని ఆయన అతడిని అడిగారు. ఏర్పాటు జరిగింది. సుమారు రెండు కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న పక్కా గృహంలో శ్రీరామ్ నివాసానికి ఏర్పాటు జరిగింది.

సైనిక్ పత్రిక గోడ సంచిక

దోనోరియాను, స్వరాజ్య ఉద్యమంలో పాల్గొంటున్న ఆయన సహచరులను శ్రీరామ్ అక్కడికి పిలిచారు. కార్యాలయం వద్ద పోలీసు గస్తీ ఉండడం వల్ల “సైనిక్ పత్రిక” ప్రచురణ సాధ్యం కాదు. కనుక, ఈ కార్యకర్తలంతా పోస్టరు కాగితాల మీద కలాలతో వ్రాయడం ప్రారంభించారు. మొదటి ప్రతిని శ్రీరామ్ తయారు చేశారు. దాని నకళ్ళు తయారైనాయి. 20-25 ప్రతులు తయారుకాగానే, వాటిని ఆగ్రాలోని వివిధ పేటలలో గోడలకు అంటించేందుకు పథకం వేశారు. ఇదంతా ఎంతో శ్రమతో కూడుకున్నది, ఎంతో చాకచక్యంతో కూడుకున్నది. ప్రతిరోజూ తాజా సంచికను వెలువరించాలని వారు ఆశించలేదు.

“సైనిక్” పత్రిక మనుగడ సాగించుచున్నదని తెలపడం ఈ కృషి వెనుక గల ఉద్దేశ్యం. శ్రీరామ్ తన సహచరులతో ఆగ్రా చేరారు. అక్కడ ప్రధాన స్థలాలలో “సైనిక్” పత్రిక గోడ సంచికను అంటించారు. ఆ తర్వాత సూరజ్‌పాల్ ఏర్పాటు చేసిన గృహంలో కన్నా ఆగ్రాలో ఉండడమే మరింత ప్రయోజనకరమని శ్రీరామ్‌కు అనుభవంలోకి వచ్చింది. చేయవలసిన పనికై దాక్కొనడం, అందుకోసం మైళ్ళదూరం పారిపోవుట కన్నా కొంచెం జాగరూకత వహించి దగ్గరలోనే ఉండుట మేలని భావించారు.

ప్రభుత్వం నిర్దాక్షిణ్యంగా దమనకాండ జరుపుతోంది. సామాజిక కార్యాలలో పనిచేసే ఉద్యమకారులను మొదటి విడతలోనే పట్టుకున్నారు. అజ్ఞాతంగా పని చేస్తున్నవారిని కూడా దేగకళ్ళతో వెదుకుతున్నారు.

చెమటోడ్డి సంపాదించిన డబ్బే శ్రేయస్సును ఇస్తుంది

“సైనిక్” గోడ సంచిక తొలి ప్రతిలోనే బ్రిటిషు ప్రభుత్వం దగాకోరు అనీ, దయాదాక్షిణ్యాలు లేనిదని నిశితంగా విమర్శించింది. దానిని నిర్మూలించిపారవేయాలని పిలుపు ఇచ్చింది.

సమాచార సేకరణ వ్యవస్థ ఆనాడు వికాసం పొందలేదు. స్థానిక వార్తల కోసం విలేజరులు ఉరుకులు పరుగులు పెడుతుండేవారు. నగరం వెలుపలి వార్తల కోసం రేడియో, టెలిగ్రామ్లు, టెలిఫోన్లపై ఆధారపడవలసి వచ్చేది. ఈ సాధనాలు ప్రభుత్వం చేతులలో ఉన్నాయి. వీటి ద్వారా నిజమైన వార్తలు అందే ప్రశ్నే లేదు. అంతటా ప్రశాంతంగా ఉన్నదని రేడియో, ప్రభుత్వానికి వంతపాడే పత్రికలు వార్తలు ప్రసారం చేస్తున్నాయి.

ఈ పరిస్థితిలో ఉద్యమం వార్తలను, సూచనలను, హృదయాన్ని కదిలించే పిలుపులను ఇచ్చేవి ఈ గోడ పత్రికలే. దానిలో విశ్లేషణలు ఉండేవి కావు.

మహారాణి బొమ్మ దగ్గం

జనవరి 10న బ్రిటిష్ మహారాణి బొమ్మ దగ్గం చేయబడు తుందని గోడ పత్రిక రెండవ సంచికలో ప్రచురించారు. స్థలం యమునాతీరమని, సమయం ఉదయం పది గంటలని ప్రకటించారు. ఈ పత్రికను జిల్లా అధికారి బంగళా ఎదుట కూడా అంటించారు. ప్రభుత్వ యంత్రాంగం రంగంలోకి దిగింది. బొమ్మదగ్గం కాకుండా చూడడానికి, దగ్గం చేయడానికి ప్రయత్నించేవారిని పట్టుకోవడానికి పథకం తయారయింది. యమునాతీరం చాలా విస్తృతం అయింది. ఆగ్రా పట్టణాన్ని సుమారు పది కిలోమీటర్ల వరకు చుట్టి ఉంటుంది. ఆ తీరంలోని ఏ స్థలంలో అది జరుగుతుందో తెలియదు. అంగుళం అంగుళం పైనా నిఘా ఉంచే విధానాన్ని పోలీసు శాఖ అవలభించింది.

‘సైనిక్’ గోడ పత్రిక 15-20 స్థలాలలో అంటించబడింది. అయితే, ఆ వార్తను అనేకమంది చదివారు. అది ఆనోట ఆనోట వేలాదిమందికి అంది ఉంటుంది. యమునాతీరంలోని ఏ స్థలంలో బొమ్మను దగ్గం చేస్తారో అని అందరూ ఉత్కంఠతో ఎదురుచూస్తున్నారు.

జనవరి పది రానే వచ్చింది. ఆ రోజున పోలీసుల హడావుడి ఇంతా అంతా కాదు. యమునాతీరంలో పహారా కాస్తున్న రక్షకభటులను ‘సైనిక్’ కార్యకర్తలు ఏమార్చారు. తాజ్ మహల్

ముఖ్యద్వారం వద్ద జనం గుమిగూడారని, బొమ్మను తగుల బెట్టటానికే కావచ్చని ఒక యువకుడు యమునానది వద్ద పహారా ఇస్తున్న రక్షకభటు దళానికి తెలిపాడు.

ఆ వార్త అందగానే రక్షకభటులు అక్కడికి పరిగెత్తారు. కొందరు యువకులు వలయాకారంలో నిలబడినట్లు వారు దూరం నుండి చూశారు. అక్కడ ఏదో మండుతోంది. మంటలు పైకి లేస్తున్నాయి. “రాణి పోయింది, ఆమె రాజ్యం పోయింది” అంటూ యువకులు విలపిస్తున్నారు. ఆ తర్వాత “భారత్ మాతాకి జై, మహాత్మాగాంధీకి జై” అంటూ నినాదాలు చేశారు. పోలీసులు యువకులను వెచ్చరించకుండా మౌనంగా అక్కడికి పరుగులు తీస్తున్నారు. ఆ యువకులు అజాగ్రత్తగా లేరు. వారిలో ఒకరికి రక్షకభటులకు కనబడ్డారు. రక్షకభటులు - అంటూ అతడు కేక వేశాడు. అక్కడ బొమ్మను తగులబెడుతున్న యువకులు మరుక్షణంలో మాయమయ్యారు. వారు ఎంత వేగంగా పారిపోయారంటే - వారిని వెంట తరిమి ప్రయోజనం లేదని రక్షకభటులు గుర్తించారు. వారు మంటను ఆర్పడానికి ప్రయత్నించారు. ప్రయోజనం లేకపోయింది. ఆ బొమ్మ మండి బూడిద అయిపోయింది. ప్రక్కనే “భారత్ మాతాకి జై” “బ్రిటిష్ రాజ్ ముర్దాబాద్” నినాదాలు వ్రాసి ఉన్న అట్టలు పడి ఉన్నాయి.

★★★

మాట తీరు - మన్నన

కోపంతో మాట్లాడితే

గుణాన్ని కోల్పోతారు

అధికంగా మాట్లాడితే

ప్రశాంతతని కోల్పోతారు

అనవసరంగా మాట్లాడితే

అర్థాన్ని కోల్పోతారు

అహంకారంతో మాట్లాడితే

ప్రేమను కోల్పోతారు

అబద్ధాలు మాట్లాడితే

పేరును కోల్పోతారు

ఆలోచించి మాట్లాడితే

మన్ననలు పొందుతారు

కష్టపడి పని చేయండి, ఇతరుల మీద ఆధారపడవద్దు

కుండలిని పరివర్తన ప్రక్రియ

కుండలిని సవితా యొక్క సూక్ష్మశక్తి. ఇది సర్వత్రా వ్యాపించి ఉన్నది. సవితా రూపమైన మహాశక్తి యొక్క స్థూల సామాన్య ఉపయోగం వేడి, వెలుతురు ద్వారా లభిస్తుంటాయి. అసామాన్య ఉపయోగం జీవన నిర్మాణ రూపంలో ఉన్నది. బ్రహ్మాండమంతా వ్యాపించి ఉన్న ఈ సవితాశక్తి యొక్క బీజం మానవ శరీరంలో కూడా వెలుగొందుతున్నది. ఏడు చక్రాలు, సప్త ధాతువులు, సప్త జిహ్వలు, సప్త గంగలు, సప్త భువనాలు, సప్త అశ్వములు, సప్త శక్తులు ప్రవాహం వలెనున్న దీనిని సూర్యుని ఏడు వర్ణములుగా, ఏడు అశ్వములుగా అర్థం చేసుకోవచ్చు. దీని సహాయంతోనే సృష్టి యొక్క ఉత్పాదన, అభివర్ధన, పరివర్తన క్రమం నడుస్తుంటుంది.

సాధన ద్వారా వ్యక్తిలో విశేషంగా కుండలినిజాగరణ జరుగుతుంది. సాధకుడు తన మనోబలం, ప్రాణబలం సహాయంతో మామూలు శరీరం చేయలేని పనులను యంత్రాలతో చేయలేని పనులను చేయగలుగుతాడు. మానవ శరీరంలో ఉన్న అగణిత బీజసూత్రములను వికసింప చేసుకుంటే ఆ వ్యక్తి అసాధారణమైన పనులను చేయగలడు. అతనిని సిద్ధపురుషుడుగా, మహామానవునిగా, తేజోపుంజంగా, శాపవరదానములను ఇవ్వగలిగిన వ్యక్తిగా తెలుసుకుంటారు. అతని పరాక్రమమును చూసినప్పుడు దేవదానవులు కూడా అటువంటి సామర్థ్యమును కోరతారు. సృజనం, నాశనం-ఈ రెండు క్షేత్రములలో అతడు చేసే పనులు అద్భుతమైనవిగా ఉంటాయి. ఆశ్చర్యజనకము, అలౌకికమైనవిగా చెప్పబడతాయి.

ఇది వ్యక్తిగత సాఫల్య విషయం. మామూలుగా వ్యక్తిలో స్వార్థం ప్రధానంగా ఉంటుంది. అతను తన వైభవం, విలాసాలు, పరాక్రమం, యశస్సు, సన్మానం విషయాల గురించి ఆలోచిస్తుంటాడు. స్వర్గం-ముక్తి కూడా ఈ క్షేత్రంలోనే వస్తాయి. శాపవరదానములు ఇచ్చుట వలన ఆత్మతృప్తి కలుగుతుంది. వీరివలన లాభం పొందిన వారు ప్రతిఫలం ఇచ్చుకుంటారు. ఇటువంటి ప్రయోగాలలో కుండలినిజాగరణ వ్యక్తిగత అభ్యుదయంగా చెప్పవచ్చు.

సమన్విత (समन्वित) కుండలిని జాగరణ ఆత్మ యొక్క ఉన్నతశ్రేణి ప్రయోగము. దీనిలో సాధకుడు “నేను” అనే

పరిధి నుండి అనంతమవుతాడు. అతను ఏమి ఆలోచించినా, ఏమి చేసినా దానిలో విశ్వవ్యవస్థను సమున్నతంగా, శ్రేష్ఠంగా చేసే లక్ష్యం మాత్రమే ఉంటుంది. ఎవరు “అత్యవత్ సర్వ భూతేషు”, “వసుదైవ కుటుంబకం” అనే భావనలను పరిపక్వం చేసుకున్నాడో, అతని కామనలు, పనులు విశ్వకళ్యాణం కొరకు మాత్రమే ఉంటాయి. తనకంటూ ఏమి ఉండదు. ఎవరైతే ద్వైతాన్ని అద్వైతంలో విసర్జించాడో, తుచ్ఛమును మహానతలో విలీనం చేశాడో, కామనలను భావనలుగా చేశాడో అతని ఆలోచనలు, కర్తవ్యం విరాట్ కొరకు మాత్రమే ఉంటాయి. అతని అభిరుచి విశ్వవాచికను ఫలపుష్పాలతో నింపివేయడంలో ఉంటుంది.

దేవర్షి నారదుడు విష్ణుభగవానుని దగ్గరకు వెళ్ళినప్పుడల్లా విశ్వం యొక్క అస్తవ్యస్త వ్యవస్థను చక్కదిద్దేది ఎలా అని ప్రశ్నిస్తుండేవాడు. ఋషుల ఆకాంక్ష-“కామయే దుఃఖ తస్మానాం ప్రాణీనాం ఆర్తనాశనాం” దుఃఖములో కాలిపోతున్న ప్రాణుల ఆర్తి ఏవిధంగా పోతుందని ఉదారులైన వారి యోగం తపస్సు కూడా దీని కొరకే జరుగుతుంది. క్షుద్రత అనేది పాతబడిన విషయం. జరిగిపోయిన అంధకార యుగంలో కూడా మనిషి స్వార్థపరత్వంలో మునిగిపోయాడు. ఈ రోజులలో మనుష్యుల కోరికలు ఆత్మసాధనలు, ఉపలబ్ధుల ద్వారా తీర్చుకునేందుకు జరుగుతున్నాయి. నేడు సిద్ధపురుషుల క్షేత్రములో మనో కామనలు తీరడమే సంకీర్ణస్వార్థపరత్వ రూపంలో కార్యాన్నితం అవుతున్నాయి. కానీ అందరూ అలాంటి వారే అని భావించకండి. పరమార్థము లోకకళ్యాణం అనే పదాలు ఇప్పటికీ జీవించి ఉన్నాయి. వాటి సనాతన అస్థిత్వాన్ని చాటుతూనే ఉన్నాయి.

గత మూడు సంవత్సరాలలో (1985-87) శాంతికుంజ్ లోని పరిస్థితులను గమనిస్తే అందులో విశ్వం యొక్క భరత వర్షం యొక్క కుండలిని జాగరణ జరుగుతున్నట్లు తెలుస్తుంది. అగ్ని యొక్క తేజస్సు సమీప క్షేత్రంలో ఎక్కువగా ఉండి. దూరం పోతున్నకొద్దీ దాని వేడి తగ్గుతుంది. ఇదేవిధంగా పురాతన ఋషి ఊర్ణా యొక్క పునర్జాగరణ హరిద్వార్లోని సప్తధారా క్షేత్రంలో నిర్వహించబడుతున్నది. దీని ప్రభావం దగ్గరలో ఉన్న క్షేత్రాలలో ఎక్కువగా కనపడుతుంది. దూరం

మీ మీద మీకు శ్రద్ధ విశ్వాసం ఉంటే చాలు

పెరుగుతున్నకొద్దీ విశ్వంలోని ఇతర క్షేత్రములలో క్రమక్రమంగా కనిపిస్తుంది. అరుణోదయం యొక్క ప్రభావం ప్రప్రథమంగా నీటిలో కనిపిస్తుంది. దాని ఆరంభం పర్వతశ్రేణులపై, చెట్ల కొమ్మలపై దర్శనం ఇస్తుంది. దాని ప్రభావం క్రమక్రమంగా వ్యాపిస్తుంది. ఆకాశమంతా నిండుతుంది. పర్వత శిఖరాల నుండి క్రిందకి దిగి నేల అంతటా విస్తరిస్తుంది. ఇదేవిధంగా మహాప్రజ్ఞ ఈ మూడు సంవత్సరములలో చేసిన కుండలినీ జాగరణ యొక్క ఊర్జా (శక్తి) ఉదయం ఈ దేశంలో జరుగుతుంది. తరువాత సమస్త విశ్వంలో విస్తరిస్తుంది. దీనివలన జరిగే మార్పులు విభిన్న క్షేత్రములలో విభిన్న రూపాలలో దృష్టి గోచరమవుతాయి. ఇది సునిశ్చితమైన విషయం. దేశం యొక్క విశ్వం యొక్క కుండలినీ జాగరణ పురాతనకాలంలో విశ్వామిత్రుని ద్వారా జరిగింది, అప్పుడు కూడా విశ్వవసుధకు కాయకల్పం జరిగింది. పరిస్థితులలో అమూల్యగ్రం పరివర్తన జరిగింది. ఇప్పుడు కూడా అదే జరుగుతున్నది. ఈ రోజులలో ప్రభుత్వం వారు చాలా ఖర్చు చేసి గంగానదిని శుద్ధి చేస్తున్నారు. గోవర్ధన పర్వతం యొక్క మానస గంగలో ఉన్న ముఠికిని శుభ్రం చేయబడి మంచినీటితో నింపబడుతుంది. ఇదేవిధంగా విశ్వం యొక్క వాతావరణంలో వ్యాపించి ఉన్న రకరకాల అవాంఛనీయతలను తీసివేయడానికి, సరిచెయ్యడానికి ఇదే సరియైన సమయం. ప్రస్తుతం చేస్తున్న కుండలినీజాగరణ, వ్యక్తి కొరకు కాక, విశ్వం యొక్క ఆదర్శాలకు, విశ్వకళ్యాణం కొరకు చేయబడుతున్నది. అనైతికత, మూఢాచారాలు, అంధవిశ్వాసాలు అవాంఛనీయతలను అరికట్టాలి. పరివర్తన క్రమం ఏవిధంగా జరగాలి? ప్రప్రథమంగా పేరుకుపోయిన ముఠికిని తొలగించాలి, దానిని దూరంగా పారేయాలి. కానీ, ఈ మార్గంలో కొన్ని ఇబ్బందులు వస్తాయి.

నవజాత శిశువును ఒడిలోకి తీసుకోవాలంటే ముందుగా ప్రసవవేదన అనుభవించక తప్పదు. ప్రసవించిన తరువాత శిశువును తుడిచి, శుభ్రం చేయాలి. ధూపం వెయ్యాలి. కురువును తీసివేయాలంటే శస్త్రచికిత్స చెయ్యవలసి ఉంటుంది. లోపల ఉన్న చీము బయటకు వెళ్ళాలి. హోమియోమందు వేసినప్పుడు లోపల ఉన్న రోగ లక్షణాలు బయటకు వస్తాయని, తరువాత రోగం తగ్గుతుందని చెప్తారు. ఇల్లు కట్టాలంటే ముందు పునాదులు త్రవ్వాలి. వస్త్రమునకు రంగు వేయాలంటే దానిని ముందు శుభ్రంగా ఉతకాలి. కుండలినీ శక్తిని దేశవ్యాప్తంగా- విశ్వవ్యాప్తంగా చేసే ముందు ఇదే ప్రక్రియ ప్రారంభ దినాలలో

కనిపిస్తుంది. దాగి ఉన్న వికారాలు, విద్వేషాలు, వంచన, అనాచారాలు, చెడు ఆలోచనలు, విద్రోహాలు పెచ్చుపెరిగి పోతాయి. వీటిని తీసివేయకపోతే నవనిర్మాణం కుదరదు. అందువలన ఈ కష్టాలను, ఇబ్బందులను కుమ్మరి మట్టిని పిసికి, కాళ్ళతో తొక్కి, తరువాత మట్టితో కుండలు చేసిన తరువాత ఆవంలో బాగా కాల్చటం వంటివిగా అర్థం చేసుకోవాలి. నవయుగ నిర్మాణంలో కూడా ఇదేవిధమైన ప్రక్రియ చేయబడుతుంది. ఈ రోజులలో అక్కడక్కడ ఉపద్రవాలు జరుగుతుంటాయి. గందరగోళాలు జరుగుతుంటాయి. కానీ వీటిని చూసి నిరాశపడవలసిన అవసరం లేదు.

వైద్యులు బహుమూల్య రసాయనాలను తయారు చేయాలంటే మూలికలను పిండాలి. ఆ రసాలను అగ్నిలో పురం పెట్టాలి. చూడటానికి విలువైన ఔషధులను పాడు చేస్తున్నట్లు కనిపించవచ్చు. కానీ దీని పరిణామం చాలా బాగుంటుంది. ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తుకు ఇది ప్రథమ చరణం. చెట్టుగా రాకముందు విత్తనం పగలవలసి ఉంటుంది. ఆ తరువాతే మొలకెత్తి, వృక్షమై పుష్పిస్తుంది, ఫలిస్తుంది. ప్రస్తుతం ఉన్న విశ్వవ్యవస్థ పురాతన అనుపయుక్త రూపాన్ని మార్చాలి నూతన కాయకల్పం చేయాలి. మానవ గరిమ యొక్క విశ్వం యొక్క సుసంస్కృతమైన సమృద్ధి యొక్క దర్శనం జరగాలి.

వర్షాకాలంలో ఎక్కడ చూసినా బురద ఉంటుంది. గాలి-వాన వలన పూరిపాకల కప్పులు ఎగిరిపోతాయి. ఇక్కడ కూలిపోవచ్చు. కానీ కొన్ని రోజులలో ఎండిపోయిన చెరువులు నీటితో నిండుతాయి. బంజరుభూములలో ఎక్కడ చూసినా పచ్చదనం కనిపిస్తుంది. ఇదేవిధంగా 21వ శతాబ్దిలో నూతన సృజనం, అభ్యుదయం. సభ్యత యొక్క వికాసం అతివేగంగా జరగడం దృష్టిగోచరమవుతుంది. ఇప్పటి 20వ శతాబ్దం యొక్క చివరి సంవత్సరాలు గాలివాన వలె గందరగోళానికి లోనవుతాయి. వర్షకాలంలో కూడా పొలాల గట్లు తెరచు కుంటాయి. నదులలో కాలువలలో భయంకరమైన వరదలు వస్తుంటాయి. ప్రస్తుతకాలం అటువంటిదేనని అర్థం చేసుకోవాలి. దీనిలో కారుమేఘాలు కమ్ముకుంటాయి. ఉరుములు ఉరుము తుంటాయి. ఏమి జరుగుతుందో అనే ఆందోళనలు కమ్ము కుంటాయి. కానీ చివరికి గాలివాన వెలసిన తరువాత సమస్త ప్రాణులకు సుఖప్రదమైన పరిణామాలు కనిపిస్తాయి. ఈ రోజులలో కనిపిస్తున్న గందరగోళాల తర్వాత భవిష్యత్తులో శుభప్రదమైన పరిణామాలు రావడం అంచనా వేయగలగాలి.

మీ బాధకు నివారణ మీలో నుంచే వస్తుంది

ప్రాపంచిక జీవనంలో మనిషి కర్మ చేస్తాడు. దాని ప్రతి క్రియ మరియు పరిణతి కొరకు ఎదురుచూస్తాడు. కానీ దైవీవిధానం దీనికి భిన్నంగా ఉంటుంది. దానిలో ముందుగా వాతావరణం తయారవుతుంది. దానిలో వ్యక్తి-ప్రాణులు, పదార్థములు ప్రభావితం కాబడతాయి. ఋతుచక్రం అలాంటిదే. చలి, వేడి, వర్షం తమ తమ కాలాలలో వాతావరణాన్ని తగువిధంగా తయారుచేస్తాయి. శిశిరంలో ఆకులు రాలుతాయి, వసంతంలో క్రొత్త చిగుళ్ళు తొడుగుతాయి. యుగపరివర్తన కూడా ఋతుపరివర్తన వంటిదే. యుగపరివర్తనను దైవీ కర్మత్వంగా అర్థం చేసుకోవాలి. దీనిలో అదృశ్య వాతావరణం ప్రధాన భూమిక నిర్వర్తిస్తుంది. దీనితో జడచేతనత్వం మొత్తం ప్రభావితం అవుతుంది.

విశ్వం యొక్క దేశం యొక్క కుండలని జాగ్రతమయ్యే టప్పుడు జడపదార్థములు, జీవధారులు, మనుష్యులు, పరిస్థితులు ప్రభావితం అవుతాయి. భూసారం పెరుగుతుంది. ఖనిజముల భాండాగారం, వాటి లభ్యత పెరుగుతుంది. ధాతువులు ఎక్కువగా లభిస్తాయి. ఖనిజతైలాల కొరత ఉండదు. రసాయనాలు కావలసినంతగా లభిస్తాయి. వృక్ష వనస్పతులను పెంచడానికి పెద్దగా శ్రమపడవలసిన అవసరం ఉండదు. ప్రకృతివలననే అవి సహజంగా పెరిగి పెద్దవవుతాయి. జలాశయాలలో నీటికి కొదవ ఉండదు. వనోషధులు ప్రాచీన కాలములో వలె గుణములు చూపిస్తాయి. చికిత్సకు పెద్ద ఖర్చు ఉండదు. ఉపయోగకరమైన ప్రాణుల సంఖ్య పెరుగుతుంది, అవి దీర్ఘకాలం జీవిస్తాయి. హానికారకమైన జీవుల వంశవృద్ధి ఆగిపోతుంది. అవి ఎక్కడో అరుదుగా కనిపిస్తాయి. జల వాయువులలో షోషకతత్వాలు ఎక్కువవుతాయి. అవి కాలుష్యాన్ని నివారిస్తాయి. మాలిన్యాలు తగ్గుతాయి. శుద్ధత అనాయాసంగా పెరుగుతుంది. ప్రకృతి ప్రకోపాల సమాచారం ఎప్పటికప్పుడు వినడానికి సాధ్యపడుతుంది. వరదలు, కరువు కాటకాలు, అంటువ్యాధులు, భూకంపాలు, అగ్నిపర్వత విస్ఫోటనలు, మిడతలు మొదలైన హానికారక ఉపద్రవాలు సహజంగానే తొలగిపోతాయి.

మనిషి ఆకృతి ఇప్పుడు ఎలా ఉన్నదో అలాగే ఉంటుంది. కానీ రాబోయే శతాబ్దిలో అతని ప్రవృత్తి అసాధారణంగా మారుతుంది. దుర్మ్యసనాలు ఎవరికి రుచించవు. దొంగతనాలు, దోపిడీలు, నికృష్టత, క్రూరత, మోసం, అన్యాయం చెయ్యవలసిన అవసరం ఎవరికి ఉండదు, అవి కనిపించవు. అధికులలో

గుణకర్మ స్వభావాలలో సజ్జనత బాగా పెరుగుతుంది. దుష్ట దుర్జనల చేతలు అవసరపడవు. వారు ప్రయత్నించిన సఫలం కావు.

ప్రజలు ఆత్మవిశ్వాసం కలిగి తమ కాళ్ళమీద తాము నిలబడగలిగే పురుషార్థపరాయణుడైతే దారిద్ర్యం లేమి ఎందుకు ఉంటాయి. మనిషిలో-శ్రమశీలత చాతుర్యం పనిచేస్తే అవసరాలు ఎందుకు తీరవు? ఉదారతత పెరిగితే కష్ట సుఖాలలో పాలుపంచుకునే పరంపర నడుస్తుంది. అలాంటప్పుడు ఎవరికైనా ఎందుకు కోపం వస్తుంది? ప్రతీకారం ఎందుకు కలుగుతుంది? ఎవరిమీదైన చెయ్యి ఎందుకు ఎత్తుతారు?

వ్యక్తిగత స్వార్థమే సామూహిక రూపంలో వికసించి సామ్రాజ్యవాదంగా, వేధించడంగా, పీడించడంగా, అపహరణ మొదలైన చెడు రూపం చెందుతుంది. అందువల్లనే యుద్ధాలు జరిగి అసంఖ్యాకుల మరణానికి కారణం అవుతుంది. వాస్తవంగా దీనిలో అహం అనేదే ముఖ్య కారణంగా కనిపిస్తుంది. నిజానికి రెండు పక్షాలు దెబ్బతింటాయి, నీరసించిపోతాయి. ఈ ఉన్మాదం ఆత్మహత్యాసదృశము (సమానము). వివేకం ఉదయించినప్పుడు మతభేదాలు, ఇతర తగాదాలు ఎంత తప్పో తెలుస్తుంది. ఇది అర్థం అయితే చిన్న చిన్న తగాదాలు కూడా ఉండవు, మహాయుద్ధాలు జరగవు.

మానవీయ శ్రమశీలత, తెలివితేటలను సృజనాత్మక కార్యకలాపాలలో వినియోగించుకుంటే దేవతల వలె ప్రసన్నత, సుసంస్కారం, సర్వాంగ సౌందర్యం ప్రాప్తించుకోవచ్చు. సన్మార్గ వర్తనులైన వ్యక్తులతో ఈ ధరిత్రి నిండితే స్వర్గం కన్నా గొప్ప సమృద్ధి, సంపన్నత చూడవచ్చు.

రాబోయే రోజులలో ఇలాంటి వాతావరణమే తయారవు తుంది. దీనిని తయారుచేసే అదృశ్య భూమిక సాధనకు విశ్వ కుండలినీ జాగరణ అనే పేరు ఇవ్వబడింది. ఇది గడచిన మూడు సంవత్సరాలలో కఠినమైన తపశ్చర్య ద్వారా పూర్తి అయింది.

పరివర్తన సమయంలో సుఖసంతోషాలతో నిండిన పరిస్థితులు జరిగిపోయిన రామరాజ్యం వలె చిరకాలం గుర్తు ఉంటాయి. దానికి “సత్యయుగ పునరాగమనం” అనే పేరును ఇవ్వడం సముచితమే.

- అఖండజ్యోతి, జనవరి 1987

జీవితం నుంచి పారిపోకండి

శబ్దశక్తి సామర్థ్యం నిస్సందేహమైనది

భౌతికజగత్తులో లెక్కలేనన్ని శక్తులున్నాయి. వాటిలో ప్రాధాన్యత పొందినవి ఐదు. అవి విద్యుత్తు, వేడి, ప్రకాశం, అయస్కాంతం, ధ్వని. ఈ శక్తులు పరస్పరం ఒక దాని నుండి మరొకటిగా మారడం మన రోజువారి జీవితాలలో చూస్తూనే ఉంటాం. శక్తి ఎప్పటికీ నాశనం కాదు, ఒక రూపం నుండి మరో రూపంలోకి మారుతుందనేది శాశ్వతమైన ఒక ప్రకృతి నియమం.

చైతన్య జగత్తు గురించి చర్చించేటప్పుడు బ్రాహ్మీ చైతన్యంలో ఒకే శక్తి సక్రియంగా ఉంటుంది, అదే వేరు వేరు రూపాలలో చైతన్యఘట్టాల్లో క్రియాశీలంగా కనిపిస్తుంది. ఆ మౌలికశక్తి - శబ్దం. చైతన్యక్షేత్రానికి ఇది ఇంధనం. పరోక్షజగత్తులో ప్రగతి కోసం ముఖ్య భూమిక నిర్వహించేందుకు సక్రియంగా కనిపిస్తుంది. శబ్దశక్తి - ధ్వని ఊర్జ - అనాహతనాదం - శబ్దం మరియు నాదబ్రహ్మ - అనే పేర్లతో పిలవబడుతుంది. శబ్దానికి ఎన్నో రూపాలున్నాయి, కానీ ప్రత్యక్ష రూపాన్ని వైఖరి అంటారు. నిత్య దైనందినజీవితంలో ప్రత్యక్షంగా జరిగే సంభాషణల రూపంలో వైఖరిని చూడవచ్చు. దీని వల్ల మంచి, చెడు స్పందనలు గమనించగలం. మంచి సలహాలు, సంప్రదింపులకు వాడొచ్చు, మంచి హాస్యానికి, వ్యంగ్యానికి మరియు చెడు అలవాట్లకు ప్రేరణగా కూడా వాడవచ్చు. పైపైన శబ్దాలు ఒకే విధంగా ఉన్నా, ఏ స్థాయి వ్యక్తి, ఏ భావంతో అన్నాడు అన్న దానిని బట్టి వేరు వేరు ప్రతిక్రియలు ఉంటాయి.

యుద్ధరంగానికి వెళ్ళే సైనికుడిలో ఉత్సాహం, ప్రేరణ నింపే రెండు మాటలైనా క్రొత్త ప్రాణాన్ని పోసినంత పని చేస్తాయి. కౌరవులకు వ్యతిరేకంగా ద్రౌపది వ్యంగ్యంగా మాట్లాడిన ఒక్క మాట మహాభారతయుద్ధానికి నాంది కాగలిగింది. ధైర్యంగా, పుష్టిగా ఉన్న వ్యక్తి మనోధైర్యాన్ని కూడా రెండు మాటలతో కులగొట్టవచ్చు. నిజానికి శబ్దాలలో అద్భుతమైన శక్తి ఉంది. అయితే ఈ సామర్థ్యాన్ని ఎవరు, ఏ రూపంలో, ఏ ఉద్దేశంతో వినియోగిస్తారు అన్నదే ప్రశ్న. శాపాలు, వరాలు ఈ శక్తికున్న రెండు అద్భుత రూపాలే.

వైజ్ఞానికుల ప్రకారం మాటలకు, శబ్దాలకు మనిషి మెదడులో 50% నుండి 60% జాగా నిర్ధారించబడి ఉంటుంది. రాయడం, చేత్తో చేసే వేరే పనులన్నిటికీ రెండవ ముఖ్య స్థానం ఇవ్వబడింది. ఈ వరుసలో ఇది 'బ్రోకాస్' క్షేత్రం అని, చేతి యొక్క కర్మక్షేత్రం అని అనబడుతుంది. ఎనాటమీ దృష్ట్యా ఈ ప్రాతినిధ్యం చెప్పబడింది. కాని పనుల దృష్ట్యా ఈ నిష్పత్తి చాలా ముఖ్యస్థానాన్ని ఆక్రమించుకుంటుంది.

మనిషి యొక్క సాహసం, కృషి, పట్టుదల మాటలలో వెల్లడైనప్పుడు అద్భుతాలు జరుగుతాయి. "నాకు నీ రక్తాన్ని ఇవ్వు, నేను నీకు స్వాతంత్ర్యాన్నిస్తాను" అని సుభాష్ చంద్రబోస్ అన్న మాటలకు చాలా పెద్ద జనసముదాయం ఆయన వెంట నడిచింది. "అల్ఫ్స్ పర్వతాల్లారా! నా దారికి అడ్డు వస్తే, మిమ్మల్ని ముక్కలు ముక్కలుగా విరగొట్టి నెపోలియన్ ముందుకు సాగుతాడు" అన్న నెపోలియన్ మాటలలో అతని ప్రయత్నం, పట్టుదల వెల్లడవుతాయి.

"స్వాతంత్రం నా జన్మ హక్కు, నేను సాధించి తీరతాను" అన్న లోకమాన్యతిలక్ విప్లవాత్మక మాటలలో ఒక సాధారణ నినాదమే కాదు, ఒక వ్యక్తి యొక్క పరమపురుషార్థం మాట్లాడింది, అప్పుడు దాని ప్రభావం ప్రజల మీద తప్పక ఉంటుంది. అంతస్సులో నిద్రాణమైన సామర్థ్యాన్ని వెలికితీసి, తెలివితేటలను జాగృతపరచి అద్భుత మహామానవునిగా మార్చగల శక్తి మాటలలో ఉన్నది. ఒకప్పటి ఇంగ్లండు చక్రవర్తి భారతదేశంలోని తమ మైరాల్లకు, ఉన్నతాధికారులకు ఒక నిర్దేశాన్ని పంపించాడు. దాని ప్రకారం వారెవరు మహాత్మా గాంధీని ముఖాముఖి కలవడానికి వీలు లేదు. వారి కళ్ళలోని తేజస్సుకు తెల్లవాళ్ళు బెదిరిపోయేవారు. ఆయన 45కిలోల బక్కపల్చటి మనిషే అయినా, గొప్ప తెలివితేటలున్న మహా పురుషుడు, ఎక్కడ వశీకరణతో ఆ ఉన్నతాధికారులను తన వైపు మరల్చుకుంటాడో అని భయం. కార్యాలయం నుండి పత్రాలు మాత్రమే వారికి పంపబడేవి. నోటితో మాట్లాడక పోయినా వారి ఆత్మశక్తి యొక్క తేజస్సు ఎదుటివారిని ప్రభావితం చేయగలిగేది.

మన జీవితాన్ని మన చేతులలోకి తీసుకోవడమే ఆధ్యాత్మికత

రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో ఇంగ్లాండు ఓడిపోయినప్పుడు, అప్పటి ప్రధానమంత్రి చర్చిల్ మనోబలాన్ని పెంచడానికి ఒక క్రొత్త నినాదాన్నిచ్చారు, “వి ఫర్ విక్టరీ”. పెద్ద ఎత్తున గోడలమీద, పాఠ్యపుస్తకాల్లో, పోస్టర్ల మీద ప్రచురింపచేసారు. అందుకు సానుకూలమైన ప్రభావమే కలిగింది.

నెపోలియన్ జీవితంలోని ఒక సంఘటన. ప్రతిసారి ఓడిపోతున్నాడు. సైనికుల మనోబలం బాగా దెబ్బతిన్నది. అప్పుడు నెపోలియన్ ఒక ఉపాయంతో అతని సైనికులను ఒక చోటచేర్చి, “రండి, ఈసారి గెలుస్తామో లేదో మన ఆరాధ్య దైవాన్ని అడుగుదాం.” అన్నాడు. నాణం ఎగరేసి అడిగే పద్ధతి. బొమ్మ పడితే గెలుపుకు దైవం ఒప్పుకున్నట్లు, బొరుసుపడితే ఓటమికి ఒప్పుకున్నట్లు. నాణం ఎగరేసారు. బొమ్మ పడడం చూసి సైనికులు చాలా ఆనందించారు. రెండోసారి ఎగరేస్తే మళ్ళీ బొమ్మ పడడం చూసి సైనికులు ఉబ్బితబ్బిబ్బిపోయారు. దైవవాణి పొల్లుపోదు అని వారికి నమ్మకం కుదిరింది. అందరూ యుద్ధానికి ఉత్సాహంగా బయలుదేరారు. ఈసారి నిజంగానే విజయం వారిని వరించింది. యుద్ధమైపోయాక సైనికులకు విజయ రహస్యం వివరిస్తూ నెపోలియన్ “ఇందులో ఏ దైవీ ఆశీర్వాదం లేదు, భవిష్యవాణి లేదు. గెలుపు గురించి మాట్లాడి, సైనికుల్లో ఉత్సాహం కలిగించి, మనోబలాన్ని పెంచిన ఆ దైవవాణి ప్రభావమే ఇదంతా” అంటూ నెపోలియన్ తన చేతిలోని నాణం చూపించాడు, దానికి రెండు వైపులా బొమ్మే ఉంది, బొరుసు లేనే లేదు. అది చూసి సైనికులు ఆశ్చర్య పోయారు. అప్పుడుగానీ వారికి మాటల్లోని సామర్థ్యం, ప్రభావం యొక్క అసలైన అర్థం తెలిసిరాలేదు.

ఆర్షసాహిత్యంలో కూడా శబ్దశక్తి మహిమలు చాలా చెప్పబడ్డాయి. దశరథమహారాజుకు సంబంధించిన సంఘటన. ఆయన పుత్రకామేష్టియాగానికి సంకల్పించారు. కులగురువు, మహిమాన్వితులు అయిన వశిష్టమహర్షి ఆ కార్యాన్ని స్వయంగా నిర్వహించకుండా, ఋష్యశృంగమహర్షిని చేయమని కోరారు. ఆయన పరిశుద్ధ వాక్శక్తి వల్ల దశరథమహారాజుకి రామ, లక్ష్మణ, భరత, శత్రుఘ్నులు కలిగారు. పాత్రులైన వారి వాక్శక్తి లోని బలమే ఏ మహాకార్యమైనా సంపన్నం చేస్తుంది. ఆయన శాపంలో కూడా అంతే శక్తి ఉంది. పరీక్షిత్మహారాజు అడవిలో వేటకై తిరుగుతున్నప్పుడు ధ్యానంలో ఉన్న లోమశమహర్షిని

దారి అడిగాడు. జవాబు రాకపోయేసరికి చిరాకుతో చనిపోయిన పామును ఆయన మెడలో వేసి వెళ్ళిపోయాడు. తండ్రి అవమానింపబడడం చూసిన శృంగిముషి తట్టుకోలేక పోయాడు. “ఎవరైతే నా తండ్రిని ఈ విధంగా అవమానించాడో, ఓ సర్పమా! నీవే అతన్ని కాటు వేయి” అని శపించిన తక్షణమే తక్షకుడు ప్రాణాలతో లేచి నిర్దేశాన్ని పూర్తిచేయడానికి బయలు దేరాడు. ఏడవరోజు అతను రాజును కాటేశాడు. ఇక్కడ చనిపోయిన పాముకు ప్రాణం రావడం గురించి కానీ, తెలియని వ్యక్తిని గుర్తుపట్టడం గురించి కానీ చెప్పట్లేదు. పలికిన ఆ మాటల వెనకున్న ఆ ఋషి యొక్క ప్రచండ శబ్దశక్తి యొక్క ప్రభావం గురించి చెప్పబడుతోంది. ఆ మాటలిచ్చే వరాలు, శాపాలు రెండూ ఫలించాయి.

స్థూలరూపంలో శబ్దాలను భాషలో ఉపయోగిస్తారు. జ్ఞానము, అనుభవాల ఇచ్చిపుచ్చుకోవడంలో సంభాషణలోని నిజాయితీ, వినమ్రుతల ప్రభావం ఉంటుంది, అలాగే కుటిలత్వం, స్వార్థాల ప్రభావము ఉంటుంది. శరీరంలోని సూక్ష్మశక్తి కేంద్రాలను ప్రభావితం చేయగల బలమైన ఇంధనం ఈ వాక్శక్తి. జపం లాంటి కృత్యాల్లో శబ్దాల ప్రభావం పట్టుకొని మీద, గ్రంథుల్లోని సూక్ష్మకేంద్రాలలోను పడుతుంది. తద్వారా మనసు, ఆత్మశక్తులను వికసింపచేస్తుంది. మరోవైపు స్వార్థపు, కటుమాటల వలన అంతఃకరణలో మాలిన్యపు పొరలు ఏర్పడతాయి.

ఒక విషయాన్ని జాగ్రత్తగా అర్థం చేసుకోవాలి. వాణి అనేది గొప్ప సామర్థ్యం వికసించినప్పుడు అమృతం అవుతుంది, వికృతంగా మారితే విషంగా పనిచేస్తుంది. సంస్కరింపబడ్డ వాణి వాక్శక్తి అవుతుంది. ఈ తథ్యాన్ని అలవర్చుకుని, తదను గుణంగా ప్రయత్నిస్తూ, అభ్యసిస్తూ ఉండేవారు అన్ని క్షేత్రాల్లో సహాయ సహకారాలను పొందగలరు. స్థూలంగా మెరుగు పరుచుకుని, బాహ్యంగా అనుశాసనాలను పాటిస్తే సరిపోదు, అంతరికమైన సూక్ష్మ వికాసం కూడా చాలా అవసరం. అప్పుడే మహామానవులు, మహాపురుషుల మాటలలో కనిపించే బలం వస్తుంది.

- పూజ్య గురుదేవుల వాఙ్మయం 19 (1.17) నుండి
అనువాదం: శ్రీమతి జయలక్ష్మి

ఆరాధన అంటే ఆర్జించిన జ్ఞానమును సమాజ ఉన్నతికి, శ్రేయస్సుకి ఉపయోగించడమే

సంవేదన ప్రసాదించిన దివ్యదృష్టి

వృద్ధి స్వర్గంగా మారాలని మహాకాలుని నిర్ణయం. అది మార్పు లేనది. స్థిరమైనది. అది జరగాలి, జరిగితీరుతుంది. నేడు మనముందున్న కర్తవ్యం ఒక్కటే - మన దివ్య సంవేదనల మేలు కొలుపు. ఈ పద్ధతిని అనుసరిస్తే భావి పరిస్థితులకు అనుగుణంగా మనము జీవించగలం. కనుక - రక్కర్ బాపా అడుగు జాడలలో నడుచుకొనుట ఉత్తమము.

ఆనాడు రక్కర్ బాపా భడ్వాన్ లో ఇంజనీరు. ఆయన ఆచార వ్యవహారములు ఆయన చదువుకు తగినట్లుగా ఉండేవి. ఒక రోజున ఆయన ఇంటిని హరిజనుడు శుభ్రము చేస్తున్నాడు. ఎండిపోయిన శరీరము, పేలవమైన ముఖము, చిరిగిన బట్టలు అతని దీనత్వమును తెలియజేస్తున్నాయి. ఇంజనీర్ అమృతలాల్ రక్కర్ అతనికి ఇలా సలహా ఇచ్చాడు - “సోదరా! పరిశుభ్రముగా ఉండు, కాస్త సరియైన బట్టలు వేసుకో.” దీనికి జవాబుగా ఆ హరిజనుడు - “బాబుగారూ! కోటు పాంటు ధరించటానికి నేను ఇంజనీరుని కాను” అన్నాడు. వెంటనే రక్కర్ గారు ‘నీ బాధ ఏమిటి?’ అని హరిజనుడిని ప్రశ్నించారు.

ఆడంబరాలలో మునిగి, ఈ పెద్ద మేడలలో ఉన్నవారికి పేదవారి ఎక్కిళ్ళ శబ్దము వినబడదు. మా స్థితిలో ఉంటే మీకది అర్థమవుతుంది.’

హరిజనుడి మాటలు శూలాల వలె ఆయన గుండె లోతులలో గుచ్చుకున్నాయి. కలవరపడ్డాడు. ఈ వ్యక్తి సరిగానే చెప్తున్నాడు. వట్టి మాటలు ఎప్పుడు ఎవరికి మంచి చేశాయి? సంవేదనాశీలుని లక్షణం ఒకే ఒకటి. అతడు తాను చెప్పేది ఆచరణ ద్వారా చేసి చూపిస్తాడు.

అంతే. ఇంకేముంది-పరివర్తనపు ఘడియలు వచ్చేసాయి. రక్కర్ ఉద్యోగాన్ని వదిలివేశాడు. కోటు, పాంట్ కు తిలోదకాలు ఇచ్చేశాడు. సంవేదనలతో నిండిన ప్రాణశక్తితో హరిజన బస్టిలోకి వచ్చి చేరాడు. ఒక గుడిసెలో ఉండసాగాడు. అందరి ఇళ్ళనూ శుభ్రముచేసే హరిజనుల ఇళ్ళను ఆయన శుభ్రము చేయసాగాడు. ఇప్పుడు ఆయన హరిజనులకు హరిజనుడయ్యాడు. ఆ స్థితిలో సైతం ఎలా పరిశుభ్రముగా ఉండవచ్చో, మంచి సంస్కారాలను ఎలా ఏర్పరచుకోవచ్చో వారికి నేర్పాడు.

మిగిలిన సమయములో వారి పిల్లలకు చదువు చెప్పేవాడు. పెద్దవారికి పుస్తకాలలో నుండి చదివి జీవితోపయోగకరమైన విషయములను వినిపిస్తుండేవాడు. సరియైన పద్ధతిలో జీవించడం నేర్పాడు. మొదట్లో కొంత సమయము, తరువాత పూర్తి సమయము ఇచ్చి సేవలో నిమగ్నమైన అమృతలాల్ రక్కర్ ఇప్పుడు అందరికీ రక్కర్ బాపా అయ్యాడు. దుఃఖితుల, బాధితుల వ్యధల

హాలాహలాన్ని నీలకంఠుడై త్రాగే బాపాలోని అద్భుత సంవేదనలను చూచి గాంధీజీ ఇట్లా అన్నారు. “బాపాలాగా సంవేదనల సంపదను కూడబెట్టగలిగితే నేను ధన్యుడనే.”

దేశములో ఏ మూలనైనా పీడిత మానవుని పిలుపు వినబడితే, బాపా మనస్సులో నివసించి ఉన్న విష్ణుభగవానునికి అది గజేంద్రుని మొరగా వినపడుతుంది. అంతే. ఆయన గరుడ వాహనాన్ని వదలి పరుగెడతారు. కరుణ అనే ప్రవాహము వారి వెంట కదలివస్తుంది.

సంవేదనాశీలునకే సరియైన దృష్టి లభిస్తుంది. మిగిలినవారు కన్నులు ఉండికూడా గ్రుడ్డివారే. వారికి మానవత్వపు కలవరపాటు కనిపించదు. బాపా వద్ద ఈ దివ్యదృష్టి ఉన్నది.

బాపా అప్పుడు జైపూర్ లో ఉన్నారు. ఆ నగరాన్ని “భారత దేశపు పారిస్” అంటారు. ఆయనకు అక్కడి హరిజనుల నరకయాతన కనిపించినది కానీ అక్కడి విలాసాలు కనిపించలేదు. ఆయనలోని అణువణువు ఈ దీనుల, హీనుల బాధతో ద్రవించింది. ఆయన రంగములోకి దూకారు. ప్రజా సహకారము పొంగిపొరలింది. అచ్చటి హరిజనుల దశ మెరుగుపడింది.

“బాపా సంవేదనలలో చిక్కుకుపోయిన భగవంతుడు ఆయన వద్దనే నడయాడాడు” అని కిషోర్ లాల్ ముఖావాలా అన్నాడు. “నా హరి దీనుల, దళితుల గుడిసెలలో ఉంటాడు. అతనితో నేను మమేకమైపోయాను.” అన్నారు బాపా.

ఒకనాడు బాపా ఢిల్లీలో ఒక హరిజనుని ఇంటిలో కూర్చొని ఈ గుజరాతి భజన్ పాడుతున్నాడు.

**హరినా జనతో ముక్తి న మాంగే మాంగే జన భోజనమ్ అవతర్ రే |
నితసేవా నిత కీర్తన్ ఓచ్చా వ నిరఖవా నందకుమార్ రే ||**

అక్కడ ఒకరు ఇట్లు అడిగారు - “మీరు చూశారా నంద కుమారుని?” ఆయన భావవిహ్యులై పలికాడు - “ఎందుకు చూడలేదు? నందకుమారుని దర్శనము నేను ఎన్నో రూపాలలో చేసుకున్నాను - ఆదివాసులలో, హరిజనులలో, గోకులములో.”

నందకుమారుని దివ్యలోకం మరల ఈ భూమిపై అవతరించుటకు త్వరపడుచున్నది. మనము కూడా అదే వేదనతో సంవేదనలను మేల్కొల్పి, దివ్యదృష్టిని పొందాలి. అలా చేయనిచో మనము గ్రుడ్డివారిలా తడుముకుంటూ తిరుగవలసి వస్తుంది. ఈ స్థితి నుండి తప్పించుకొని, మనము భావసంవేదనల రాజ్యములో నివసించుటకు యోగ్యులం అవుదాము. ఈ క్షణమే మన ఆత్మజాగృతి క్షణము కావాలి.

- అనువాదం: డి.వి.ఆర్.మూర్తి

సంవేదనాశీలుని లక్షణం ‘చెప్పేది ఆచరణద్వారా చేసి చూపుటే!’

జీవన సాధనకు మూలసూత్రాలు

ఉపాసన రంగానికి సంబంధించి నాలుగు భాగాలు గత సంచికలో చెప్పబడ్డాయి: 1. ప్రాతఃకాలం కళ్లు తెరిచిన వెంటనే క్రొత్త జన్మ 2. రాత్రి నిద్రపోయే సమయంలో నిత్య మరణం 3. కాలకృత్యాలు పూర్తయిన తరువాత జపం, ధ్యానం, భజన 4. మధ్యాహ్నం తరువాత మనన క్రమంలో మీ స్థితిపై వివేచన, దానికి కావలసిన దిద్దుబాటు. కొద్దిరోజుల అభ్యాసం ద్వారా ఈ నాలుగింటినీ దినచర్యలో అంతర్భాగాలుగా చేసుకోవడం తేలిక అవుతుంది.

ఇష్టదైవంతో అనన్యమైన ఆత్మీయతను స్థాపించుకోవడం, ఆయన మూసలో రూపొందడానికి ప్రయత్నించడం - ఇదే నిజమైన భగవద్భక్తి. ద్వైతాన్ని అద్వైతంలోనికి మార్చడం ఈ ఆధారంపైనే జరుగుతుంది. జీవనక్రమంలో అణకువ, సద్భావం, ఉదారత, సేవ, సంవేదన లాంటి తరంగాలు అంతరంగంలో ఉప్పొంగుతున్నవా? లేదా? - అనే ఆధారంపై సత్రవృత్తుల సమూహాలను పరమాత్మతో జోడించడంలోని వాస్తవం పరీక్షించబడుతుంది.

అగ్నితో సంపర్కం చెంది ఇంధనం అగ్నిగా మారుతుంది. అలాగే - భగవద్భక్తునిలో తన ఇష్టదైవం పోలిక ఉప్పొంగాలి. ఈ గీటురాయిపై భక్తి భావనలోని సత్యం పరీక్షించబడుతుంది. భగవంతుని అనుగ్రహంకూడా ఇదే ఆధారంపై కొలువబడుతుంది. సూర్యకిరణాలు పడిన చోట వేడిమి, కాంతి తప్పని సరిగా కనిపిస్తాయి. భగవంతుని సాన్నిధ్యంలో భక్తులలో ప్రామాణికత, తీక్షణత అనే శక్తులు కచ్చితంగా అవతరిస్తాయి. ఈ ఆధారంపై భక్తుని ఆలోచన, శీలం, వ్యవహారాల ఉత్కృష్ట ఆదర్శవాదం నిగ్గుతేలుతుంది. భగవంతుని అనుగ్రహం వెంటనే లభిస్తుందనే నమ్మకంపై ఉపాసన శ్రేష్టమైనదా, కాదా? అనే విషయం తెలుస్తూ ఉంటుంది.

ఆత్మోన్నతికి రెండవ ఆధారం సాధన. సాధన అనగా జీవనసాధన. సాధన అనగా అస్తవ్యస్తతను సువ్యవస్థలోనికి మార్చడం. ఇందుకోసం రెండు ప్రయత్నాలు నిరంతరం జరుగుతుండాలి - ఒకటి అలవాటైన దుష్ప్రవృత్తులను నిశితంగా

పరిశీలించడం, అర్థం చేసుకోవడం, వాటిని ధ్వంసం చేయడానికై నిరంతరం ప్రయత్నించడం, సంఘర్షించడం. రెండవ పనేమంటే - మానవీయ ప్రతిభకు అనుగుణమైన ఏ సత్రవృత్తుల లోపం ఇప్పుడు తెలుస్తోందో, వాటి ఆవశ్యకతను, ఉపయోగాన్ని అర్థం చేసుకుంటూ వాటి కోసం మనస్సు వ్యాకులత చెందడం. ఈ రెండు పనులూ ప్రతి జీవనరంగంలో ఆచరణలో ఉంటూ ఉంటే - జీవన సాధనకు సరంజామా లభించిందని అర్థం చేసుకోవచ్చు.

స్థిరత్వం, తత్పరత, తన్మయత్వం ప్రతి విషయంలో విజయానికి మాధ్యమం అవుతుంది. జీవనసాధన కోసం కూడా చేసిన ప్రయత్నం సఫలమై తీరుతుంది.

రైతు తన పొలంలో కలుపుతీస్తూ ఉంటాడు. రాళ్లు, రప్పలు ఏరుతుంటాడు. దీనిని శుభ్రపరచడం అంటారు. జంతువుల నుంచి, పక్షుల నుంచి పంటను రక్షించుకోవడం చేస్తుంటాడు. పురుగుమందులను ఉపయోగించడం ఇటువంటిదే. పొలంలో ఎరువులు వేయాలి. నీరు పెట్టాలి. ఇది పుష్టి కలిగించడం. కలుపుమొక్కలను తొలగించడంలోని ఉద్దేశ్యం నేలను బోలుగా చేయడం; మొక్కలకు ఎండ, గాలి లభిస్తూ ఉండడం. పంటను పండించే పద్ధతి ఇదే. జీవితాన్ని వికసినపచేయడం ఒక విధమైన సేద్యమే. దీని కోసం ఇదే పద్ధతిని అనుసరించాలి.

దుష్ప్రవృత్తులు జన్మజన్మాంతరాల నుంచి సంచితమైన పశు ప్రవృత్తుల రూపంలో పెనవేసుకొని ఉంటాయి. దగ్గరగా ఉన్న వ్యక్తులు ఏ మార్గంలో నడుస్తుంటారో, ఏ స్థాయి పద్ధతులు అనుసరిస్తారో - అవి కూడా ప్రభావం చూపుతాయి; తోడుగా ఉండమని ప్రోత్సహిస్తాయి. ఎక్కువమంది వాటిని అనుకరిస్తారు. ఉచితానుచితాలను పట్టించుకుని, భవిష్య పరిణామాలను ఊహించి, సన్మార్గంలో, తోడుకోసం ఎదురుచూడకుండా, ఏకాకిగా వెళ్లే సాహసం చేయగల వివేకం ఏ కొద్దిమందిలోనో ఉంటుంది. మామూలుగా జనం చలామణిలో ఉన్న పద్ధతులనే అనుసరిస్తారు. ఎండిన ఆకులు, ధూళికణాలు గాలితోపాటు ఎగురుతాయి. దిశాజ్ఞానం వాటికి ఎక్కడిది? ఇదే స్థితిలో

ప్రకృతిని నాశనం చేసి చేపట్టిన అభివృద్ధితో మనకు ముప్పు తప్పదు

ఉంటుంది జనం మనస్సు. అరుదుగా కనపడే రాజహంసలలో పాలను, నీటిని విడదీసి విచక్షణా జ్ఞానం ఉంటుంది. ఇతర పక్షులన్నీ చెత్తాచెదారాన్ని, క్రిమికీటకాలను తింటూ ఉంటాయి.

ఏదైనా వస్తువును సంపాదించడం ఒక ఎత్తు. దానిని సదుపయోగం చేయటం మరో ఎత్తు. ఆరోగ్యం అందరికీ కావాలి. కాని దానిని కాపాడుకొనేవారు కొద్దిమందే ఉంటారు. చాలామంది అసంయమనంతో దానిని నాశనం చేస్తారు. బుద్ధిని సక్రమంగా ఉపయోగించడం కష్టం. తెలివైనవారు అని చెప్పబడేవారు కూడా ఆ పని చేయలేకపోతున్నారు. అందరూ డబ్బు సంపాదిస్తారు. కాని దానిలో సగం లేక పావు భాగమైనా సదుపయోగం చెయ్యరు. దానిని ఏ పనిలో ఏవిధంగా ఖర్చు చేస్తారు అనేదానివలన ఖర్చుపెట్టేవారికి, వారితో కలిసి ఉండేవారికి కీడే జరుగుతుంది.

జీవితమనే సంపద విషయంలో ఇదే జరుగుతోంది. పుట్టినప్పటి నుంచి చనిపోయేవరకు పొట్ట నింపుకోవడం లాంటి సామాన్య విషయాలలోనే ఆయుష్షు గడచిపోతున్నది. దేశద్రుమృతనంతో రోజులు గడిచిపోతున్నాయి.

ఒక్కొక్కవ్యక్తి మానసికస్థితి, పరిస్థితి ఒక్కొక్కవిధంగా ఉంటుంది. దుర్గుణాల, సద్గుణాల హెచ్చు తగ్గులు ఇలాంటివే. తనలో ఏవిధమైన సంస్కారం తెచ్చుకోవాలి? తన గుణ కర్మ స్వభావాలలో ఏ సత్ప్రవృత్తులను వృద్ధిచెందించుకోవాలి? ఆత్మ సమీక్ష ద్వారా సరైన విశ్లేషణ చేసిన తరువాతనే ఇది సాధ్యమవుతుంది. దీనికి ఏవిధమైన సూత్రములూ లేవు. ఈ పని ప్రతివారూ స్వయంగా చేసుకోవలసిందే. ఇతరులు కొద్దిగా సలహా మాత్రం ఇవ్వగలుగుతారు. నిత్యం నిరంతరం ఎవరూ తోడు ఉండరు. ఇతరుల సలహాపై పూర్తిగా ఆధారపడలేము. ఈ పని మనమే స్వయంగా చేయవలసి ఉంటుంది.

దీనిలోనూ ఒక కష్టం ఉన్నది. అదేమిటంటే - మానసిక స్థితిని అనుసరించి ప్రతి వ్యక్తి తనను నిర్దోషిగా భావిస్తాడు; తాను సర్వగుణసంపన్నుడనని అనుకుంటూ ఉంటాడు. ఈ స్థితి సంస్కరణకు, వికాసానికి ఆటంకం. లోపాన్ని గుర్తించకుండా దానిని ఎలా పూరించగలము? ఆత్మవికాసపు మార్గంలో, జీవనసాధనమార్గంలో ముందుండాలనే కోరిక కలిగిన ప్రతి వ్యక్తి నిష్క్లషాత వైఖరిని వికసినంపజేసుకోవడం మంచిది. ఇతరుల దోషాలను, దుర్గుణాలను వెదకడంలో ఉండే నేర్పు

తన విషయంలో కూడా ఉండాలి. నేరారోపణలో, ఇతరులను కళంకితులను చేయడంలో ప్రతి వ్యక్తికీ ప్రావీణ్యం ఉంటుంది. సహజమైన ఈ ప్రవృత్తిని తారుమారు చేసుకోవాలి. ఇది జరుగకుండా వ్యక్తిత్వం అందంగా తయారుకావడం అసంభవం. అది జరగకపోతే ఎవరికీ గొప్పదనాన్ని అందుకునే అవకాశం, ప్రగతిలో శిఖరాగ్రాన్ని చేరే అవకాశం దొరకదు.

సోమరితనం, నిర్లక్ష్యం, అసంయమనం, అపవ్యయం, ఉన్మత్తత, అస్తవ్యస్తత సాధకునికి ముఖ్య దోషాలు. నిషిద్ధ ఆలోచనలను, కార్యాలను చేయడం పతన, పరాభవాలకు కారణాలు. సంకుచిత స్వార్థపరత్వంలో మునిగినవారు తమ దృష్టిలో, ఇతరుల దృష్టిలో పతనమౌతారు. శ్రేష్ఠతను, ఆదర్శాలను వదిలివేసి లాభం పొందవచ్చని నీచులు అనుకుంటారు. కానీ ఇటువంటివారిని ప్రజలు నిర్లక్ష్యం చేస్తారు., సహకారం ఇవ్వరు. తన ఆలోచన, శీలం, స్వభావం, వ్యవహారం నీచంగా ఉంటే - బురదను వెంటనే కడిగివేసినట్లు, వాటిని కడిగివేసే ప్రయత్నం చేయాలి. బురద అంటించుకొని తిరగడం ఎవరికైనా అవమానకరమే. ఇదేవిధంగా - మానవీయ ప్రతిభ కలిగి ఉంటూ క్షుద్రతను, నికృష్టతను చూపడం కేవలం దురదృష్టకరం. అంతేకాదు. ఏదైనా మహత్తరం, ఉత్సాహవర్ధకం, అభినందనీయం అయిన ప్రగతిని సాధించే ఆధారం దానివల్ల చేతికందకుండాపోతుంది. కడుపు నింపుకోవడం, కుటుంబం కోసం చచ్చి చెడడం ప్రతిభాశాలికి తగని పనులు. ఈ పద్ధతిని పశుపక్ష్యాదులు చనిపోయే రోజు వరకు అనుసరిస్తూనే ఉంటాయి. ఇదేవిధంగా ఉండే మనిషి దేవతలకే దుర్లభమైన మానవజన్మను చిల్లిగవ్వకు అమ్ముకున్న వాడే అవుతాడు.

ఇంద్రియసంయమనం, సమయసంయమనం, అర్థ సంయమనం, ఆలోచనాసంయమనములు వ్యావహారిక తపశ్చర్య. తపస్సువల్ల సంపత్తి, సంపత్తి వలన సిద్ధి లభిస్తాయి. దుష్ప్రవృత్తుల నుండి తనను తాను రక్షించుకొనే సంయమనశీలత ఎవరినైనా శక్తివంతునిగా చేస్తుంది. ఈ రాజమార్గాన్ని అనుసరిస్తే ఎవడైనా తనను తాను ఉద్ధరించుకోగలుగుతాడు.

విజ్ఞత, నిజాయితీ, బాధ్యత, సాహసం అనే నాలుగు గుణాలను వ్యక్తిత్వపు అంతర్భాగాలుగా చేసుకోగలిగితే, వాటిని పుణ్యములుగా భావించగలిగితే - వ్యక్తి చూస్తుండగానే తన

ప్రకృతికి విరుద్ధంగా మనిషి ప్రయాణం మంచిది కాదు

సుఖాలను ఇతరులకు పంచే, ఇతరుల దుఃఖాలను తాను పంచుకునే ఉదార మనస్తత్వం నిర్మించుకునే స్థాయికి చేరగలడు. జీవనసాధనకు ఆధారం ఇదే. ఈ ఆధారంపై మనిషి తన జన్మను సార్థకం చేసుకోగలుగుతాడు.

సాప్తాహిక సాధన, అర్థసంవత్సర సాధన

కారు టైర్లలో నింపిన గాలి క్రమంగా తగ్గిపోతుంటుంది. వాటిలో కొంతసేపటికి మరల గాలి నింపవలసి ఉంటుంది. రైలుబండిలో బొగ్గునూ, నీటినీ మళ్ళీమళ్ళీ నింపవలసి ఉంటుంది. కడుపు ఖాళీ అయినపుడు మరల ఆహారం తీసుకోవాలి. జీవితం ఒకవిధంగా ఎండిపోతుంది. అప్పుడు అందులో ఒక క్రొత్త స్ఫూర్తి కలిగించడానికై క్రొత్త ప్రయత్నం చేయవలసివస్తుంది. పండుగల, పర్వాల వెనుక గల ఉద్దేశ్యం ఇదే - ఉత్సాహం పొంగి, ఆ స్ఫూర్తితో తరువాత చేసే పనులు మెరుగుకావడం. ఆదివారం సెలవుదినంగా గడపడం వెనుక ఇదే దృష్టి ఉంటుంది - ఆ సంస్థలో ఏర్పడిన స్తబ్ధతను తొలగించడం. ప్రకృతి ఇదేవిధంగా పనిచేస్తూ ఉంటుంది. కుండపోత వర్షం, నవనవోన్మేషమైన వసంతఋతువు ఇటువంటి క్రొత్తదనాన్నే నింపుతాయి. వివాహం, కష్టార్జితం - ఈ రెండు ఆరంభములను మనిషి ఎల్లప్పుడూ గుర్తుపెట్టుకుంటాడు. వాటిలో ఉత్సాహాన్ని కలిగించే క్రొత్తదనమున్నది.

జీవనసాధనలోని రోజువారీ కృత్యాలు ఇంతకుముందే చెప్పబడ్డాయి. నిద్రలేవగానే ఆత్మబోధ, పరుండబోయే ముందు తత్త్వబోధ, మొదటి జాములో భజన, మూడవ జామున మననం. ఈ నాలుగు విధులు నిత్యకర్మలో సమ్మిళితమై ఉంటే- ధర్మ, అర్థ, కామ, మోక్షములనే నాలుగు ఆధారాలు తయారవుతాయి. వీటన్నిటిలో కర్మకాండ తగ్గించబడింది; భావ చింతన పెంచబడింది. కనుక-పెద్ద పెద్ద కర్మకాండలలో మునిగిపోయి లక్ష్మ్యానికి దూరమయే అవకాశం ఉండదు. ఆకాంక్ష సక్రమంగా ఉంటే బుద్ధి సక్రమంగా నిర్ణయాలు చేస్తుంది. స్వభావం, పనిలో నైపుణ్యం సక్రమంగా ఉంటాయి. నిత్యకర్మల నియమబద్ధత స్వభావంలో అంతర్భాగం అవుతుంది. అప్పుడు జీవనక్రమం అదే మూసలో రూపుదిద్దుకుంటుంది.

జీవనసాధనకు రెండు పర్వములున్నాయి-ఒకటి సాప్తాహికం; రెండవది అర్థవార్షికం. సామాన్యంగా జనం సాప్తాహికాలను ఆదివారం, గురువారాలలో జరుపుతారు.

అయితే, పరిస్థితులు కారణంగా మరోరోజు అనుకూలంగా ఉంటే, దానిని స్వీకరించవచ్చు. అర్థవార్షికాలు ఆశ్చర్యముజ, చైత్రమాసాలలో వచ్చే నవరాత్రులు. వీటిలో సాధన తొమ్మిది రోజులు చేయవలసి ఉంటుంది. ఈ రెండు పర్వాల రెండు విశేష ఉపాసనలను జీవనక్రమంలో సమ్మిళితం చేయటంవల్ల మధ్యలో ఏర్పడే నిరుత్సాహం, దిగజారుడు తొలగించబడు తుంటాయి. వీటివల్ల సంపాదించే విశేషమైన శక్తివల్ల మందకొడితనం తొలగుతుంది.

- అనువాదం: ఊటుకూరి సత్యనారాయణ గుప్త

**ప్రాణం తీసేవాని కన్నా
ప్రాణం రక్షించేవాడే మిన్న**

ఒక కమ్మరి ఒకనాడు ఉదయమే ఇంటి నుండి బయటకు వచ్చి నడవసాగాడు. దారిలో అతనికి రెండు ఇనుపముక్కలు దొరికాయి. వాటిని అతడు తీసుకొని ఇంటికి వచ్చి ఒక ముక్కతో కత్తిని, రెండవ ముక్కతో డాలుని తయారుచేశాడు.

కొన్ని రోజుల తరువాత ఒక యోధుడు వచ్చి కత్తిని, డాలుని కమ్మరి నుండి కొనుగోలు చేసి తీసుకుపోయాడు. ఆ యోధుడు ఎన్నో యుద్ధాలలో వాటిని ఉపయోగించాడు. ఒక యుద్ధంలో కత్తి విరిగిపోయింది. డాలు మాత్రం ఎలాగున్నది అలాగే సురక్షితంగా ఉంది. విరిగిన కత్తిని యోధుడు ఇంటికి తెచ్చి ఒకచోట ఉంచాడు. డాలు కూడా కత్తితో పాటే ఉంది.

రాత్రి అంతా నిద్రించిన పిదప, కత్తి బాధతో మూలుగుతూ డాలుతో ఇలా అంది “అక్కా! చూడు... నా స్థితి ఎంత దుర్లభగా మారిందో నీవు మాత్రం ఎప్పటి లాగానే ఉన్నావు”. అందుకు డాలు కత్తితో ఇలా అంది “మన ఇద్దరిమధ్య ఒక తేడా ఉంది”. అదేమిటని కత్తి అడిగింది. అందుకు సమాధానం డాలు ఇలా అంది. “నీవు ఎప్పుడూ ఎవరో ఒకరిని నరకటం, చంపటం చేసేదానివి. నేను రక్షించేదాన్ని’ డాలు తమ మధ్య ఉన్న తేడాను వివరిస్తూ ఇలా అంది. “జ్ఞప్తి ఉంచుకో... చంపే వానికన్నా, రక్షించేవాని ఆయువు ఎక్కువగా ఉంటుంది.

- అఖండజ్యోతి, మార్చి 1999
అనువాదం: జి. చెన్నకేశవరావు

వికసించిన వాణి అమృతంకాగా - వికృతంగానున్న వాణి విషంగా మారుతుంది

సేవాగుణంతో నిండిన మానవతామూర్తి

(భారత ప్రభుత్వము పండిత మదన్ మోహన్మాలవ్యా గారికి 'భారతరత్న' పురస్కారము ప్రకటించినది. భారతమాతకు ఆయన చేసిన ఎనలేని సేవలను, చేసిన త్యాగములను స్మరించుకుంటూ ప్రభుత్వము ఈ అత్యుత్తమ పురస్కారమును ప్రకటించినది. ఆ సందర్భముగా పండిత మదన్మోహన్ మాలవ్యాగారి గురించి తెలుసుకుందాము)

నేను ఈ గృహములో ఉన్నంతవరకూ ఈ నిరుపేదలు ఈ ఇంటిముంగిలిలోకి ఇలానే వస్తూంటారు. నాకు భారతదేశములోని పేదవారంటేనేకాదు, యావత్ ప్రపంచము లోని బడుగుజీవుల పట్ల సహానుభూతి ఉన్నది. నా హృదయములో వారిపట్ల నిండైన ప్రేమ ఉన్నది. వారందరూ నన్ను తరింప జేయటానికి(కృపతో) నా ఇంటికి వస్తున్నారని నేనుకుంటాను. నిరుపేదలు నా ఇంటికి వచ్చి ఆతిథ్యము స్వీకరిస్తున్న వేళ నేను దేశమునకు సంబంధించిన ఎన్నెన్నో విషయములను అవగాహన చేసుకుంటాను. లోకం పోకడ తెలుసుకుంటాను.

ప్రేమపూరితమైన ఈ మాటలను సెలవిచ్చినది పండిత మదన్మోహన్మాలవ్యాగారు! 'కాళ్ళుదుమ్ము కొట్టుకుపోయి, మలినవస్త్రములను ధరించిన వారెందరో ఆతిథ్యము స్వీకరించ టానికి వస్తున్నారు. అలా వచ్చినవారిలో ఎంతోమంది చెప్పకుండానే వెళ్ళిపోతున్నారు. అలాంటివారు మనింటికి రావటం నాకిష్టము లేదు. నేను వారందరినీ రావద్దని వారిస్తాను' అని అంటూ మాలవ్యాగారి ముద్దుబిడ్డ ఐన గోవిందమాలవ్యా తన తండ్రియైన మాలవ్యాగారితో తన అభ్యంతరమును వ్యక్త పరచాడు.

పండిత మదన్మోహన్ మాలవ్యాగారు ఆధ్యాత్మికత సంపూర్ణంగా నిండియున్న ఒక మహోన్నత వ్యక్తి! ఐతే ఆయన ధార్మికభావనలో అసహ్యమునకు కాక, కేవలము ప్రేమకే ప్రాధాన్యత ఉన్నది. ఎవరినైనాసరే కల్సుకోవటములో, మాటా

మంతీ సాగించుటలో ఆయనకు ఎట్టి అభ్యంతరమూ లేదు.

సనాతనధర్మము మూర్తీభవించిన రూపము పండిత మదన్ మోహన్మాలవ్యాగారు! ఆయన రోమరోమములోనూ ధర్మాను భూతి నిండియున్నది. తన బ్రాహ్మణత్వముపట్ల ఆయనకు సహజముగానే అమితమైన శ్రద్ధ ఉండేది. తన బ్రాహ్మణత్వపు సంస్కారములను ఎటువంటి పరిస్థితులలోనైనాసరే, ఎంతటి ఇబ్బందులలోనైనాసరే విడనాడటానికి విముఖులు. ధార్మిక నియమాల పరిరక్షణ, వాటిని అనుసరించటమే తమ ఉత్కృష్ట జీవన కర్తవ్యముగా భావించేవారు.

'ధర్మమున్నది ఎటువంటి శక్తివంతమైన తత్వమంటే ఆ ధర్మమును పాటించినప్పుడు అమితమైన పాపభావనలతో నిండిన హృదయములో ఒక మూల నిద్రాణముగా పడియున్న ప్రేమ కూడా మహానతను సంతరించుకుని మహోన్నత ప్రేమగా వికసిస్తుంది.

'నాకు నా ధర్మము పట్ల అనంతమైన శ్రద్ధ ఉన్నది. ధర్మమే నా జీవితము - ప్రాణము! ధర్మమును గురించి నేను నా జీవితములోని అన్ని సుఖసౌఖ్యములను, చివరకు కుటుంబమును, ఆత్మీయులను కూడా వదులుకోగలను.'

మాలవీయగారి అమృతమయమైన ఈ మాటలు నామమాత్రముగా అన్నవికాదు, వట్టిమాటలు కాదు. అందులోని ఒకొక్క అక్షరమూ ఆయన దైనందిన జీవితములో అడుగడుగునా ప్రతిబింబిస్తూండేది. మాలవ్యాగారు 'హిందూ ధర్మము - హిందీ - హిందూస్తాన్ ల యొక్క పరిపూర్ణ ఉపాసకుడు! జీవితమంతా వీటికొరకే పరిశ్రమిస్తూ, చివరకు వాటికొరకే మరణించారు.

మాతృభూమియైన భారతదేశములో కనిపించే రెండు సమస్యలు ఆయనను ఎంతగానో వేదనకు గురిచేస్తుండేవి.

1. నిరక్షరాస్యత, 2. పేదరికము. ఆయన బెనారస్ లో ఎంతో కీర్తినార్జించిన మహనీయుడు! అందరి మన్ననలు అందుకున్న

సమయాన్ని ఎవరైతే వృథాచేసుకుంటారో వారు జీవితం యొక్క విలువను తెలుసుకోలేరు

నాయకుడు! తీర్థరాజమైన కాశీలోని ప్రజలు ఆయనను దేవునివలె పూజించేవారు. కాశీరాజు ఆయనను గురువుగా భావించేవాడు. ఇలా జరగటానికి రెండు అంశములు ప్రభావమును చూపించాయి.

ఆయనొక అద్వితీయుడైన బ్రాహ్మణుడనేకాక, అతి తరచుగా చేస్తూండే సమాజసేవల కారణముగా కూడా మాలవ్యా గారు అమితముగా గౌరవించబడేవారు. పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు ధర్మమును గుడ్డిగా అనుసరించే వ్యక్తికాదు. ఆయన ధర్మాచరణలో సత్యము-సంయమనములు సమన్వయించబడుండేవి. తన స్వధర్మమును ఆయన అకుంతితదీక్షతో-అచంచల నిష్ఠతో అనుసరించేవారు. ధర్మము కోసము గొప్ప గొప్ప త్యాగములను చెయ్యటానికి ఎల్లవేళలా తత్పరులై ఉండేవారు. ఐనప్పటికీ ఏ ధార్మిక నియమాలు దేశము-జాతి లేదా సమాజమునకు హానిని కలిగించే రీతిలో అడ్డుగోడలై నిలుస్తాయో, అటువంటి నియమాలను ఆయన రవ్వంత కూడా సందేహించకుండా విడిచిపెట్టేవారు. మాలవ్యా గారు అస్పృశ్యులకు-దళితులకు సేవచేస్తూ ఈ విషయమును నిరూపించి చూపించారు.

పేదరికము: పేదవారి పట్ల మాలవ్యాగారికి గల ప్రేమ సర్వవిదితమే! ఒక నిరుపేదను చూసిన వెనువెంటనే ఆయన హృదయము కరుణతో నిండిపోయేది. వారికి శక్తిమేర సహాయ పడుతూండేవారు. కాశీలో గల హిందూ విశ్వవిద్యాలయము వంటి విశాలమైనకళాశాలను స్థాపించి, దానికి ఉపాధ్యక్షులుగా ఉన్నప్పటికీనీ, వారు తమ వ్యక్తిగత జీవితమును ఒక సాధారణ భారత పౌరుని వలె గడిపేవారు. తమ జీవితావసరములకు తమ ఆదాయము నుండి ఒక సగటు నాగరికునికయ్యే ఖర్చుని మించి ఎన్నడూ వ్యయము చేసేవారుకాదు. అంతేకాక, సామాన్య భారతీయపౌరునికి అంత సులభముగా లభ్యము కానటువంటి అత్యంత రుచికరమైన భోజనపదార్థములు వడ్డించబడే గొప్ప గొప్ప విందుభోజనాలకు ఏనాడూ వెళ్ళేవారు కాదు.

దురుపయోగముతో, అమితఖర్చుతో కూడుకున్న విందు భోజనములను బహిష్కరించటమే కాదు, ఆయన వాటినిలా నిందించేవారు. 'నీదైన భారతదేశములో నివసిస్తున్న వేలాది,

లక్షలాదిమంది సోదరులు అర్ధాకలితో అలమటిస్తూంటే చెవులు ఊరించే రకరకాల భోజనపదార్థములు వడ్డించబడిన ఈరకమైన విందుభోజనములు కేవలము తలవంపులు కలిగించేవేకాక, నిందించతగినవి. ఇటువంటి విందు భోజనములు పెట్టేవారు, ఆడంబరజీవనము కోసము ఖర్చుపెట్టేవారు దేశములోని పేదలపట్ల సహానుభూతిని చూపించి, దుఃఖమును ప్రదర్శించి నప్పుడు భరతమాత నిరుపేద-పుత్రులను ఎగతాళి చేస్తున్నట్లు అనిపిస్తుంది నాకు. ఎన్నడూ కష్టమనే ఒక్క ముల్లు కూడా గ్రుచ్చుకోకుండా, దారిద్ర్యబాధ నెన్నడూ అనుభూతించెదకుండా ఉన్న వీరందరూ లేమితో విలవిలలాడేవారిపట్ల నిజమైన సహానుభూతిని ఎలా ప్రదర్శించగలరు? వారి దుఃఖమును దూరము చెయ్యటానికి వారేమి చెయ్యగలరు? పేదల నాయకులకు ధనవంతుల వలె జీవితమును గడుపుతూ, సుఖ విలాసములలో తేలియాడే అధికార మెక్కడున్నది? ఒక ధనవంతుడు 'నిరుపేదల నాయకుడుగా' ఉండటానికి నేనెన్నడూ అంగీకరించబోను. జీవితములోని లోటుపాట్లను, కష్ట సుఖములను అచ్చుమచ్చు పేదవారివలెనే అనుభవించేవారే 'పేదల నేత' అయ్యుండాలి.'

తన గడపత్రొక్కిన పేదవారిని చూసి అమర్యాద పూర్వకంగా ప్రవర్తించే నాయకులను చూసి ఆయన కన్నీళ్ళు కారుస్తూ ఇలా అనేవారు. 'దేశ నాయకులైన మీరంతా జన సామాన్యమునకు దూరంగా ఎంతో అందమైన పెద్ద భవంతులలో నివసిస్తూ, కాలానుగుణ్యమైన సుఖ-సౌఖ్యముల నొసగే పెద్ద పెద్ద గదులలో కూర్చుని పేదల యొక్క పేదరికమును గురించి ఆలోచిస్తూ-చర్చించుకోవటము, సుతిమెత్తని కుర్చీలలో కూర్చుని పేదరికంను నిర్మూలించగలిగే ఉపాయములను యోచించడము ఎంత హాస్యాస్పదము? వెన్నెలవలె తెల్లగా మెరుస్తూండే తమ బట్టలు పేదవారికి తగిలి మలినపడకుండా జాగ్రత్తపడతారు. విశాలమైన గదులలో అమర్చబడిన పెద్దపెద్ద మంచాలమీద ఒక అపరిచిత పేదవాడిని కూర్చోబెడితే అవి అతని కాలి ధూళి అంటి మాసిపోతాయేమోనని సంకోచిస్తారు. ఇది ఎలాంటి నేతృత్వము? ఇది ఎటువంటి పక్షపాతధోరణి? ఎవరైతే పేదవారి పేదరికము అనే శాపమును చవిచూడలేదో, బాధాజనిత మూలుగులను-నిట్టూర్పులను వినలేదో అటువంటి పూడు మరతను నిరుపేదజనులకు ఎలా నాయకత్వం

డబ్బు సంపాదించడం ఒక ఎత్తు, దానిని నిలబెట్టుకోవడం మరో ఎత్తు

వహించగలడు? ఎవరి హృదయమైతే దేశము పట్ల కరుణను నింపుకుంటుందో, ఎవరి కన్నీళ్ళు పేదవాని కాలి-ధూళిని చూడటానికి ఎల్లవేళలా కన్నీళ్ళతో నిండి ఉంటాయో, ఎవరి హృదయము సహజముగానే విలాసవంతమైన జీవితము పట్ల అసహ్యమును కలిగి ఉంటుందో ఈనాడు దేశమునకు అటువంటి సహృదయులైన రాజకీయనాయకుల, సేవకుల ఆవశ్యకత ఉన్నది.

‘ఓ కరుణామయుడైన జగదీశ్వరా! నువ్వు నా హృదయంలో పేదలపట్ల ఎంత దయను, ఎంత ప్రేమను నింపాలంటే నేను నా అస్తిత్వమును వారి సేవలోనే విసర్జించగలగాలి. సమాజ అవసరములను, నిరుపేదల వేదననూ, బాధలనూ అనుభూతి చెందగలిగే నాయకుడిని ప్రసాదించు!’ అని నేను నిత్యమూ భగవంతుడిని ప్రార్థిస్తాను.

ధర్మము యొక్క ఉదాత్తమైన భూమిక నాధారముగా చేసుకుని మాలవ్యాగారిలో మానవత్వము మూర్తిభవించిన వ్యక్తిత్వము వికసించినది. ఐనప్పటికీనీ అనునిత్యము పూజా-పారాయణలు చెయ్యటమనేది మాలవ్యాగారి దినచర్యలో ఒక ముఖ్యాంగము. ప్రతిరోజూ నియమముగా పూజ చెయ్యకుండా జీవితమున ఉదయించే ప్రతి క్రొత్తసంజెలోను ఏ పనినీ ఆరంభించేవారు కాదు. ఐతే వ్యక్తిగత పూజ-ఉపాసనలకన్నా మానవ-సేవ చెయ్యటమే చాలా గొప్ప ధార్మికకార్యమని భావించేవారు. ఒకసారి ప్రయాగలో ప్లేగువ్యాధి ప్రబలినది. అభాగ్యులైన స్త్రీ-పురుషులందరో క్రిమికీటకముల వలె మరణించసాగారు. అప్పుడు ఆయన వారికి సేవ చేస్తూ తన విశ్వాసమును సప్రామాణికముగా నిరూపించుకున్నారు. మిత్రులు, ఇరుగుపొరుగు, బంధువులు, కుటుంబసభ్యులు అందరికందరూ ఒకరు మరొకరిని అసహాయస్థితిలో విడిచిపెట్టి వెళ్ళిపోసాగారు. అటువంటి కష్టకాలములో జీవితములో తనకు ప్రాణసమానమైన ఆ కార్యక్రమములను, ధార్మిక కర్మ కాండలను విడిచిపెట్టి తపించిపోతున్న మానవుల సేవలో తన జీవితమును పణముగా పెట్టారు. ఈవిధంగా మానవత్వంను నిజముగా పూజించే మాలవ్యాగారే అసలైన పూజారి! స్వయం సేవకులను వెంటబెట్టుకుని ఆయన ఇల్లిల్లు, వాడవాడలకు నడిచివెళ్ళి మందులను అందించారు. అలా రాత్రింబవళ్ళు తిరిగారు. రోగుల ఇళ్ళను వెదకి-వెదకి పట్టుకుని వారికి

మందులిచ్చి, సేవ-శుశ్రూషలను చేశారు. తమ చేతులతో వారి ఇళ్ళను శుభ్రపరచి, బట్టలను ఉతికేవారు. వారి మలమూత్రములను శుభ్రము చేశారు. తను చేస్తున్న ఈ సేవాకార్యములలో మాలవ్యాగారు ఎంతగా మునిగి పోయారంటే మొహము కడుక్కోవటము, స్నానము చెయ్యటం, పూజ-పారాయణ చెయ్యటము, ఆఖరుకు తినటం, త్రాగటం కూడా మరచిపోయారు. పగలు ఎప్పుడు గడిచిపోయింది? రాత్రి ఎప్పుడు మొదలైనది? అన్నది కూడా ఆయనకు తెలియలేదు.

ఉదారమనస్సులైన మాలవీయగారు స్వయంసేవకులతో కల్పి ఎంతో పనిని చేసేవారు. ఐతే రోగప్రభావ భయముతో స్వయంసేవకులను రోగుల దగ్గరకు రానిచ్చేవారు కాదు. ‘వ్యాధి సోకుతుందన్న భయముతో స్వయంసేవకులను ఆ రోగుల వద్దకు వెళ్ళకుండా అడ్డుకుంటున్నారు. కానీ మీరేమో వారి మలమూత్రములను కూడా శుభ్రము చేస్తున్నారు. మీరు దేశమునకు, జాతికి అమూల్యమైన నిధివంటివారు. మీకు వ్యాధి సోకుతుందన్న భయమేమీ లేదా?’ అని మాలవ్యాగారి అనుయాయులు ఆయనతో అంటూండేవారు. అప్పుడాయన ఇలా జవాబిచ్చేవారు. ‘ఒకటేమిటంటే నేను చేస్తున్న నా సేవా కార్యములలో ఇతరులు పాలుపంచుకోవాలనుకోవటం లేదు. రెండవది ఆర్తనాదములు చేస్తున్న ఈ మానవులను చూసి నా హృదయములో ఎంత అగ్ని ఎగసిపడుతున్నదంటే రోగ కీటాణువులు నా దగ్గరకు వస్తే అవి ఆ అగ్నిలో పడి తమకు తామే భస్మమైపోతాయి. ఒకవేళ వీరికి సేవచేస్తూ చేస్తూ నేను చనిపోతే కనుక నేను నా మానవజన్మ సార్థకమైనదని భావిస్తాను.’

మాలవ్యాగారు సేవధర్మము కోసము తమ తనువు-మనస్సు-ధనముల నన్నింటినీ సమర్పిస్తూండేవారు. ఇదే ఆయన చూపించిన పరమోత్కృష్టమైన సేవాభావన. ఆయన ధర్మాచరణ యొక్క లక్ష్యము ‘మోక్షము లేదా నిర్వాణము’ కాక, మానవ సేవయే ఉండేది. మాలవ్యాగారు దానిని జీవితాంతమూ పాటిస్తూవచ్చారు. ఆ మార్గములోనే పయనిస్తూ ఒకానొకనాడు ఆ పరమతత్వములో లీనమైపోయారు. ధర్మభావన లేకుండా ఏ మనిషైనా నిజమైన మానవుడు కాలేడు. సేవాభావము లేకుండా ధర్మమునకు ఎట్టి మహత్తూ లేదని వేరుగా చెప్పనవసరము లేదు.

పొదుపు పాటించాలి

సిద్ధాంతనిష్ఠ: కాలాకాంక్షకు రాజుగా ఉన్న రాంపాల్ సింహ్ 'హిందుస్తాన్' అన్న పేరుగల పత్రికను ఆరంభించాడు. అప్పుడు పత్రికా నిర్వహణకుగానూ చక్కని యోగ్యుడైన ఒక సంపాదకుని అవసరము ఏర్పడినది. ఆరోజులలోనే మదన మోహన మాలవ్యాగారు కళాశాలలో విద్యాభ్యాసమును పూర్తి చేసుకుని బయటకు వచ్చిన తరువాత ఉపాధ్యాయవృత్తిని చేపట్టారు. వారపత్రికలు-వార్తాపత్రికలలో ఉత్తరాలలో మాలవ్యాగారు వ్రాసిన వ్యాసములు-ఉత్తరములను చదివిన రాజుగారు చాలా ప్రభావితమైనారు. అందుచేత రాజుగారు హిందుస్తాన్ పత్రికా సంపాదకత్వము వహించమని మాలవ్యా గారిని ఆహ్వానించారు.

మాలవ్యాగారు ఆరోజులలో ఆర్థిక ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నారు. అప్పటిరోజులలో ఉపాధ్యాయులకు వేతనము కూడా అంతంతమాత్రముగానే ఉండేది. రాజుగారు నెలకు 250 రూపాయల జీతం ఇవ్వాలని భావించారు. ఇప్పటితో పోలిస్తే అది వేలాది రూపాయలతో సమానము. గౌరవప్రదమైన ఉద్యోగము, దానికితోడు చక్కని జీతము. ఐతే రాజుగారు బాగా త్రాగేవారు. అదే మాలవ్యాగారికి ఒక సమస్యగా ఎదురైనది. ఆయనకు త్రాగేవారంటే అసహ్యము. ఈ భిన్నత్వము ఎలా సమసిపోతుంది? ఈ ప్రశ్న ఆయనను సందిగ్ధములో పడవేసినది.

సంపాదకీయబాధ్యతలను స్వీకరించే సమయములో మాలవ్యాగారు 'రాజుగారు త్రాగిన మత్తులో తమను కలుసుకో కూడదు' అన్న ఒక షరతును పెట్టి, దానిని ఉల్లంఘించరాదని అన్నారు. రాజు దానికి అంగీకరించాడు. చాలారోజులపాటు రాజు షరతును పాటించాడు. కానీ ఒకనాటి రాత్రి రాజు త్రాగినవైకములో మాలవ్యాగారితో సంపాదకత్వ సమావేశమునకు హాజరయ్యాడు.

ఆదర్శము: స్వాభిమానమును ముఖ్యమని భావించే మాలవ్యాగారు రాజీనామా సమర్పించి ఆ బాధ్యతలనుండి తప్పుకున్నారు. రాజుగారు ఎంతగానో వేడుకున్నప్పటికీనీ తిరిగి ఆ బాధ్యతలను చేపట్టలేదు. మాలవ్యాగారి ఆదర్శవాదము రాజుమీద ఎంతటి ప్రభావమును చూపించినదంటే నెలకు 250 రూపాయలు గల ఆయన వేతనమును వకీలుగా న్యాయ స్థాన వ్యవహారములు చూసేందుకుగానూ భృతి రూపములో మాలవ్యాగారికి నిరంతరము పంపుతూండేవారు.

పరీక్ష: మాలవ్యాగారు ముంబైలో ఉన్నారు. ముంబైలోని ప్రసిద్ధవిద్వాంసుడు రమాపతిమిశ్రా ఒక రాత్రివేళ మాలవ్యా గారిని కలుసుకునేందుకు వచ్చారు. 'మాలవ్యాగారు! నేను నాలో ఎంతో సహనశీలతను పెంపొందించుకున్నాను. కావాలంటే మీరు 100 తిట్లు తిట్టి చూడండి. అయినా కూడా నాకు కోపం రాదు' అని మిశ్రాగారు అన్నారు. 'మిశ్రాగారు! మీరు చెప్పినది నిజమే కావచ్చు. కానీ 100 తిట్లు తిట్టిన తరువాత కదా పరీక్ష పూర్తయ్యేది? అంతకుముందే మొదటి తిట్లు తిట్ట గానే నా నోరు మలినమైపోతుంది.' మాలవ్యాగారిచ్చిన ఈ సమాధానమును విని మిశ్రాగారు తలవంచి నమస్కరించారు.

మానవత్వ-భావన: ఒక చిన్నపిల్లవాడు పరిగెత్తుకుంటూ వైద్యుని దగ్గరకు వచ్చాడు. ఒక రోగిని చూడటానికి రమ్మనమని వైద్యుడిని ఎంతగానో వేడుకుని, రోగివద్దకు తీసికెళ్ళాడు. రహదారిమీద ఒక కుక్క దెబ్బలు తగిలి పడుండటమును చూశాడు వైద్యుడు. ఆ కుక్కకు వైద్యము చేయటానికే ఆయనను తీసుకు వచ్చాడు పిల్లవాడు. ఇది చూసి వైద్యుడు ఎంతగానో కోపగించుకున్నాడు. కానీ బాలుడుమాత్రము వైద్యం చెయ్యమని పట్టుబట్టాడు. మనుష్యులకు వలెనే కుక్కలకు కూడా బాధ కలుగుతుంది. మనము కేవలము మానవుల దుఃఖము మాత్రమే దూరము చేసి ఇతర ప్రాణుల కష్టమును దూరము చేయకపోవటము ఉచితమేనా? అని పిల్లవాడు ప్రశ్నించాడు. వైద్యుని కోపం తగ్గిపోయింది. ఆ వైద్యుడు కుక్కకు చికిత్స చేశాడు. కొద్దిరోజులలోనే ఆ కుక్కకు దెబ్బ నయమైనది. సహృదయుడైన ఆ బాలుని పేరు మదనమోహనమాలవ్యా!

కర్తవ్యపాలన: ఒక ఆంగ్లేయ అధికారిని కలుసుకోవటానికి వెళుతున్నారు మాలవ్యాగారు. కొద్దిదూరము ప్రయాణించగానే మార్గమధ్యములో పడున్న ఒక నిరుపేద స్త్రీ కనిపించినది. ఆమె కాలికి దెబ్బతగిలింది. ఈగలు ముసురుకోవటము చేత ఆమెకు భరించలేని బాధ కలుగుతున్నది.

మాలవ్యాగారు తమ గుఱ్ఱపుబండిని ఆపమన్నారు. క్రిందికి దిగి స్వయముగా ఆ స్త్రీని ఎత్తుకొని తీసుకెళ్ళి బండిలో పడుకో బెట్టి ఆసుపత్రికి వెళ్ళసాగారు. ఇది చూసిన ఒక యువకుడు వెంటనే పరుగెత్తుకొచ్చి 'పండితులుగారు! ఈ స్త్రీని నాకు అప్పజెప్పండి. నేను ఆమెను ఆసుపత్రికి తీసికెళ్ళి చికిత్స చేయిస్తాను. మీరేదో ముఖ్యమైన పనిమీద వెళుతున్నట్లున్నారు.

ఖర్చుపెడుతూ పోతుంటే కొండలైనా కరిగిపోతాయి

మీరు ఆ పనిమీద వెళ్ళండి. మీ సమయమెంతో విలువైనది అని అన్నాడు. 'ఈ పని మరింత ఆవశ్యకమైనది. నేను అటువంటి సేవకార్యములను చేయటానికే జీవించియున్నాను'. ఈ మాటలంటూ ఆయన బండిలో ముందుకు సాగి, స్వయముగా తామే ఆ స్ట్రీని ఆసుపత్రిలో చేర్చించారు.

కళ్యాణకరమైన దానము: ఒకనాడు ఒక వైశ్యుడు తన వివాహ సందర్భముగా ఇచ్చే గొప్ప విందుభోజనములో పాల్గొనమని మాలవ్యాగారిని ఆహ్వానించటానికి స్వయముగా వచ్చాడు. మాలవ్యాగారు హృదయమును స్పృశించే రీతిలో వైశ్యుని ఆహ్వానమును తిరస్కరిస్తూ 'విందుభోజనమునకు రమ్మని ఆహ్వానించటానికి స్వయముగా మీరే వచ్చారు. ఇది మీ సహృదయత. ఐతే నా దేశములో వేలాది, లక్షలాదిమంది తోటి మానవులు అర్ధకలితో అలమటిస్తూ రోజులను వెళ్ళ దీస్తున్నారు. మరలాంటి స్థితిలో మధురమైన పదార్థములెన్నో వడ్డించబడే పసందైన విందుకు నేనెలా రాగలను? నోరూరించే ఆ రుచికరమైన పదార్థములను నేనెలా భుజించగలను? విందిచ్చినంతమాత్రమున కీర్తి లభిస్తుందా? కీర్తిని గడించటానికి మీరు మరేదైనా మార్గమును వెతుక్కోకూడదు?' అని వినమ్రంగా అన్నారు.

మాలవ్యాగారు హృదయమును స్పృశించే రీతిలో చెప్పిన ఈ మాటలను విన్న వైశ్యుడు ఎంతగా ప్రభావితుడైనాడంటే విందుభోజనమునకు ఖర్చుపెట్టబడే డబ్బునంతా పేదసాదలకు మేలును చేకూర్చే పనులలో వెచ్చించాడు.

భాగవతకథా ప్రవచనము: జయపూర్లో గల అగర్వాల్ విశ్వవిద్యాలయభవనములో ఒక ఆయుర్వేద సమ్మేళనము జరుగుతున్నది. మాలవ్యాగారు సమావేశమునకు అధ్యక్షత వహించాల్సియున్నది. ఆ రోజులలో దేశములో గల రాజ సంస్థానాధీశులు దేశభక్తిగలవారిని తమ ప్రాంతములోకి అడుగుపెట్టనిచ్చేవారుకాదు. అందువలన మాలవ్యాగారు చేపట్టిన ఊరేగింపుమీద, చెప్పే ఉపన్యాసము మీద ఆంక్షలు విధించబడినవి.

మాలవ్యాగారు వేషము మార్చుకొని భాగవతకథను చెప్పటము ఆరంభించారు. రెండుగంటలపాటు సాగిన ఆ ఉపన్యాసమును ప్రేక్షకులందరూ మంత్రముగ్ధులై ఆలకించారు.

రాజమందిరానికి ఈ సమాచారము అందగానే రాజు

'మాలవ్యాగారిని' కథాప్రవచనము చెయ్యటానికి రాజమహల్కు ఆహ్వానించారు. ఆయనెంతో శ్రద్ధతో కథాశ్రవణము చేశారు. ఆ పిమ్మట రాజు తన కోశాగారమునుండి లక్షలాది రూపాయలను విశ్వవిద్యాలయమునకు సహాయముగా అందించారు.

సేవాధర్మము: మార్షల్ లా అమలులో ఉన్న గుజరాం వాలాలో గల ఖాలసా కళాశాలలో ఆంగ్లేయుల సైనికులు నిర్దయతాపూర్వకముగా తూటాలు కురిపించారు. బాధితులను పరామర్శించటానికి మాలవ్యాగారు, నెహ్రూగారు, స్వామి శ్రద్ధానందగారు, శ్రీవేంకటేశ్వరనారాయణస్థితివారీగారు వెళ్లారు. జూన్ మోసపు మిట్టమధ్యాహ్నమప్పుడు సూర్యుడు నిప్పులు చెరుగుతున్నాడు. ఒక్క తివారీగారివద్ద తప్ప మిగిలిన నేతలందరివద్దా గొడుగులున్నాయి. తివారీగారివద్ద గొడుగు లేకపోవటము చూసిన మాలవ్యాగారు ఆయనకు కూడా గొడుగుపట్టి ఆయన ప్రక్కన నడవసాగారు. తివారీగారు గొడుగు నుండి ఎంతెంత దూరం వెళ్ళిపోతుంటే; మాలవ్యాగారు అంతంతగా ఆయనకు దగ్గరగా జరగసాగారు. అది తివారీ గారికి అసౌకర్యముగా అనిపించినది. 'మహారాజే! మీరు నన్నెందుకు పాపిని చేస్తున్నారు?' అని ప్రశ్నించారు తివారీగారు. నేను సభాపతిగా ఉన్న సేవాసమితికి మీరు మంత్రిగా ఉన్నారా కదా? మరి సేవాధర్మమునుండి నన్ను పూర్తిగా దూరం చెయ్యాలనుకుంటున్నారా? అని మాలవ్యాగారు ప్రశ్నించారు. నువ్వు ప్రజాసేవ చేస్తున్నావు. నీకు సేవ చేసి నేను పుణ్యాత్ముడి నౌదామనుకుంటున్నాను' అని కూడా అన్నారు.

అద్భుత యాచకుడు: రక్షాబంధన పండుగయొక్క పావన వేళ అది! 'బీకానెర్' రాజు దర్బారు నడుస్తున్నది. ద్వారము బయట బ్రాహ్మణులంతా బారులుతీరి నిలబడ్డారు. మాలవ్యా గారు ఒక కొబ్బరికాయ చేత పట్టుకుని ఆ బ్రాహ్మణుల మధ్య నిల్చునమన్నారు. నెమ్మది నెమ్మదిగా ఆ పొడవైన వరుస తగ్గు సాగింది. ప్రతి ఒక్క బ్రాహ్మణుడు రాజు చేతికి ఒక రాఖీ కట్టి -దక్షిణరూపములో ఒక రూపాయిని పొంది సంతోషముగా ఇంటికి వెళుతున్నాడు.

మాలవ్యాగారి వంతు వచ్చినప్పుడు ఆయన రాజు వద్దకు వెళ్ళి రాఖీ కట్టి, కొబ్బరికాయ సమర్పించి సుస్వర ఉచ్చారణతో సంస్కృతమంత్రాలను పలుకుతూ రాజును ఆశీర్వదించారు. రాజు మనస్సులో విద్వాంసుడైన ఈ బ్రాహ్మణుని వివరాలు తెలుసుకోవాలన్న జిజ్ఞాస కల్గినది. ఆయనే మాలవ్యాగారు

కష్టపడితే అసాధ్యమంటూ ఏమిలేదు

అని తెలిసినప్పుడు ఆయన చాలా ఆనందించి మనస్సులోనే తన భాగ్యమునకు మురిసిపోతున్నారు. మాలవ్యాగారు విశ్వ విద్యాలయపు రసీదుపుస్తకమును రాజు ముందుంచారు. రాజు కూడా తక్షణమే ఒక 1000 ముద్రలను ఇస్తున్నట్లు లిఖించి, సంతకము పెట్టారు. మాలవ్యాగారి ద్వారా సమీకరించబడిన డబ్బంతా కచ్చితముగా విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణ కార్యముల లోనే ఖర్చవుతుందని రాజుకు బాగా తెలుసు.

మాలవ్యాగారు విశ్వవిద్యాలయపు నమూనాను రాజు ముందరపెట్టి, దానికయ్యే ఖర్చు, సమాజమునకు కలిగే మేలును గురించి వివరించి చెప్పారు. అది విని రాజుగారు ఎంతో ముగ్ధులయ్యారు. ఇంత పెద్ద కార్యక్రమానికి ఒక 1000 ముద్రలు ఎలా సరిపోతాయి? అని యోచించి; ఆయన అంతకు ముందు వ్రాసిన 1000 ప్రక్కన మరో రెండు సున్నాలను చేర్చి, దానిని 1,00,000గా చేసి, వెనువెంటనే తన కోశాధికారిని లక్ష ముద్రకలిమ్మనే ఆజ్ఞను జారీచేశాడు.

యుగ-పిలుపు: హరిజనులందరూ హిందూసోదరులుగా కొనసాగాలి అని మాలవ్యాగారి తీవ్రమైన అభిలాష. బ్రాహ్మణుల ద్వారా వారికి కూడా మంత్రదీక్ష నిచ్చినచో హరిజనులు కూడా తమను తాము సోదరులుగా భావించి జీవిస్తూంటారు. దేశమునకు స్వేచ్ఛను తీసుకురావటములో తమకు చేతనైన సహాయము చేయుటలో వారు వెనుకంజ వెయ్యరు. ఈ ఉద్దేశ్యముతో మాలవ్యాగారు దేశములోని విభిన్న ప్రాంతములలో ఉన్న ఉద్ధండ పండితులందరికీ ఆహ్వానము పంపించారు.

ఓరియంటల్ విశ్వవిద్యాలయములోని సభాభవనములో సభకు ఏర్పాట్లు చేయబడినవి. కార్యక్రమము ఆరంభించ బడినది. ప్రారంభములోనే మాలవ్యాగారు అత్యంత వినమ్రతా పూర్వకమైన మాటలతో తన మనస్సులోని మాటను వెల్లడించారు. ఆసీనులై ఉన్న పండితులతో 'ఈ సమస్యను యుగ-పిలుపుగా భావించి దయచేసి మీ మీ అభిప్రాయములను ప్రకటించండి' అని అన్నారు.

పండిత ప్రథమనాథ్ తర్కభూషణ్ వంటి గొప్ప పండితులు దానిని సమర్థించారు. ఆసీనులై ఉన్న నిష్కాగరిష్టులైన బ్రాహ్మణులు ఎంతోమంది ఆయన ప్రయత్నము నిందనీయమైనదని చెప్పతూ దానిని అడ్డుకున్నారు. ఒక సజ్జనుడు మాలవ్యాగారి

ప్రయత్నములను విమర్శిస్తూ 'మాలవ్యాగారు చేస్తున్న ఈ పనుల వలన ఆయన నరకమునకు వెళ్ళవల్సివస్తుంది' అని తన తీవ్రమైన నిరసనను వ్యక్తపరచాడు.

ఆయన మాటలను విన్న మాలవ్యాగారికి నవ్వొచ్చినది. 'హిందూధర్మ ఉత్థానమునకు, దానిలో ఐకమత్యమును తీసుకు రావటానికి నేను ఒక్కమారు కాదు, 1000 సార్లు నరకమునకు వెళ్ళి ఆ బాధలను సహించవల్సివచ్చినా నేను వాటిని సంతోషముతో అనుభవించటానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను' అని నవ్వుతూనే జవాబిచ్చారు. ఇక ఆయనను విమర్శించే ధైర్యము ఎవ్వరిలోనూ లేకపోయింది. తరువాత ఆయన ఆశయము సిద్ధించినది.

ముగింపు: మాలవ్యాగారి వంటి ఎంతోమంది మహాను భావులు ఈ భరతభూమి స్వేచ్ఛ, సమాజ అభివృద్ధి, పీడితుల కోసము కాలానుగుణ్యముగా తమదైన శైలిలో ఎనలేని సేవను చేసి భావితరాలకు ఆదర్శప్రాయముగా నిలిచారు. వారిని స్మరించుకుని, గౌరవించడము మన కర్తవ్యము. వారినుండి మనము ఆ ఆదర్శములను అలవరచుకోవాలి. యువత ఆ మహామహుల అడుగుజాడలలో నడవాలి. ఈ ఉద్దేశ్యముతోనే ప్రభుత్వము మాలవ్యాగారు శరీరము వదిలేసిన ఇన్ని సం॥ల తరువాత ఆయనకు 'భారతరత్న'ను ప్రకటించినది. మనము కూడా వారి ఔన్నత్యమును కీర్తిస్తూ, వారు చూపిన సేవా మార్గములో ముందుకు సాగాలి. ఈనాడు సమాజమునకు అత్యంత ఆవశ్యకమైనది 'వ్యక్తిత్వవికాసము!'. గురుదేవులు దీనికే పెద్దపీట వేశారు. అందుచేత మన వ్యక్తిత్వములను దైవీగుణములతో నింపుకుని ప్రగతిపథాన మున్నుండుకు సాగిపోదాము.

- పూజ్యగురుదేవుల వాఙ్మయం 51 (4.38) నుండి
అనువాదం: శ్రీమతి లక్ష్మీరాజగోపాల

యుగేశక్తి గాయత్రి
మాస పత్రిక చదవండి !
చదివించండి !!

కష్టానికి వెరవకూడదు

మూర్తిభవించిన శౌర్యానికి ప్రతీక వీర శివాజి

అవి ఔరంగజేబు మధ్యాహ్నా మార్తాండుని వలె పరిపాలన సాగిస్తున్న రోజులు. అప్పటికే హిందూ రాజులు ఎంతో మంది ఆత్మసమర్పణ చేసుకున్నారు. షహాన్షా భృకుటిని ముడివేసి ఇచ్చే వక్ర సంకేతము ఏ రాజు యొక్క అదృష్టాన్ని అయినా నిర్ణయించగలదు. నలువైపులా భయము, అనుమానము, కారిన్యము, లూటీలు, ఆక్రమణలు వ్యాపించివున్నాయి.

అటువంటి సమయంలో కూడా దేశభక్తులు ఇంకా మిగిలి ఉన్నారు. కొంతమంది రాజశేఖరులు తమ ఊపిరితో జీవితాన్ని అందిస్తున్నారు. ధార్మిక మరియు రాష్ట్రీయ భావనల సమన్వయము ఈ కాలంలో జరిగినంత దృఢంగా మరే సమయంలోను చేయబడలేదనే చెప్పాలి.

షాజహాన్ పరిపాలనా కాలంలోనే దుష్టశిక్షణ చేసే మహాశక్తి మొగ్గ తొడిగింది. ఆ శక్తి పేరే షాహజీ బాంసలా. ఒక మర్రాసర్దార్. ఆయన మొదట అహ్మద్ నగర్ సంస్థానం లోను తరువాత బీజాపూర్ సంస్థానములోను ఉన్నత పదవులలో పనిచేశారు.

సరకేసరి అయిన శివాజీకి జన్మనిచ్చిన మహామనిషి ఈయనయే. సింహానికి సింహమే పుడుతుంది. కానీ ఇక్కడ పుత్రుని సాహసము, బలము, పురుషత్వము తండ్రికంటే ఎక్కువే. 1627 ఏప్రిల్ 10 వ తేదీన శివనేరీ పర్వతప్రాంతములోని ఒక కోటలో శివాజీ జన్మించాడు.

తన మాతృభూమిని పరాధీన సంకెళ్ళ నుండి విడిపించేందుకు తన జీవితములోని కణకణము, క్షణక్షణమును ఆయన వినియోగించాడు. శివాజీ జన్మించిన కొద్దికాలానికే విధాత ఆయనను తండ్రి నుండి దూరం చేశాడు. అయితే భారతీయ వీరాంగనయైన తల్లి జిజియాబాయి శివాజీకి తండ్రిలేని లోటు తెలియకుండా పెంచి అన్నీ తానై నేర్పించింది. తల్లిపాలలోనే దేశభక్తిని రంగరించి పోసింది.

16,17 సంవత్సరాల వయస్సులోనే శివాజీలో భారత దేశాన్ని పరాధీనత నుండి ఎలా విడిపించాలి అనే ఆలోచనలు రగులుతుండేవి. తన దగ్గర పెద్ద సేన లేదు, సాధనా సంపత్తి

అంతకాన్న లేదు. కానీ చాలినంత ధైర్యం మాత్రం ఉంది.

ఆయన వ్యక్తిత్వమును నిర్మించిన కీర్తి తల్లికే దక్కుతుంది, అయితే ఆయనను నరులలో శ్రేష్టునిగా తీర్చిదిద్దిన ఘనత మాత్రం గురువైన సమర్థగురు రామదాసు గారికే దక్కుతుంది.

శివాజీ ఆయనకు అందరికంటే ప్రీతిపాత్రుడు. ఆయన హృదయములో దేశభక్తికి సంబంధించిన ఉత్కృష్ట భావనలు ఉవ్వెత్తున ఎగిసిపడుతుండేవి.

సేనను తయారుచేసి పెద్ద ఎత్తున సరంజామాను సమకూర్చుకోవాలంటే చాలా సమయం పడుతుంది. తన దగ్గర ఉన్న వాటితోనే దోసిలి నింపుకొని భరతమాత పాదాలకు ఎందుకు సమర్పించకూడదు అనే ఆలోచనతో చిన్న చిన్న దళాలను తయారు చేశాడు. సమర్థగురు రామదాసుగారి ఆదేశాలకు అనుగుణంగా శివాజీ నేతృత్వంలో ప్రాణాలిచ్చేందుకు సిద్ధంగా ఉన్న యువకులు ముందుకు వచ్చారు. వాటితోనే శివాజీ తన పని ప్రారంభించాడు.

ముందుగా ఆయన సహ్యాద్రి పర్వతప్రాంతాలలో నివసించే వారి సహాయమును, మాలవా ఆదివాసీల సహాయమును తీసుకొని బీజాపూర్ పరగణాను, మొగలుల అధీనంలో ఉన్న కోటను స్వాధీనం చేసుకుంటూ నెమ్మదిగా రాజ్యాన్ని విస్తరింప చేయడం మొదలుపెట్టాడు. ప్రారంభంలో స్వంత బంధువుల నుండి ఎటువంటి సహాయమూ అందలేదు. స్వాభిమానులు, సరళస్వభావులు అయిన మాలవా వీరులు శివాజీ లక్ష్యాన్ని పూర్తిచేసేందుకు ప్రాణాలు బలిదానం ఇచ్చి చరిత్ర పుటలలో తమ పేర్లను స్వర్ణక్షరాలతో లిఖించుకున్నారు. బాజీరావుపాండే ఇచ్చిన బలిదానం మనకు గౌరవప్రదమైన వారసత్వంగా చరిత్రలో నిలిచిపోయింది.

19 సంవత్సరాల యువకుడైన శివాజీ ఔరంగజేబు అత్యాచారాలు ఎక్కడ తీవ్రంగా ఉంటే అక్కడికి తన దళాలతో వెళ్ళి విరుచుకుపడేవాడు. ప్రప్రథమంగా పూనా సమీపంలో ఉన్న ఒక చిన్న కోటను బలవంతంగా స్వాధీనం చేసుకున్నాడు.

ఒక గొప్ప నిర్ణయం తీసుకోవాలంటే ఒక చిన్న అనుభవం చాలు

దాంతో అందరికీ ధైర్యం వచ్చింది. నాయకత్వ కుశలత శివాజీకి దైవీవరదానంగా లభించింది. దానిని సమర్థగురురామదాసు తీర్చిదిద్దారు, దానిని శివాజీ తన సంస్కృతిని, మాతృభూమిని, ధర్మమును రక్షించేందుకు వినియోగించాడు.

ధర్మము యొక్క అసలైన లక్ష్యము ఈ కాలంలోనే పూర్తి స్థాయిలో ఆచరణలోకి తీసుకురాబడింది. ప్రతి గ్రామంలోను మందిరాలు స్థాపించబడ్డాయి. ప్రతిరోజు అందరూ భగవంతుని భజించేందుకై ఒకచోటికి చేరేవారు. నవయువకులందరిలోను సమర్థగురు రామదాసు దేశభక్తి భావనలను జాగృతం చేసే వారు. పెద్దపెద్ద మల్లయుద్ధపు గోదాలు నిర్మించబడ్డాయి. అక్కడ యువకులకు శరీరదారుఢ్యమును పెంపొందించుకొని, శస్త్రవిద్యలో నైపుణ్యాన్ని సాధించే శిక్షణను ఇచ్చేవారు.

శివాజీ అందరితోను సంపర్కమును స్థాపించుకునేవాడు. అందరినీ తన సొంత అన్నదమ్ముల వలెనే ప్రేమిస్తూ వారికోసం ప్రాణాలిచ్చేందుకైనా సిద్ధంగా ఉండేవాడు. ఈ విధంగా చాలా ప్రాంతాలలో చిన్నచిన్న కోటలను జయించాడు. ఔరంగజేబుతో పోలిస్తే ఈయనకున్న సహాయోగుల సంఖ్య చాలా తక్కువ. వారిలో ఎంతటి సమరోత్సాహము ఉండేదంటే వారిలో ఒక్కొక్కరు ఇరవైమంది మొగల్ సైనికులకు సమాధానం చెప్పేంత సామర్థ్యమును కలిగివుండేవారు.

శివాజీ విజయానికి కారణం ఈ సంగఠన, దేశము పట్ల ఉండే నిష్ఠ, నాయకత్వ కౌశల్యములే. వీటితో పాటే ఉన్న మరో లక్షణం కాలాన్ని ఎదిరించగలిగేంతటి సంకల్పపూర్వక సాహసం. ఈ సాహసంతోనే ఆయన చిన్న కోటల మీద ఆక్రమణ చేసి విజయం సాధించేవాడు.

శివాజీ యొక్క ఈ అద్భుత ఉత్సాహము, పరాక్రమము చూసి ఔరంగజేబు కూడా ఆశ్చర్యచకితుడైనాడు. మోసంతో శివాజీని ఆగ్రాకు పిలిపించి భంగపడ్డాడు. రాజనీతిలో సామ, దాన, భేద, దండోపాయములను అవసరాన్ని బట్టి వాదాలి.

దక్షిణాన ఉన్న మొగల్ అధికారి శివాజీ పరాక్రమానికి భయపడి మరాఠా సర్దార్ల నుండి బలవంతంగా వసూలు చేసిన సుంకములో నాల్గవంతు ఇచ్చేసేవాడు.

ఇప్పటికే శివాజీ చాలా కోటలను స్వాధీనం చేసుకున్నాడు. దాదాపు దక్షిణప్రాంతమంతా ఆయన అధికారం క్రిందికి వచ్చేసింది. 1674లో చాలా అట్టహాసంగా రాయ్ గండ్ సింహా సనంపై పట్టాభిషిక్తుడైనాడు.

ఆ కాలంలో సంతతుకారాంగారి, రామదాసుగారి భజనలు ప్రజలలో దేశభక్తిని జాగృతం చేసేవి. ఇప్పుడు శివాజీయే మహారాజు. కనుక రాజ్యపాలన అంతా సమర్థగురు రామదాసుగారి ఆదేశానుసారమే జరిగేది.

శివాజీ జీవితమంతా తను ఊపరితీసుకోలేదు, ఔరంగ జేబును ఊపిరిసలపనివ్వలేదు. జీవితాంతం మాతృభూమి కోసం యుద్ధం చేస్తూనే ఉన్నాడు. ఎడమచేతిలో శస్త్రాలు, కుడిచేతిలో శాస్త్రాలు అన్న సామెత శివాజీకి సరిగ్గా సరిపోతుంది.

శివాజీ ఎంత కుశలత గల పరిపాలనా దక్షుడో అంతటి చాతుర్యమున్న రాజనీతిజ్ఞుడు. రాజనీతిని తన తాతగారైన కోణదేవుడు వంటి అనుభవజ్ఞుల దగ్గర నేర్చుకున్నాడు. దుర్మార్గమును నశింపచేసేందుకై అవసరానుగుణ్యంగా మోసము, బలప్రయోగములను ఆశ్రయించడం అనైతికత కాదని చెప్పబడింది. అంతేకాదు తన లక్ష్యాన్ని పూర్తి చేసేందుకై శివాజీ సామదానభేదదండోపాయములను అనుసరించాడు. అంటే దీని అర్థం ఆయన వ్యక్తిత్వం బలహీనమైనదని కాదు. ఆనాడు ఉన్న రాజులందరిలోకి ఈయన విలక్షణంగా ఉండే వాడు.

బీజాపూర్ కి, ఢిల్లీ కి మధ్య ఉన్న వైరాన్ని ఆయన పూర్తిగా ఉపయోగించుకున్నాడు. ముందుగా బీజాపూర్ శక్తిని క్షీణింపచేసేందుకు మొగల్ సామ్రాట్ తో చేయికలిపాడు. బీజాపూర్ బలహీనపడగానే అక్కడి ప్రాంతాలను స్వాధీనం చేసుకున్నాడు. ఆయన మోసాన్ని మోసంతోనే జయించేవాడు, నమ్మినవారికి ప్రాణాలిచ్చేవాడు.

శివాజీ సైనికులు మొగలుల, బీజాపూర్ కు చెందిన సైనికుల ఆహారపదార్థములపై, మందుగుండుపై, భూమిపై పన్నులు వసూలు చేసేవారు. ధనాన్ని కూడా తీసేసుకునేవారు. అయితే ఈ నీతి ఆ దుష్టులకు మాత్రమే పరిమితం. ఒకసారి ఆయన సేనాపతి ఒక కోటపై విజయం సాధించిన పిదప సౌందర్యవతియైన ఆ ఇంటి కోడలిని చెరపట్టాడు. అతను చేసిన ఆ అర్థంలేని పని శివాజీకి అంతులేని క్రోధను మిగిల్చింది. ఆ సర్దార్ తో ఆయన ఇలా అన్నాడు 'ఇలా చేస్తే మనకు, బందిపోట్లకు తేడా ఏమిటి?' భవిష్యత్తులో ఎప్పుడూ ఇలాంటి పని చేయవద్దని చెప్పి అతని తప్పుకు ఆమెను క్షమాపణ అడిగి సగౌరవంగా ఆమెను భర్త వద్దకు పంపాడు.

శివాజీ యొక్క నైతికత, ఆదర్శములు, దేశప్రేమ అనే ఉన్నత భావాలే ఆయన సహచరులు ఆయన కోసం నవ్వుతూ ప్రాణాలిచ్చేలా ప్రేరేపించేవి. జయపూర్ రాజుకూడా శివాజీకి

ప్రయత్నం ఫలించనప్పుడు బాధపడకుండా తిరిగి ప్రయత్నించాలి

ఉన్న ఈ భావాలను చూసి ముగ్ధుడయ్యేవాడు. ఆ కారణంగానే ఔరంగజేబు శివాజీని కోటలో బందీగా పట్టుకున్నప్పుడు జయసింహుని కొడుకు రామసింహుని నుండి ఆయనకు సంపూర్ణ సహకారం లభించింది.

శివాజీకి ముల్లును ముల్లుతోనే తీయడమెలాగో తెలుసు. చెడు వ్యక్తుల నుండి మంచిని ఆశించడం వ్యర్థమే అవుతుంది. వారి పంధాలోనే వారిని జయించాలి. అఫ్ జల్ ఖాన్ శివాజీని చంపేందుకు కుట్రపన్ని బీజాపూర్ సుల్తాన్ తరపున ఆయనను కలవాలనుకున్నాడు. అది ముందే గ్రహించిన శివాజీ ముందుజాగ్రత్తలు తీసుకుని అతను కుట్రను అమలుచేసే లోపే అతనిని హతమార్చాడు.

జయపూర్ రాజు జయసింహుని కోరిక మేరకు శివాజీ ఔరంగజేబు దర్బారులో కూర్చున్నాడు. కారణం జోధ్ పూర్ రాజు జస్వంత్ సింహ్, జయపూర్ రాజు లకు వలె తనుకూడా ఆ దర్బారులో ఉన్నత పదవిని అలంకరించి హిందూ రాజులను తన వైపు త్రిప్పుకొని మొగల్ సంస్థానాన్ని మట్టికరిపించాలను కున్నాడు. అయితే అలాంటి అవకాశం శివాజీకి ఇచ్చే ఉద్దేశ్యం లేని ఔరంగజేబు అత్యున్నత పదవిని అతనికివ్వకుండా కేవలం మునుసుబుగా నియమించాడు. ఔరంగజేబు కుట్రను అర్థం చేసుకున్న శివాజీ ఆ అవమానమును సహించలేకపోయాడు, దాంతో అతని ముందు తలవంచేందుకు ఇష్టపడలేదు సరికదా ఎటువంటి షరతులపై కూడా అతని చక్రవర్తిత్వాన్ని అంగీకరించ దానికి ఇష్టపడలేదు.

ఆగ్రాలోని ప్రభుత్వాధికారుల రాజ్యసభలోను, సామాన్యుల రాజదర్బారులోను ఔరంగజేబు పట్ల శివాజీ చూపించిన నిర్లక్ష్యవైఖరి ఔరంగజేబు యొక్క స్వాభిమానాన్ని ఎంత రెచ్చ గొట్టిందంటే (అది చాలా గర్వించదగ్గ విషయం) శివాజీని కోటలో బంధించేదాకా వచ్చింది. కానీ తన చాతుర్యముతో శివాజీ ఆ బందిఖానా నుండి తప్పించుకున్నాడు. అయితే అందుకు కొన్ని నెలల సమయం పట్టింది. ఆ సింహాన్ని మాత్రం ఔరంగజేబు నిలువరించలేకపోయాడు.

శివాజీ మహారాష్ట్రకు బయట ఉన్న సమయంలో కూడా ఆయనకు నమ్మకస్థులైన సర్దార్లు రాష్ట్రంలో ఎటువంటి అరాచకత్వము, ఉపద్రవాలు, ఆక్రమణలు జరగకుండా సమర్థవంతంగా త్రిప్పికొట్టగలిగారు. ఆయన సర్దార్లు ఎవ్వరూ కూడా కలలో కూడా ఆయనకు విద్రోహము తలపెట్టే ఆలోచన కూడా చేయలేదు. ఇందుకు మూలం ధర్మరాజ్యస్థాపన అనే శివాజీ యొక్క ఉన్నత లక్ష్యం. ఆయన తననెప్పుడూ రాజుగా

భావించలేదు, సదా మహారాష్ట్రకు సేవకుడిగానే భావించేవాడు, ప్రవర్తించేవాడు. ఇటువంటి వ్యక్తికి విద్రోహము తలపెట్టాలని ఎవరికి అనిపిస్తుంది?

ఔరంగజేబు కూడా రాజు జస్వంత్ సింహ్ ను పంపి శివాజీతో సంధి కుదుర్చుకుని, ఆయనను స్వతంత్రరాజుగా గుర్తించవలసి వచ్చింది. అందుకు కారణం మిగిలిన సంస్థానాలలో కూడా ఇటువంటి చర్యలు పునరావృత్తం కాకుండా అణిచివేయాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే. కానీ కొద్ది కాలానికే మరల మహారాష్ట్రతో యుద్ధం చేయవలసి వచ్చింది. శివాజీ అందుకు కావలసినవన్నీ సిద్ధం చేసుకొని తయారుగా ఉన్నాడు. ఔరంగజేబు తన జీవితపర్యంతమూ మహారాష్ట్రను అణిచి వేయాలనే విఫల ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉన్నాడు కానీ సఫలీ కృతుడు కాలేకపోయాడు.

దేశం కోసం ప్రాణాలతో చెలగాటమాడేందుకు కూడా వెనుకాడని వీరులు ఆయనకు సహచరులుగా లభించారు. బాజీరావ్ దేశ్ పాండే, తానాజీ మాల్ సరే వంటి వేలాదిమంది వీరులు ఆయన సైన్యంలో ఉన్నారు. మహారాష్ట్రకు కావలసిన పుష్టభూమిని సమర్థగురురామదాసు ముందుగానే సిద్ధంచేసి ఉంచారు. దానికి శివాజీ కార్యరూపాన్ని ఇచ్చాడు.

యుద్ధము, నీతి విషయాలలోనే కాదు రాజ్యమును ఏర్పాటు చేసే విషయంలో కూడా శివాజీ ఎంతో చాకచక్యంతో వ్యవహరించి సమకాలీన రాజులలో విశిష్టమైన గుర్తింపును పొందాడు. నిజానికి శివాజీ ప్రజలకు మంచి పాలనను అందించాడు. రాజ్యపాలనా నిమిత్తమై ఆయన 8మందితో కూడిన అష్టప్రధానమండలిని ఏర్పాటుచేశాడు. అది ముస్లింలు మహారాష్ట్రమండలి అనే పేరుతో ఒక ఆనవాయితీగా స్థిరపడి పోయింది.

జాగీర్దారులు, జమీందారుల ఆనవాయితీని నిలిపివేసి భూమి-పన్నులు వసూలు చేసేందుకు ప్రభుత్వాధికారులను నియమించిన మొదటిరాజు శివాజీ. ఆయన పాలన పారంపర్యము కాదు మౌలికమైనది. ఇందులో ప్రజలకు ఉన్నతి, సుఖసౌకర్యములకు కావలసినంత వ్యవస్థ ఉండేది.

రాజ్యపాలనాధికారములలో చాలా ఎక్కువ భాగం అష్ట ప్రధానమండలికి అప్పగించి తాను నామమాత్రపు రాజుగానే ఉండిపోయాడు శివాజీ. ఆయన ఏ సు-రాజ్యము కొరకు యుద్ధాలు చేశాడో ఆ సు-రాజ్యాన్ని క్రమశిక్షణతో కూడిన నియమాలతో ఏర్పాటుచేశాడు. దాదాపు 60 సంవత్సరాలు అడవులు, పర్వతాలను ఏకం చేసి తన రాజ్యం కోసం పోరాటాలు

క్షమాగుణం అలవరచుకోవాలి

సాగించి శక్తివంతమైన మహారాష్ట్రను స్థాపించి ఆనాడు అత్యవశ్యకమైన తన కలను సాకారం చేసుకున్నాడు. మహారాష్ట్ర మాత్రమేకాదు దేశమంతా ముస్లింల పరిపాలన నుండి విముక్తి పొందాలని ఆయన ఆశించాడు. బుందేల్ ఖండ్ సింహమైన మహారాజా ఛత్రసాలునికి ప్రారంభంలో శివాజీ మార్గదర్శనం, సహాయసహకారాలు లభించాయి. ఆ పరంపరను ఉత్తరాధి కారులు కూడా నిలుపుకున్నారు.

1680వ సంవత్సరం శివాజీ దేహత్యాగం చేశాడు. ఆయన తన కాలానికి యుగపురుషుని కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించాడు. ఆయన జీవితం ఆదర్శాలతో నిండిన ఒక నిరంతర ప్రేరణా స్రోతము.

జాతిద్రోహానికి ప్రతిఫలం

బీజాపూర్ పాలకుడైన మసూద్ ఖాన్ కు వ్యతిరేకంగా కలిసి యుద్ధం చేయాలని ఔరంగజేబుకు, శివాజీకి మధ్య సంధి కుదిరింది. సంధిలోని షరతుల ప్రకారం శివాజీ కుమారుడైన శంబాజీని మొగల్ దర్బారులో తాకట్టుకు పెట్టాలి. అలా పెట్టడంలో ఔరంగజేబు కుట్ర అర్థమైన మరాఠాలందరికీ ఈ సంధి అవమానకరంగా అనిపించి నచ్చలేదు. కానీ శివాజీ వీరత్వం వారికి తెలుసు కనుక సంధి షరతులను పాటించడానికి వెనుకాడలేదు. మొగల్ సంస్థానంలో ప్రవేశించగానే శంబాజీ కన్ను అక్కడున్న దేవకన్యల్లాంటి సుందరీమణులపై పడింది. కర్మ వల్ల కలిగే సుదూర పరిణామాల గురించి వివేకంతో ఆలోచించకుండా ఇంద్రియాల ఆకర్షణకు లోనైన శంబాజీ పతనం కూడా అక్కడే ప్రారంభమై తండ్రికి, రాష్ట్రానికి విద్రోహం తలపెట్టే వరకు వెళ్ళింది.

భారతీయులు చెడు నడవడికను అపరాధంగా భావిస్తారని తెలిసి, అదీ రాజులు చేస్తే మరీ నేరమని తెలిసి, పరిస్థితి చేయిజారితే దానిపై తిరిగి అధికారం సంపాదించడం అసంభవ మని తెలిసి శంబాజీ ఆ పాపపంకిలంలో కూరుకుని వాసనలనే కుచక్రంలో తన తండ్రి సేనను, కోటను, కోశాగారాన్ని గురించిన ఆనవాళ్ళన్నీ చెప్పేశాడు. భారతీయ చరిత్రకారుల అభిప్రాయం ప్రకారం ఇదంతా ఔరంగజేబు సూచనల ప్రకారమే జరిగినా దోషం మాత్రం శంబాజీదే అవుతుంది. ఎందుకంటే బుద్ధి కలిగివుండి కూడా వివేకాన్ని స్థిరంగా ఉంచుకోలేక తాను చేసే పని వల్ల రాష్ట్రానికి కలిగే దెబ్బ, పతనము అన్నీ తెలిసి తనను తాను నియంత్రించుకోలేక పోయాడు.

బీజాపూర్ విజయాన్ని ఔరంగజేబు కేవలం తన ఖాతాలో మాత్రమే వేసుకోవాలనుకున్నాడు. అందువల్ల శంబాజీకి ఆశ

చూపించి తన పక్షాన పోరాడేలా ఒప్పించాడు. శివాజీ షరతులను ఉల్లఘించి క్రూరుడైన దిలావర్ ఖాన్ అనే తన సేనాపతితో శంబాజీని బీజాపూర్ యుద్ధానికి పంపించాడు. అక్కడ శంబాజీని చూసి శివాజీ హతాశుడై ప్రతీకారం తీర్చుకునేందుకై బీజాపూర్ రాజుకు సహాయం చేసి, తన కుమారుని, దిలావర్ ఖాన్ కు వ్యతిరేకంగా మసూద్ ఖాన్ తో యుద్ధంలో పాల్గొని మొగల్ సేనలను ఓడించాడు.

శివాజీ తన కొడుకుని పట్టుకోవాలనుకున్నాడు కానీ అతను ముందుగానే దిలావర్ ఖాన్ తో పలాయనం చిత్తగించాడు. భారతీయ యుద్ధాలలో యవన శాసకులలో ఎక్కువమంది పరాజయం పొందడానికి కారణం వారి యొక్క నీచమైన నడవడే. వారికి ఎప్పుడూ సాహసము, బలము లేవు. అందువల్ల ఇలాంటి యుద్ధాలలో ఓడిపోయేవారు.

ఓటమికి ప్రతీకారం క్రూరత్వము అనేది యవనుల రెండవ సిద్ధాంతం. శంబాజీకి మంచి మిత్రునిగా ఉన్న దిలావర్ ఖాన్ శంబాజీకి చెందిన మరాఠాసేన నాశనం కావడం చూసి మోస పూరితంగా మార్గమధ్యంలో మరాఠా సంస్థానంలో భాగమైన తికోడాపై ప్రతీకారం తీర్చుకున్నాడు. తికోడాలో ప్రతి పిల్లవాడూ శంబాజీకి తెలుసు. అయినా దిలావర్ కు చెందిన మొగల్ సైన్యం ఎంతో క్రూరంగా విచ్చలవిడిగా ఆ ఊరిపైబడి లూటీ చేశారు.

సాయంకాలానికల్లా శంబాజీ చింతాక్రాంతుడై కూర్చున్నాడు. ప్రక్కనుండి ఆర్తనాదాలు వినిపిస్తున్నాయి. అయినా లేచి తలెత్తి చూసే ధైర్యం లేకపోయింది. ఎందుకంటే ఆ దిలావర్ ఖాన్, అతని సైన్యం అక్కడ క్రూరంగా, వికృతంగా నవ్వుతూ తన గుడారానికి లాక్కువచ్చిన వందలాదిమంది ఆడపిల్లలపై అమానుషంగా అత్యాచారాలు చేస్తున్నారు. తన చెల్లెళ్ళపై అత్యాచారాలు చూసి వణికిపోయాడు, చీదరించుకున్నాడు. తను రాష్ట్రానికి చేసిన ద్రోహం తలుచుకుని సిగ్గుతో తలదించు కున్నాడు. అది తప్ప మరేం చేయగలడు?

అందుకు ఆయన ధర్మపత్ని యేసుబాయి ప్రాయశ్చిత్తాన్ని సూచించింది. ఆ రాత్రే శంబాజీ మొగలుల బందిఖానా నుండి తప్పించుకొని పారిపోయాడు. తండ్రి క్షమించాడు కానీ జరిగిన తప్పుకు కారణం తానైనందువల్ల, జరిగిన వికృత ఘటనలను కళ్ళతో చూసినందువల్ల, తన సంస్కృతికి జరిగిన అవమానంను తలుచుకొని మరణించేంతవరకు పశ్చాత్తాపాగ్నిలో దహించుకు పోతూనే ఉన్నాడు.

- పూజ్యగురుదేవుల వాఙ్మయం 51 (1.1) నుండి
అనువాదం: శ్రీమతి పల్లీశ్రీనివాస్

తన కోపమే తన శత్రువు - తన శాంతమే తనకు రక్ష

కోరుకున్న సంతానమును ఎలా పొందవచ్చును?

శిశువు తన తల్లి గర్భములో ఉన్నప్పుడే నేర్చుకోవటము ప్రారంభిస్తుంది. పౌరాణిక కథలలో దీనిగురించి విస్తృతమైన వర్ణన లభిస్తుంది. ఒకప్పుడు వైజ్ఞానిక ప్రయోగములు ఇవన్నీ కట్టుకథలని కొట్టిపారేశాయి. అయితే ఈ సందర్భములో వర్తమానములో సాగుతున్న పరిశోధనలు, ప్రయోగాలు ఈ తథ్యముతో ఏకీభవించినట్లు గోచరిస్తున్నాయి. గర్భస్థ శిశువుల మీద సాగుతున్న ప్రయోగ పరీక్షలతో సృష్టమైన విషయము ఏమిటంటే-శిశువు మాత గర్భములో ఉన్నప్పుడే చాలా విషయములను నేర్చుకుంటుంది. అయితే ఈ విషయమును గురించి మన ఆధునిక శాస్త్రవేత్తలకు ఏమీ తెలియదు. ఇప్పుడు పౌరాణికగాధలు సైతము వైజ్ఞానిక ప్రయోగాల ద్వారా అక్షర సత్యములని నిరూపించబడుతున్నాయి.

శిశువు తల్లి గర్భమునుండి జన్మించినప్పుడు ఈ ప్రపంచం క్రొత్తగాను, తెలియనిదిగాను ఉంటుంది. శిశువు మెల్లగా తన తల్లిని గుర్తించి, ఆమె మాటలను వినటానికి ఉద్యుక్తుడౌతాడు. శిశువు ప్రప్రథమముగా తన తల్లి మాటలను గుర్తించడము ఆరంభిస్తుంది అని భావిస్తుంటారు, అయితే గడచిన సంవత్సరములలో జరిగిన పరిశోధనలు-అధ్యయనములు ఒక విషయమును తేటతెల్లము చేస్తున్నాయి. 'శిశువు తన తల్లి గర్భములో ఉన్నప్పటినుండే తన తల్లి మాట్లాడే మాటలను గుర్తించడము ఆరంభిస్తుంది.' తల్లి తన గర్భములో ఉన్న శిశువుకు జోలపాటను వినిపిస్తున్న సమయములో మామూలు పరిస్థితులతో పోల్చినప్పుడు శిశువు కదలికలు తగ్గిపోతాయి. బహుశః తల్లి పాడే లాలిపాటను వినటానికి శిశువు శాంత స్థితిలోకి జారుకుంటుందేమో! జన్మించటానికి మూడు నెలల ముందునుండే అనగా 6వ నెల నుండే ఈ పరిస్థితి అధికముగా సంభవిస్తుంటుందని ఆధునిక వైద్యులు అంగీకరిస్తున్నారు.

ఈ సందర్భములో డా॥ జెనెట్ ఇలా అంటాడు - 'శిశువు గర్భములో ఉన్నప్పటినుండే తన తల్లి మాటలకు ఇతర శబ్దములకు మధ్యగల అంతరమును గుర్తించడము నేర్చుకుంటుంది. ఇతర శబ్దములకన్నా కూడా శిశువు తన తల్లి మాటలతోనే ఎక్కువ అనుబంధాన్ని ఏర్పరచుకుంటుంది. తల్లి తన బిడ్డను సంబోధిస్తూ ప్రేమతో లాలిస్తున్నప్పుడు శిశువు ఏకాగ్రమనస్సుతో

ఆ మాటలను వింటూ, అర్థము చేసుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తుంటుంది. ఈ క్రమములో సాగుతున్నప్పుడు శిశువుకు సంగీతము కూడా పరమప్రియముగా ఉంటుంది. జెనెట్ ఈవిధమైన ప్రయోగ ఫలితాలను పొందాడు. గర్భవతులకు వారికి ప్రియమైన సంగీతమును వినిపించినచో ఆమె గర్భస్థ శిశువు యొక్క శారీరిక వికాసములో అభివృద్ధిని గమనించాడు. సంగీతము వినిపించిన గర్భవతులైన మహిళలలో ఇది అధికము. జన్మకు ముందే శిశువు కేవలము సంగీత ప్రియత్వము చిగురిస్తుంది. అయినప్పటికీ దీని ప్రభావము శిశువు పెరుగుదల మీద కూడా పడుతుంది.

ఈ అంశము మీద సాగుతున్న ప్రయోగాలలో అమెరికాకు చెందిన విలియమ్ చేసిన పరిశోధన అత్యంత మహత్వ పూర్ణమైనది. జన్మిస్తున్నప్పుడు నవజాత శిశువు తన తల్లి మాటలను చాలా చక్కగా గుర్తిస్తుంది. తన తల్లి లాలనను, బుజ్జింపును విని చిరునవ్వులు పూయిస్తుంది. అయితే గద్దిస్తే మాత్రము అనుభూతి చెందుతుందని భావిస్తాడు. ఈ విషయము సత్యమని నిరూపించబడటానికి ఒక ప్రయోగము చేశాడు అతను. ఒక్కరోజుకు మాత్రము ఒక నవజాతశిశువుకు తన తల్లి మాటలను మరియు దానితోపాటు ఇతర శబ్దములను మేళవించి వినిపించేలా ఒక యంత్రమును ఉపయోగించాడు. తల్లి మాటలతో కూడిన శబ్దములను వింటూ చాలా తొందరగా శిశువు పాలను త్రాగటము నేర్చుకున్నది. అయితే ఇతర ధ్వనులను వింటూ ఆ పనిని నేర్చుకోవటానికి అధిక సమయము పట్టింది. సత్యలితాలను పొందిన అతను మరిన్ని ప్రయోగాలను చేయుటలో లీనమైనాడు.

కేవలము ధ్వనిమాత్రమేకాదు, శిశువు తన తల్లి భాషను సైతము బహుచక్కగా అర్థము చేసుకొనగలుగుతుంది అని ప్రయోగాలు-అధ్యయనాలు నిరూపిస్తున్నాయి. జన్మించటానికి 10 వారాలకు ముందు శిశువు తన తల్లి భాషతో తాదాత్మ్యమును స్థాపించుకుంటుంది. జన్మించాక తన తల్లి మాటలకు అనురూపముగా ప్రతిస్పందించడము ఆరంభిస్తుందని ఆధునిక పరిశోధనల ఫలితాలు వెల్లడిస్తున్నాయి. భాషా సంప్రదాయములను సంకలనము చేసి ఒక పుస్తకరూపునిచ్చే రచయిత్రి

మంచి పుస్తకాలతో అజ్ఞానమనెడి చీకటిని పారద్రోలవచ్చు

పైత్రీసియా ఇలా అన్నది - 'శిశువు యొక్క సంవేదనాశీలమైన, కోమలమైన మస్తిష్కము జన్మించిన పిమ్మట భాషను అవగాహన చేసుకునేందుకు ప్రయత్నించదు. శిశువు జన్మించక మునుపే తల్లి భాషను నేర్చుకుని అర్థము చేసుకుంటుంది'. ఈ విషయము మీద ప్రయోగాలు చేస్తున్న అనేకమంది శాస్త్రవేత్తలు తమ ప్రయోగ నిష్కర్షల ఆధారముగా దీనితో ఏకీభవిస్తున్నారు.

మరో ప్రయోగములో భాగముగా 74 మంది గర్భవతులను పరిశోధనా బృందము 9 నెలలపాటు మహాపురుషుల యొక్క రోమాంచకమైన కథలను, ప్రేరణాప్రదమైన గాథలను చదవమని సూచించింది. వారు ఆ పుస్తకాలను అధ్యయనము చేస్తున్నప్పుడు శిశువుల కదలికలు బాగా మందగించాయని సాగించిన ప్రయోగాల ద్వారా నిరూపించబడినది. వారందరు దీనిని గమనించి ఆశ్చర్యమునకు లోనైనారు. 'తల్లి స్వాధ్యాయం చేస్తున్న సమయములో బహుశః దానిమీద దృష్టిని ఏకాగ్ర పరచటానికి కదలికలు లేకుండా శాంతంగా ఉంటుంది'.

గర్భస్థశిశువుల రహస్యాలను ఛేదించటానికి మరిన్ని ప్రయోగాలు చెయ్యవలసిన అవసరము వైజ్ఞానికజగత్తుమీద ఉన్నది. ఇది కేవలము శాస్త్రములలో వర్ణించిన విషయములను అంగీకరించడము తప్ప మరేమీ కాదు. శాస్త్రవచనాలను అనుసరించి గర్భవతులైన స్త్రీలు ఆహార-విహారములను నియంత్రించుకోవాలి. తద్వారా అంకురించిన సాత్వికత మీద గర్భస్థశిశువు పెరుగుదల ఆధారపడి ఉంటుంది. గర్భములో పెరుగుతున్న మేధావి మరియు ప్రతిభావంతుడైన సంతానము విషయము మీద పరిశోధనలు సాగించటానికి ముందుగా అతని తల్లిని గురించి సుదీర్ఘ అధ్యయనము సాగించవలసి ఉన్నది. ఎందుకంటే - మాతృమూర్తే శిశువు యొక్క సర్వాంగీణ వికాసమునకు ఆధారస్థంభము.

శ్రేష్ఠమైన సంతానమును పొందటానికి తల్లి గర్భము సైతము తదనుకూల వాతావరణమును కలిగి ఉండాలి. శ్రీకృష్ణ భగవానుని సోదరియైన సుభద్ర అభిమన్యునికి జన్మనివ్వటానికి ముందుగానే స్వయముగా తనను తాను అందుకు సన్నద్ధము కావించుకున్నది. స్వయముగా-అభిమన్యుడుగా జన్మించి, తల్లి గర్భమున ఉండగానే తండ్రిన అర్జునుని ద్వారా తల్లికి వినిపించబడుతున్న జ్ఞానము ద్వారా చక్రవ్యూహభేదన కళను కొంతవరకు అభ్యసించాడు. శుకదేవునివంటి జీవన్ముక్త ఆత్మను

ధారణ చెయ్యటానికి అధర్వణుషి అను ఋషి పుత్రిక ఆవశ్యకమైనది. ఆమె తన గర్భములో శిశువును ధరించి ఉన్నప్పుడే శిశువుకు సమస్త యోగవిద్యలను ఔపోసన పట్టించినది. పురాణములలో ఇటువంటి లెక్కలేనన్ని ఉదాహరణలెన్నో! 'శ్రేష్ఠసంతానమును ధారణ చేయుటకొరకు తల్లికి సాత్వికమైన ఆహారవిహారముల అవసరము ఉన్నది' అని పురాణములు ఘంటాపదముగా నినదిస్తున్నాయి.

పవిత్ర శ్రేష్ఠసంతానముకొరకు మాతృదేవత ఆలోచనలను-భావనలను పవిత్రము కావించుకునే నిమిత్తము సాత్వికమైన ఆహార-విహారములను అవలంబించడముతోపాటుగా మహాపురుషుల జీవిత చరిత్రలను, ప్రేరణ నందించే ప్రసంగాదులను వినాలి. స్వాధ్యాయము చేయాలి. పవిత్రమైన ఆహారము, స్వాధ్యాయము, సత్సంగము, ప్రతోపవాసాలన్నింటినీ పాటిస్తే మాతృమూర్తి శ్రేష్ఠసంతానమును పొందే సౌభాగ్యమును సముపార్జించుకొనగలడు.

- అఖండజ్యోతి, నెల, 0000

అనువాదం: శ్రీమతి లక్ష్మీరాజగోపాలు

కోట దక్కింది కానీ సింహం వెళ్ళిపోయింది

కోడల్ గడ్డలో ఔరంగజేబు నియమించిన ఒక అధికారి ఒక హిందూకన్యను బలవంతంగా వివాహము చేసుకోవాలి అని అనుకుంటున్నాడని శివాజీకి వర్తమానం అందింది. ఈ అన్యాయాన్ని ఆపేందుకు కోడల్ గడ్డపై విజయం సాధించేందుకు సిద్ధంగా ఉండమని తానాజీ అనే తన ప్రియతమ యోధుని ఆజ్ఞాపించాడు.

అదే సమయంలో తానాజీ కుమారుని వివాహము జరుగబోతున్నది. అయితే వార్తలోని గంభీరతను గుర్తించిన తానాజీ వెంటనే బయలుదేరి సరైన సమయంలో చేరి ఆ కన్యను రక్షించి కోటను వశపరుచుకునే ప్రయత్నంలో ప్రాణాలు బలిదానం చేయవలసి వచ్చింది.

కోటపై విజయం, తానాజీ బలిదాన విషయం రెండు సమాచారాలు ఒక్కసారే అందుకున్న శివాజీ 'కోట దక్కింది కానీ సింహం వెళ్ళిపోయింది' అన్నాడు. ఆ కోటకు సింహగడ్డ అని పేరుపెట్టాడు.

చేస్తున్న పని చిన్నదయినా పెద్దది అయినా శ్రద్ధతో చేయాలి

మన మనస్సు అదృశ్యంగా ఉన్నప్పటికీ సర్వసమర్థమైనది

ఉద్యోగము, వృత్తి-వ్యాపారముల నిర్వహణ ద్వారా ధనోపార్జన చేయబడుతుంది. అధ్యయనము, అభ్యాసములతో బుద్ధి మరింత పదునెక్కుతుంది. వ్యాయామము చేత పహిల్వాన్ తయారౌతాడు. సాహసము మరియు పరాక్రమాలతో ప్రగతి ద్వారం తెరచుకుంటుంది. అదేవిధంగా మస్తిష్కము యొక్క అంతరాళములో నిండియున్న విభూతిభాండాగారములో కదలికలు తెచ్చి, దానిలో మరిన్ని విభూతులను జమచేసే ప్రయత్నంలో కూడా పరిపూర్ణ విజయము లభించే అవకాశం ఉన్నదని అవగాహన చేసుకొనవచ్చును.

సాధారణంగా మనుష్యులు మస్తిష్కమునకు సంబంధించిన శక్తి-సామర్థ్యములను గురించి 'అదృష్టము-భాగ్యము' వంటి ఉదాసీనతను తమమీద ఆపాదించుకొని జీవిస్తూ ఉంటారు. అంటే భగవంతుడు ఎవరికి, ఎంత ప్రతిభ, తెలివితేటలు, బుద్ధిని ప్రసాదిస్తే అంతలోనే పని జరుపుకోవలసి ఉంటుందని సామాన్యమానవుల ఆలోచన. ఈ క్షేత్రములోనున్న లోటుపాట్లను సరిదిద్దుకొని విశిష్టమైనవాటిని మరింత పెంపొందింపజేసు కొనుటలో లోకులు తమని తాము అసహాయులుగా, అసమర్థులుగా భావిస్తుంటారు. అయితే సత్యము వేరు. ఏవిధంగా వ్యాయామము చేత బలం, చదువు ద్వారా బుద్ధి-తెలివితేటలు, వృత్తి-వ్యాపారము-ఉద్యోగాల వలన సంపన్నతను ప్రోదిచేయగలమో; సరిగ్గా అదేవిధంగా మనఃసంస్థానము యొక్క ఇంద్రజాలపు కాంతులను వెదజల్లే భాండాగారమును కూడా మరింత సమున్నతంగా తీర్చిదిద్దుకొనవచ్చును. మానసిక సామర్థ్యవృద్ధి ఎటువంటి సాఫల్యమంటే ప్రపంచము లోనున్న ప్రతినంపదతోను పోల్చిచూసినప్పుడు, మనో సామర్థ్యము అధిక వరిపైమైనది, విశిష్టమైనది అని చెప్పక తప్పదు!

మనోవిజ్ఞానము-రసాయన విశ్లేషణలు గావించే స్కినర్ అనే శాస్త్రవేత్త అభిప్రాయమును అనుసరించి '10 కోట్ల నరాలు, కోశికలతో 3 పౌండ్ల బరువుగల విలక్షణ మానవ మస్తిష్కములో రసాయనములు మరియు విద్యుద్ధారలతో చేసిన ప్రయోగాల వలన దాని రహస్యములను ఇప్పుడు త్వరత్వరగా తెలుసుకో గలుగుతున్నారు. తద్వారా మానవుని దేవతగా లేదా అసురునిగా మార్చుట సంభవము. 'సువికసితమైన మస్తిష్క ప్రతిభను

స్వల్పంగా వికసింపజేయటము లేదా సరిగ్గా దీనికి విరుద్ధమైన మార్పు చెందించడము సంభవమేనా? జర్మనీకి చెందిన మస్తిష్క విజ్ఞానవేత్త ఎలెన్ మరియు రోజన్ల బృందము ఈ దిశలోనే ప్రయోగాలు చేస్తున్నారు.

అనేక ప్రయోగశాలలో 'ఎలక్ట్రికల్ స్టిమ్యులేషన్ ఆఫ్ బ్రెయిన్' పద్ధతిని ఉపయోగించి పాక్షికంగా మస్తిష్కములో (ప్రక్షాళన) మార్పుచేర్పులు చేయుటలో సఫలతను పొందారు. ఇప్పటివరకు కోతి, కుక్క, పిల్లి, కుందేలు, ఎలుక వంటి చిన్న ప్రాణులమీదే ఈరకమైన ప్రయోగాలు చేయబడినాయి. ఈ ప్రయోగాలు చేయుట ద్వారా ఆహారపు రుచి, శత్రుత్వము, మిత్రత్వము, భయము, ఆక్రమణ మొదలైన సామాన్య స్వభావాలను ఏయే పరిస్థితులలో, ఏరకముగా ఉపయోగించు కోవాలి అన్న విషయములను అవి పూర్తిగా మరచిపోతాయి, పైగా చిత్రవిచిత్రమైన ఆచరణ గావిస్తాయి. పిల్లి ఎదుట ఒక ఎలుకను పరిగెత్తించినప్పుడు ఆ పిల్లి ఆక్రమణ చేయుట మాట అటుంచి ఎలుకను చూసి భయపడి ఒక మూల దాక్కున్నది. మస్తిష్క కోశికలతో సంబంధమును ఏర్పరుచుకునే విద్యుత్ క్రియల వలన క్షణకాలములో ఒకదానిమీద మరొకటి ఆపాయకరమైన రీతిలో ఆక్రమణ చేయుట మరియు మరుక్షణము తర్వాత పరస్పరము కౌగలించుకొని ప్రేమించు కొనుట వంటి పరివర్తనలు సంభవిస్తాయి. బాహ్య ఎలక్ట్రోడ్స్ మాధ్యమముగా మానవులలో కూడా అటువంటి పరివర్తనలు సంభవమే అని శాస్త్రజ్ఞుల కథనము.

మిలిగన్ విశ్వవిద్యాలయ శాస్త్రవేత్త బర్నార్డ్ బంగారురంగు చేపల మీద ఈ ప్రయోగము చేశాడు. ఆ బంగారుచేపకు ఆహారం ఇచ్చిన తరువాత 'ప్యూరోమైసిన్' అను పేరుగల మందును తినిపించినప్పుడు, అది తను ఆహారము తీసుకున్న విషయమును మరచిపోయింది. కొన్ని కుక్కలకు స్మృతిని నశింపజేసే మందును ఇచ్చినప్పుడు అవి తమని మరియు తామెంతో ప్రేమించే తమ యజమానిని కూడా మరచిపోయాయి.

న్యూయార్క్కు చెందిన నాచాన్ కైన్ 'సర్పగంధి' అనే ఆయుర్వేద ఔషధముతో 'ఎజిమేలీస్' అను ప్రత్యేకమైన ఔషధమును తయారుచేశాడు. ఈ ఔషధమును సేవింపజేయుట ద్వారా

పరాజయం ఎదురైతే దానిని ఎలా అధిగమించాలా అని ఆలోచించాలి

అల్లకల్లోలంగా ఉన్న మస్తిష్కమును శాంతింపజేయుట లో అతను విజయమును సాధించాడు. ఆ తరువాత ఈ ఔషధశక్తిని మరింత మెరుగుపరచి దానిని ఉపయోగిస్తూ, పిప్రాడాల్, క్లోర్ఫ్రోమేజీన్, మెప్రోబమేట్ వంటి మందుల పరంపరను ఉపయోగించుటను నిలిపివేశారు. ఇప్పుడు ఉపశమనము కలిగించే ఈ రసాయనము ఆధారముగా రూపొందించిన ఒక్కమాత్రను తీసుకుని మస్తిష్కములో అలముకున్న చింత, భయము, ఉద్వేగము, అశాంతి వంటి అలజడులను తరిమి కొట్టవచ్చును. అంతేకాకుండా శాంతంగా నిద్రించవచ్చును. ఇప్పటివరకు విదేశీ ప్రయోగాల గురించి చెప్పుకున్నాము. ఇప్పుడు ఆయుర్వేదములో ఉన్న ఇటువంటి అనేక వనమూలికల విషయమును తెలుసుకుందాము. రోగ ఉపశమనమునకు, నిద్రను కలిగించే, నేరప్రవృత్తిని తగ్గించే దిశలో ఈ వనమూలికలు చాలా విజయవంతముగా ఉపయోగించబడుతున్నాయి. రసాయనాలు చూపించే అద్భుత ప్రతిక్రియలతో పరిచయమున్న వైజ్ఞానిక సముదాయము ఇప్పుడు మెల్లమెల్లగా మనస్సుమీద చక్కని ప్రభావమును చూపించే ఈ వనోషధుల వైపే మొగ్గు చూపిస్తున్నది. చరకుడు మరియు శ్రుశ్రుతుడనే ఋషిద్వయము అందించిన ఆవిష్కారముల పునర్జీవనమే తిరిగి ఈనాడు ప్రాచుర్యములోకి వస్తున్నది.

మస్తిష్కమును శోధించేటప్పుడు ప్రథమముగా ఈ ప్రయోగాలు జంతువులమీదనే చేయాలి తప్ప నేరుగా మనుష్యుల మీద ప్రయోగాలను చేపట్టరాదు. మానసిక-రసాయనాల ప్రత్యారోపణ ప్రయోగాల వలన రాబోయే రోజులలో ఈ ప్రయోగాలను మానవులమీదకూడా చెయ్యటం సంభవమే అన్న నమ్మకము ఏర్పడుతున్నది.

కాలిఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన ఎలెన్ 'శిక్షణ నిచ్చిన ఎలుకల' మస్తిష్కమునుండి ఆర్.ఎన్.ఎమ్ అనే రసాయనమును సేకరించి, దానిని శిక్షణ ఇవ్వని ఎలుకల మస్తిష్కములో ప్రవేశపెట్టినప్పుడు, అవికూడా శిక్షణ పొందిన ఎలుకల వలె ప్రవర్తించసాగాయి. ఈ సందర్భములో డాక్టర్ ఓటో ఇలా అంటాడు. 'మానవ మస్తిష్కమును నియంత్రించే శక్తి ఇప్పుడు మనిషి చేతుల్లోకి వచ్చింది, అయితే ఆ శక్తి సత్రప్రయోజనాల కొరకే వెచ్చించబడాలి అని ఆశిద్దాము! అంతేగాక దానితోపాటు మరో విషయమునుకూడా గమనములో ఉంచుకోవాలి. మహాత్మాకాంక్షాపరులు తమ ఆలోచనాధారను

వ్యాపింపజేసి దేశమును తమ చెప్పుచేతల్లోకి తెచ్చుకునేందుకు ఈ నవోపార్జన శక్తిని నియోగించవచ్చును' అని ప్రకటించాడు.

న్యూరాలజీలో చేసిన పరిశోధనలకుగాను 'హాజికన్, హాక్సలె మరియు ఎలిక్స్' అను ముగ్గురు ప్రముఖ వైజ్ఞానికులకు నోబుల్ బహుమతి లభించినది. ఈ వైజ్ఞానిక త్రయము 'జ్ఞాన తంతువులలో ఒక విద్యుదావేశమును అన్వేషించి' వచ్చిన ఫలితమును ఇలా నిర్ధారించారు. ఈ విద్యుత్తు నరములు మరియు మస్తిష్క కోశికల మధ్య ప్రవహిస్తుంది. టెలిఫోన్ వలె పరిస్థితికి సంబంధించిన విశేషాలను, సంకేతాలను ఇటు-అటు చేరవేస్తావుంటుంది. జ్ఞానతంతువులు ఒకరకమైన విద్యుత్ తీగల వంటివి. వాటిలో విద్యుత్ వేగముతో పాటు సందేశాలు కూడా ప్రవహిస్తుంటాయి. ఒక్కొక్క తంతువు పొడవు ఒక మైలుకంటే అధికంగా ఉంటుంది. వీటి వెడల్పు అంగుళములో 100వంతు కంటే కూడా తక్కువ ఉంటుంది. ఈ తథ్యముల వలన మస్తిష్కము యొక్క విరాట్ స్వరూపము మరియు దాని అన్వేషణల పట్ల అనంతమైన అవకాశములు ఉన్నాయని భావించబడుతున్నది.

మస్తిష్క స్థితిగతులను తెలుసుకునేందుకు 18 వ శతాబ్దము చివరలో విలియమ్ ఆరంభించిన ప్రయోగ పరంపర ఈనాటికీ కొనసాగుతున్నది.

మస్తిష్క వైజ్ఞానికులు చెప్పేదేమిటంటే 'భౌతిక మస్తిష్కములో రెండు భాగాలుంటాయి. 1) గతజన్మల జంతు మస్తిష్కము (పూర్వజన్మల సంచిత కుసంస్కారములు మరియు అంతః ప్రవృత్తులు రెండూ కలసి ఉంటాయి) 2) మరో ఉచ్చస్థాయి నూతన మస్తిష్కము(కేవలము మనుష్యులకు మాత్రమే ఉంటుంది). మొదటిది బాధ, భయము, ఆకలి, యౌవ్వనము, ఇచ్చ, అలసట, ఆక్రమణ మొదలైనవాటికి కేంద్రము. ఇవి ముఖ్యంగా జీవితమును కొనసాగించటానికి మరియు వంశ వృక్షమును నిలుపుకొనుటకు అవశ్యకమైనవి. మరో నూతన మస్తిష్కములో మరింత మెరుగైన వికాసము ఫ్రీ ఫ్రంటల్ లోబ్ (Pre Frontal Lobe) ఉంటుంది. దీని కార్యక్షేత్రము పవిత్రమైన భౌతికతలము. తర్కబుద్ధి, సామాజిక దృష్టికోణము, కలుపుగోలుతనం, ప్రణాళికాబద్ధమైన కార్యక్రమ నిర్ధారణ మొదలైనవి ఇక్కడే ఒక ఖచ్చితమైన రూపురేఖలను దిద్దుకుంటాయి. భావనాత్మక ఉద్దేశాలు (అశాంతి) ఇక్కడి నుండే నియంత్రించ బడతాయి.

కొత్త ఆలోచన ఉంటే పెట్టుబడి అదే నడిచి వస్తుంది

ఉదాహరణకు: ప్రయోగశాలలో విద్యుత్చక్తి ఎలక్ట్రోడ్స్ మాధ్యమంగా పిల్లి మానసికస్థితిని 'అది ఎలక మీద దాడిచేసే స్వభావమును విస్మరించి, దానిని చూసి భయపడేటట్లుగా' మార్చారు. కుందేలు-సింహములు తలపడేటట్లుగా చేశారు. అప్పుడు సింహము తోకముడుచుకుని ఒక మూలకుపోయి కూర్చుంది. కుందేలు తన విజయము మీద పూర్తి నమ్మకముతో సింహముతో ధైర్యంగా తలపడింది. సాధారణముగా జంతువులు స్వజాతికి చెందినవాటితోనే సంభోగిస్తాయి. కానీ ఎలక్ట్రోడ్స్ చేత ప్రభావితమైన ప్రాణులు విజాతి ప్రాణులతో శారీరక సంబంధమును పెట్టుకొనుటలో ఉత్సాహమును చూపించాయి. అంతేకాకుండా జంతువులు తమకు అలవాటైన ఆహారమును త్యజించి ఇతరమైన ఆహారపదార్థములను తినసాగాయి. సుదీర్ఘ నిద్రను కలిగించే మరియు నిద్ర లేకుండానే అధిక సమయము వరకు స్వేచ్ఛాపూర్వకంగా కార్యనిమగ్నులను చేయుటలో కూడా సాఫల్యము చేకూరినది.

విద్యుత్తు ఉపచారములు మాత్రమే కాక పలురకాలైన ఇతర ప్రయోగాలు కూడా గడచిన కొద్దికాలమునుండి జరుగు తున్నాయి. అందులో 1) ప్రాణాలను కదిలించే హిప్పోటిజమ్ 2) రసాయనిక ఉపచారము (చికిత్స). మస్తిష్కమును ఒక పరిధివరకు ఈ రెండు సాధనాలతో ప్రభావితము గావించుటలో చాలా రోజులనుండి సఫలత లభిస్తునే ఉన్నది. ఇప్పుడు ఆ సాధనాలను కొంగ్రత్త రీతిలో నూతన ప్రయోజనముకొరకు ఉపయోగించే విషయమును గురించి ఆలోచిస్తున్నారు. హిప్పోటిజమ్ ద్వారా ప్రభావితమైన వ్యక్తి తన స్వాభావిక మనఃస్థితిని మర్చిపోతాడు. ప్రయోక్తయొక్క సందేశాలను శిరసా వహిస్తూ అతను చెప్పినట్లే ఆలోచిస్తూ, చెప్పిన పనులనే చేస్తాడు.

మస్తిష్క శక్తిసామర్థ్యములనే వ్యక్తిత్వ-వికాసమని భావించే వైజ్ఞానికులు ఈనాడు దీనికి సంబంధించి పలు దృష్టికోణాలతో ఆలోచన చేశారు. పలు ఉపాయాలను కనుగొన్నారు. మనిషి ఆలోచనలు, స్వభావము మీద పరివారము మరియు సమాజ వాతావరణము ప్రభావము చూపిస్తాయి అని భావిస్తున్నారు. ఇందుచేత సమాజము మరియు కుటుంబ వాతావరణము మనిషి జీవితమును ప్రభావితము చేస్తాయి కనుక పూర్వ కాలంతో పోల్చినప్పుడు ఈనాటి మనిషి మరింత దీటైన బుద్ధి, సాహసము మరియు సద్గుణములతో అలరారేవిధంగా విద్య, సంప్రదాయపరంపరలు పునర్ నిర్మితమవ్వాలి.

ఇవేకాకుండా మనిషి 'మస్తిష్క సంశోధన' అనే మరో విషయము మీద దృష్టిని సారించి, దీనికొరకు ఏదైనా గొప్ప ఉపాయమును అన్వేషించవలసి ఉన్నది. ఈ సందర్భములో కమ్యూనిస్ట్ దేశాలు అందరికన్నా ముందున్నాయి. అవి తమ విరోధులను ప్రక్షాళన గావించి, తలనొప్పినుండి తప్పించుకునే ఉపాయాలను కనుగొనుటలో అధిక ఉత్సాహమును ప్రదర్శించాయి. అక్కడ చిన్న చిన్న కొద్దిపాటి ప్రయోగాలు కూడా చేయబడ్డాయి. ప్రతిపక్ష లేక వ్యతిరేక ఆలోచనా విధాన పరుల మీద ఒత్తిడిని కలిగించి, వారు తమ పూర్వాభిప్రాయము లను విడిచిపెట్టి నూతన దిశానిర్దేశమును హృదయంగమము కావించుకునేందుకు స్వేచ్ఛాపూర్వకంగా అంగీకరించే విధంగా మనోవైజ్ఞానిక ప్రయోగాలు చేశారు.

ఈజిప్ట్ కు చెందిన వైజ్ఞానికుడు ఎనోరబీన్ అనేక ప్రయోగాలు చేసి 'మస్తిష్కము నుండి స్రవించి రక్తములో కలిసిపోయే రెండు విభిన్నమైన రసాయనముల వలన మనిషికి సుఖము లేదా దుఃఖము యొక్క అనుభూతి కలుగుతుంది' అని నిరూపించి చూపించాడు. ఈ రసస్రావములు స్వతహాగా స్రవించవు, మంచి-చెడుల యొక్క ఆలోచనలు మరియు భావనల కారణముగా స్రవిస్తాయి. మస్తిష్కములో రెటిక్యులర్ ఫార్మేషన్ తో (reticular formation) సంబంధమున్న ఒక సూక్ష్మసంస్థానమున్నది. అక్కడి నుండే కొన్ని రసాలు స్రవిస్తుంటాయి. ఒకరకమైన రసము నుండి ప్రసన్నత, ప్రఫుల్లత, చిరునవ్వు, మందహాసము, మృదుత్వము, శిష్టత, సౌమ్యత మొదలైన గుణములు ఉద్భవిస్తాయి. మరోవిధమైన రసము వలన మనిషి చింతాగ్రస్తుడు, దుఃఖితుడు, నిరాశాపరుడు మరియు ఉద్విగ్నుడిగా మారిపోతాడు.

ఈ ప్రయోగాలు మరియు ప్రతిపాదనలు ఒక విషయమును నిర్ధారిస్తున్నాయి. మస్తిష్కరూపములో ఒక అలౌకిక సామర్థ్యముతో సంపూర్ణముగా నిండిన దేవత మన లోలోపలే సింహాసనా రూఢియై ఉన్నది. ఆ దేవత అదృశ్యంగా ఉన్నప్పటికీ సర్వ సమర్థురాలు! పూజ, అర్చనల వంటి అన్య బాహ్యోపచారములు నిష్ఫలమవ్వవచ్చుగాక! కానీ మనస్సు యొక్క సరంజామాను సమున్నతంగా నిలబెట్టే సాధనను నిష్కాపూర్వకంగా ఆచరించే వారు తప్పక సంతోషాంతరంగులై జీవిస్తారు అన్నది సత్యము!!

- అఖండజ్యోతి, జనవరి 1984
అనువాదం: శ్రీమతి లక్ష్మీరాజగోపాలు

జీవితంలో అన్నివైపుల చూసి అవగాహన పెంచుకున్నవాడే విజేత

మన భావనల యొక్క ప్రతిధ్వనియే స్వప్నాలు

అంతుచిక్కని స్వప్నప్రపంచము మానవునికి ఎప్పుడు ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తూ, కుతూహలాన్ని రేకెత్తిస్తూ ఉంటుంది. ఎందుకంటే స్వప్నాల రహస్యమయలోకము సాధారణ జీవితానికి ఆవల, అద్భుతమైన రీతిలో ఉండటమే గాక, దీని భాష కూడా గూఢంగా, అస్పష్టంగా, సాంకేతికంగా ఉంటుంది. అయితే కలలు మానవ జీవితానికి ఉపయోగపడతాయనే విషయాన్ని నిస్సందేహంగా అంగీకరించవచ్చు. మానవుని శారీరిక మానసిక ఆరోగ్యాలు నిద్రలో వచ్చే కలలతో ఖచ్చితంగా సంబంధము కలిగి ఉంటాయి. నవీనకాలపు పరిశోధనలు, ప్రయత్నాల ద్వారా ఈ సత్యము నిరూపించబడింది. కలలు మానవుడు అచేతనస్థితిలో ఉన్నప్పుడు కలిగేవి

కాబట్టి వానిలో దాగి ఉన్న గూఢమైన సంకేతాలను అర్థము చేసుకొనగలిగితే, అవి నిజజీవితంలోని సమస్యలకు సమాధానమివ్వటానికి తిరుగులేని ఉపాయాలను సూచించగలవు. అంతే కాదు, ఇవి మానవుని వ్యక్తిత్వ నిర్మాణానికి కూడా చాలా సహాయము చేయగలవు.

ఆధునికవైజ్ఞానిక పరిశోధనల ద్వారా కలలు నిద్రలోని 'రెమ్' అనగా (రేపిడ్ ఐ మూవ్ మెంట్ REM) స్థితిలో వస్తాయని స్పష్టంగా వెల్లడయ్యింది. ఈ సమయములో మూసుకున్న కనురెప్పల వెనుక కళ్ళు తాము ఏదో దృశ్యాన్ని చూస్తున్నట్లుగా ఒకటే తిరుగుతుంటాయి. ఈ సమయంలో మెదడు తేలికపాటి నిద్రాస్థితిలో ఎంత క్రియాత్మకంగా ఉంటుందో, అంతే స్థితి కలలు కనేటప్పుడు కూడా ఉంటుంది. శరీరంలోని కణములు మాత్రము విశ్రాంతి తీసుకుంటూ ఉంటాయి. ఈ స్థితిలో బాహ్య జగత్తుకు చెందిన ఉత్ప్రేరకాల ప్రభావం కూడా గాఢ నిద్రలో వలె చాలా స్వల్పంగా ఉంటుంది.

కలలు లేని నిద్ర (నాన్ రెమ్ స్లీప్) ముఖ్యంగా శరీరం విశ్రాంతి తీసుకునే సమయంగా ఎక్కువమంది పరిశోధకుల

అభిప్రాయము. ఈ సమయంలో రక్తపోటు, గుండెకొట్టుకొనుట, ఉష్ణోగ్రత మొదలైనవన్నీ కొంచెము శాంతంగా ఉంటాయి. అదే సమయంలో లోపలి అవయవముల యొక్క కణముల అభివృద్ధి అత్యంత వేగంగా జరుగుతుంది. ఈవిధంగా 'స్వప్నాలు లేని నిద్ర'ను 'శరీర జీర్ణోద్ధరణ అవధి'గా చెప్పుకొనవచ్చు. 'యునివర్సిటీ ఆఫ్ ఎడిన్బర్గ్' కు చెందిన వైద్యుడు ఆస్వాల్ట్ గారి అభిప్రాయమును అనుసరించి నాన్ రెమ్ స్లీప్ అంటే స్వప్న రహితమైన నిద్ర శరీరంలోని కణములు, కణజాలముల అభివృద్ధి మరియు పునర్నిర్మాణ ప్రక్రియ, అలాగే కలలతో కూడిన నిద్రలో కూడా మెదడులో ఇటువంటి పనులే జరుగుతాయి.

ప్రయోగ సమయములో వ్యక్తి కలలతో కూడిన నిద్రపోతున్న సమయములో తనకు వచ్చిన కలను గురించి స్పష్టంగా చెప్పగలుగుతాడు అని వెల్లడయ్యింది. కల వచ్చిన తరువాత 5 నిమిషాల వరకు ఆ కలకు సంబంధించిన చిత్రాలు అతని ముందు మనకమనక గా ఉంటాయి. ఆ తరువాత అంటే సుమారు 10 నిమిషాల తదుపరి ఆ వ్యక్తి కలను

దాదాపు మరచిపోతాడు. కలలతో కూడిన నిద్ర సుమారు 20-30 నిమిషాల అవధిలో ఉంటే, స్వప్నరహిత నిద్ర 60-90 నిమిషాల అవధివరకు ఉంటుంది.

ఈవిధంగా 7 లేదా 8 గంటల సమయముపాటు నిద్రించే మనిషి సుమారు 5 లేక 6 సార్లు కలలుగంటాడు. సుమారు రెండుగంటల కాలంపాటు పట్టే కలలతో నిండిన నిద్ర మానవుని మానసిక ఆరోగ్యానికి ఎంతో ముఖ్యమైనది అని నిపుణుల అభిప్రాయము.

కలలే లేకుండా నిద్రపోయే వ్యక్తులను నిద్ర లేపినప్పుడు వారిలో ఎక్కువ చికాకు, ఉద్విగ్నత, ఆందోళన మొదలైనవి ఒకదానితరువాత ఒకటి వస్తాయి. వారిలో ఏకాగ్రత లోపిస్తుంది.

తప్పును ఒప్పుచేసే ప్రయత్నం రాక్షసత్వం

కొంతమందికైతే మతిభ్రమించవచ్చు. పగటిపూట నిద్ర పోవటంతోపాటు, దీర్ఘమైన స్వప్నాలను చూడటం ద్వారా దీనిని పూరించవచ్చు. మాదకద్రవ్యాలు సేవించే రోగులలో కూడా వాళ్ళ ఆరోగ్యము కొంచెము కుదుటపడుతూ ఉన్నప్పుడు కలలతో కూడిన నిద్ర వారికి ఎక్కువగా వస్తూ ఉంటుంది. మెదడు యొక్క క్రియాశీలత క్షీణించి మానసికంగా జబ్బుపడిన వ్యక్తులలో కూడా స్వప్నయుక్తమైన నిద్రను అధికంగా చూడవచ్చు. సాధారణంగా మంచి దీర్ఘమైన నిద్రపోయే పిల్లలలో కూడా జరుపబడిన ఈ ప్రయోగం ద్వారా కొద్ది రోజులపాటు కలలతో కూడిన నిద్రకు వాటిని దూరం చేసినప్పుడు అవి ఎంతో అశాంతిగా, ఉగ్రంగా ఉన్నట్లు గమనించటం జరిగింది. ఫ్రెంచి విజ్ఞానవేత్త జాబ్రెట్ గారి ద్వారా చేయబడ్డ ప్రయోగంలో స్వప్నయుక్తమైన నిద్రనుండి వంచించ బడిన పిల్లి ఒకటి 20 రోజులలోనే మరణించినది. ఈవిధంగా కలలు మెదడు యొక్క ఆరోగ్యానికి, మానసిక సంతులనానికి ఎంతో ముఖ్యపాత్ర వహిస్తున్నవనెడిది స్పష్టమౌతుంది.

ప్రఖ్యాత మనస్తత్వ శాస్త్రజ్ఞుడు సిగ్మండ్ ఫ్రాయిడ్ విజ్ఞానమును ఆధారంగా చేసుకొని మొదటిసారిగా కలలను గురించి వ్యాఖ్యానించాడు. ఆయన కలలను అచేతన మనస్సు యొక్క రాజమార్గంగా అభివర్ణించాడు. స్వప్నాలకు సంబంధించి ఆయన చేసిన పలు ప్రయోగాలు, వాటి సారాంశములన్నింటిని 'ఇంటర్ ప్రెటేషన్ ఆఫ్ డ్రీమ్స్' అనే గ్రంథంలో పొందుపరచారు. కలలు అనేవి మానవుని అచేతన మనస్సు యొక్క కోర్కెలను, ఆకాంక్షలను నెరవేర్చుకునేందుకు మాధ్యమాలుగా ఆయన వర్ణించాడు. చేతనత్వము జాగ్రదావస్థలో ఉన్నప్పుడు సమాజ పరమైన ఒత్తిడి, నైతిక కారణాల వల్ల వాటిని అణచివేయవలసి రావటం వంటి ఇబ్బందులు ఉండటం వలన కలల ద్వారా వాటిని నెరవేర్చుకునే ప్రయత్నము జరుగుతుందని ఆయన భావించాడు.

ఇండివిడ్యుయల్ సైకాలజీకి తండ్రివంటివాడైన ఆల్ ఫ్రెడ్ ఎడ్లర్, ఫ్రాయిడ్ పైన చెప్పిన అభిప్రాయములతో ఏకీభవించ లేదు. జీవితంలో తృప్తి చెందని యౌవనవాంఛలను, నెరవేర్చుకునే మార్గాలు కలలు అని ఫ్రాయిడ్ అభిప్రాయపడితే, మన దైనందిన జీవితంలో తలెత్తే చిక్కుసమస్యలనుండి కలలు ఉద్భవిస్తాయి, అంతేకాదు, అవి మనయొక్క మహత్వ

ఆకాంక్షలను నెరవేర్చుతాయి అని ఎడ్లర్ నిర్ధారించాడు. మనకు ప్రస్తుతమున్న సమస్యలతో కానీ లేదా మనం ఆశపడుతున్న అంశాలతోకానీ కలలు సంబంధం కలిగి ఉంటాయని ఆయన వాదన.

ప్రఖ్యాత స్విస్ మనస్తత్వ నిపుణుడు కార్ల్ జంగ్ కూడా ఫ్రాయిడ్ అభిప్రాయములతో ఏకీభవించలేదు. వారు కలలు వ్యక్తిగత వికాసానికి దోహదం చేసేవానిగాను, మనుష్యునికి ఆత్మబోధ అనే ప్రక్రియలో సహాయం చేసేవానిగాను భావించారు. వీటిని భూతకాలంలో జరిగిపోయిన కష్టములు లేక సమస్యల కన్నా వర్తమాన జీవితం లేదా భావికాలంలో జరుగబోయే వాటి గురించిన సంకేతాలుగా తెలుసుకోవాలి. మనోవైజ్ఞానిక సంతులనాన్ని స్థాపించడమనేది కలల అతి సామాన్యమైన పని. అత్యంత సూక్ష్మరూపంలో మొత్తము మానసిక సంతులనాన్ని పునర్వ్యవస్థీకరించగలిగేవి కలలు అని జంగ్ అభిప్రాయము. అంటే కలలు అనేవి కేవలం ఆకాంక్షలు, కోర్కెలను నెరవేర్చే సాధనాలుగా మాత్రమే కాక వ్యక్తి యొక్క సంఘటన, నిర్మాణము మొదలైన అంశములకు కలలకు చాలా ప్రాధాన్యత ఉన్నది.

కలలలో మనం భౌతికప్రపంచములో కలిగిన అనుభవాల జ్ఞానమును ఉపయోగిస్తూ అంతరంగంలోని భావాలను వ్యక్తపరుస్తాము అని ఎరిక్ ఫ్రామ్ అనే శాస్త్రవేత్త విశ్లేషించాడు. ఉదాహరణకు మనం పిరికివానిగా భావించే వ్యక్తి మన కలలో కోడిపిల్లగా దర్శనమిస్తాడు అని ఆయన వివరించాడు. ఈ విధంగా కలల చిహ్నాలు మన దైనందిన జీవితంలో వలెగాక, అంతరంగంలోని తర్కానికి అనుగుణంగా ఉంటాయని ఆయన అభిప్రాయము.

కలల యొక్క వివేకాన్ని గురించి విశ్లేషిస్తూ థామస్ అనే అమెరికా శాస్త్రజ్ఞుడు 'మనస్సుకు కల్పన, శృతి, గుణదోష విచక్షణ అనే త్రిగుణాలు ఉంటాయి. అలాగే ఇవి ఎక్కువ శిథిలావస్థలో ఉంటే కలలు కూడా వాటికి అనుగుణంగా తర్కశూన్యంగా ఉంటాయి' అని వివరించాడు.

బ్రిటిష్ శాస్త్రజ్ఞుడైన క్రిష్టోఫర్ కలలను కంప్యూటర్ ప్రాసెసింగ్ తో పోలుస్తున్నాడు. 'కంప్యూటర్ ఎప్పటికప్పుడు తనని తాను ఉపయోగపూర్వకంగా ఉంచుకొనటానికి తనలోని ప్రోగ్రాములను సరిచేసుకుంటూ (update) ఉన్నట్లే, మానవుని

చేసిన తప్పును ఒప్పుకోవడం మానవత్వం

లోని మెదడు కలలు అనే ప్రక్రియద్వారా అంతరంగస్థితిని సంస్కరించుకుంటూ అందులోని ఉపయోగపడేవి, ఉపయోగం లేనివి జల్లెడపడుతూ ఉంటుంది' అంటాడు.

మనోవైజ్ఞానికవేత్త జెస్సార్డ్ గారి అభిప్రాయమును అనుసరించి కలలనేవి అచేతన మనస్సుకు సంబంధించిన విషయ వస్తువులు, అవి మానవుని వ్యక్తిత్వములోని అసంపూర్ణ పక్షమును వ్యక్తపరుస్తాయి. తగినరీతిలో వీటిని ఉపయోగించు కొని మానవుడు కుంటుపడిన వ్యక్తిత్వాన్ని పూర్ణత్వం దిశగా నడిపించుకునే ప్రయత్నం చేయగలడు. జెస్సార్డ్ థెరపీలో ఈ పనిని ఒక సమాహారంలో నిర్వహిస్తారు. అందులో వ్యక్తి తనకు వచ్చిన కలలలోని విషయ వస్తువులను గురించి అభినయం చేస్తాడు. అప్పుడు సమాహారం నుండి అతనికి కావలసిన సమాచారం లభిస్తూ ఉంటుంది.

ఈవిధంగా హ్యూమన్ పొటెన్షియల్ మూవ్మెంట్ యొక్క వివిధ సాంప్రదాయములకు చెందిన పలు మనస్తత్వ శాస్త్రజ్ఞులు అచేతన మనస్సు ఆరోగ్యము, వ్యాధి ఈ రెండింటికి జన్మ స్థానమని మానవుల వ్యాధులను నయం చెయ్యటానికి వారి శరీర కణముల నిర్మాణానికి, అభివృద్ధికి కలలు తోడ్పడగలవని వెల్లడించాడు. తెలిసీ తెలియకుండా కలలును ఉపయోగించుకునే దానికన్నా కలల భాష, అర్థాన్ని తెలుసుకొనటానికి ప్రయత్నించటం మంచి పని. కల ఎంత చిన్నదైనాసరే దానికి ఒక ఖచ్చితమైన అర్థం ఉండీతీరుతుంది. దాని సహాయంతో మనం సమస్యలను పరిష్కరించుకొనవచ్చు అంటారు వైద్యుడైన మెనీజ్.

అమెరికాకు చెందిన మనోవైజ్ఞానిక నిపుణులు కెల్విన్ హోల్ ఈ విషయమై విస్తృతమైన పరిశోధనలు జరిపారు. ఒక వెయ్యి మందికి వచ్చిన కలలను విశ్లేషించి ఆయన ఒక సారాంశమును తయారుచేశారు. ఆ సారాంశమును అనుసరించి కలలు మన దైనందిన జీవితంలోని బాధలతో, సమస్యలతో స్థితిగతులతో జోడింపబడి ఉంటాయి. వాటికి అర్థమును వెదకటం పెద్ద కష్టమైన పనేమీ కాదు. పరిస్థితిని అనుసరించి కల వ్యక్తిగతమైన దస్తావేజులా ఉంటుంది. దీనిని స్వయంగా వ్రాసిన ఒక ఉత్తరంగా కూడా చెప్పవచ్చు. అర్థం విషయానికొస్తే కలలు అర్థాలను ఏదో గ్రంథంలోనో, సిద్ధాంతంలోనో వెదుకకూడదు. అర్థం ఆ కలలలోనే దాగి ఉంటుంది. అందుచేత ప్రతి ఒక్క వ్యక్తికి వచ్చే కల కేవలము అతనికి మాత్రమే సంబంధించిన

అనుభవంతో వ్యక్తిగతమైన సంబంధమును ప్రతిబింబిస్తుంది కనుక కల అనేది మన మదిలోని ఆలోచనల కత్తిలాంటిది, దానిని చూస్తూనే అర్థాన్ని తెలుసుకొనగలము అని హాల్ గారి అభిప్రాయము.

ఈ క్రింది ఐదు అంశములను బట్టి కలలను వ్యాఖ్యానించ వచ్చు అని కెల్విన్ అభిప్రాయము. అవి:

1. నాకు నాపట్ల ఎలాంటి దృష్టికోణము ఉన్నది?
2. నాకు ఇతరులపట్ల ఎలాంటి దృష్టికోణము ఉన్నది?
3. కుటుంబముపట్ల నా దృష్టికోణము ఎలా ఉన్నది?
4. నేను నా మనస్సులోని ఉద్విగ్నతలను ఎలా చూస్తున్నాను?
5. నేను నాలోని ద్వంద్వాలను ఎలా గమనిస్తున్నాను?

పై ఐదు స్థితుల యొక్క స్పష్టతకు అనుగుణంగా కలలను వ్యాఖ్యానించవచ్చు.

అచేతన మనస్సు యొక్క వ్యాపకత్వాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుంటే కలలపై వ్యాఖ్యానించడం చాలా జటిలమైన, ఊహించశక్యం కాని కఠినమైన పని. ప్రతి ఒక్క కలను విస్తృతమైనరూపంలో స్వతంత్ర ప్రతిపత్తినిచ్చి పరిశీలించడం చాలా అవసరము. కలలనేవి నిద్రద్వారా వికృతరూపంలో వ్యక్తీకరించబడిన మన భావనల ప్రతిబింబములే. అందుచేతనే అవి ముక్కలు ముక్కలుగాను, అస్పష్టంగాను ఉంటాయి. వాటి భాష కూడా విన్నూత్నంగా ఉంటుంది. అనుభవంతో తీవ్రమైన లోతైన పరిశోధన ద్వారా మాత్రమే వీటి సంకేతాలను, రహస్యాలను తెలుసుకొనగలము.

ఈవిధంగా కలలనేవి మానవజాతికి మానసిక, శారీరిక ఆరోగ్యాన్ని, సంతులనాన్ని ప్రసాదించగలిగే ప్రకృతిప్రదత్తమైన వరదానాలు. అదేవిధంగా వీటిని సరైనరీతిలో వ్యాఖ్యానించడం ద్వారా అచేతన మనస్సు యొక్క అంతుచిక్కని సమస్యలకు తేలికగా సమాధానాన్ని పొందగలము. ఈ సందర్భంగా గమనించవలసిన అంశమేమిటంటే ప్రతి ఒక్క కల మనకు క్రొత్త విషయమును తెలియజెప్పటమేకాక, వాటి సహాయంతో మనం క్రొత్త వ్యక్తిత్వాన్ని నిర్మించుకొనగలము.

- అఖండజ్యోతి, అక్టోబరు 2001
అనువాదం: శ్రీమతి కృష్ణకుమారి

ఇతరులు నీ పట్ల చేసిన తప్పులను క్షమించడం దైవత్వం

క్రిందపడినప్పుడు లేచే ప్రయత్నం చేయాలి

పడ్డవాడెప్పుడూ చెడ్డవాడు కాదు అని మనకి ఒక తెలుగు నుడికారం ఉందని మీకు తెలుసు కదా. ఇక్కడి సందర్భంలో పడటం అంటే - ప్రయత్నంలో వైఫల్యం చెందడం. మనం ఎన్నో కలలు కంటుంటాం. ఆ కలల్ని సాకారం చేసుకోవడానికి మనం నడుం బిగించి ప్రయత్నాలు చేస్తాం. ఒక్కోసారి మన ప్రయత్నాలు ఫలించకపోవచ్చు. మనకి ఓటమి సంభవించ వచ్చు. అయితే అప్పుడు మనం నిరుత్సాహపడకూడదు. ఏమి చేయాలంటే - ఈ తెలుగు సామెతని గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. పడ్డవాడెప్పుడూ చెడిపోలేదు. పడినప్పుడు లేచి మళ్ళీ ప్రయత్నం చేస్తే సాధించలేనిదంటూ ఏమీ ఉండదు.

మనిషికి ఉన్న సహజమైన నైజం ఆ క్రిందపడినప్పుడు - వెంటనే పైకి లేచి నిలబడి, మళ్ళీ విజయం కోసం ప్రయత్నాలు మొదలుపెట్టుట. ప్రయత్నించేటప్పుడు మళ్ళీ పడిపోతే, లేచి మళ్ళీ ప్రయత్నం చేస్తాడు. అలా అలుపెరుగక ప్రయత్నాలు చేసిన వారే పైకి వస్తారు. విజయం సాధిస్తారు. ఎన్నిసార్లు పడ్డామన్నది ముఖ్యము కాదు. పడిన ప్రతీసారీ పైకి లేచి ప్రయత్నించామా లేదా అన్నదే ముఖ్యము.

మన జీవితంలోనే మనకి ఎన్నో ఉదాహరణలు కనిపిస్తాయి. మనం చిన్నప్పుడు అందరం నేలమీద పాకేవాళ్ళం. అలా పాకుతూ, పాకుతూ ఒకానొక రోజు పైకి లేచి నిలబడాలని ప్రయత్నించి ఉంటాం. మొదటి ప్రయత్నంలోనే సరిగ్గా నిల్చున్నామా? కచ్చితంగా పడి ఉంటాం కదా. అలా పడిపోయామని, మనం లేచి నిలబడటం కోసం ప్రయత్నించడం ఆపామా? ఎలాగోలా నిల్చోడం నేర్చుకున్న మనం (చిన్న పిల్లలప్పటి మనం) అంతటితో ఆగిపోలేదు. మెల్లగా నడవడం కోసం ప్రయత్నించాం. అలా ప్రయత్నించేటప్పుడు మొదటి ప్రయత్నంలోనే సరిగ్గా నడిచేశామా? ఒకటి రెండు అడుగులు వేయగానే పట్టుతప్పి కచ్చితంగా కిందపడిపోయి ఉంటాం. దెబ్బలు కూడా తగిలి ఉంటాయి. పడిపోయానా సరే ఫరవాలేదు. అనుకున్నాం కాబట్టి చిన్ననాటి మనం నడవడం సరిగ్గా నేర్చుకున్నాం. నడవడంతో ఊరుకోలేదు మనం. ఉరుకులు, పరుగులు కూడా పెట్టాం. ఇదంతా ఎలా సంభవం అయింది?

పడినప్పుడు కృంగిపోకుండా రెట్టించిన ఉత్సాహంతో నేను ఈ పని చేసి తీరాల్సిందే అని మనకే తెలియకుండా మనతో మనం పందెం వేసుకుని, ఆ పందెంలో గెలిచాం.

అటు తరువాత సైకిల్ నేర్చుకున్నాం. సైకిల్ మొదటిసారి ఎక్కినప్పటి జ్ఞాపకాలను నెమరువేసుకోండి. ఎన్నిసార్లు మనం సైకిల్ మీద నుంచి పడ్డాం? ఎన్నిసార్లు సైకిల్ ని మన మీద పడేసుకున్నాం? ఎన్నిసార్లు మన మోకాళ్ళ చిప్పలు రక్తం చిందించాయి? ఎన్నిసార్లు మన మోచిప్పలకు చీము పట్టి ఉంటుంది? ఎన్నిసార్లు మన మోచేతులు గీసుకుపోయాయి?

ఏదైనా సాధించాలని సంకల్పించి, ఆ ప్రయత్నంలో వైఫల్యం చెందితే, మనం సైకిల్ నేర్చుకునేటప్పుడు తెలుసుకున్న పాఠాలను గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. ఆ పాఠాలను మన జీవితానికి కూడా ఆపాదించండి. జీవితంలో విజయం సాధించడం ఎలాగో తెలిసిపోతుంది.

సైకిల్ తొక్కాలని మనం పూనుకుంటే (మొదలుపెడితే) మనం పడిపోవచ్చు. కొన్నిసార్లు గాయాలవవచ్చు. అయితే అది లెక్క చేయకూడదు. పడిపోయినప్పుడు “ఛీ! సైకిల్ తొక్కితే దెబ్బలు తగులుతున్నాయి. నాకు సైకిల్ అవసరం లేదు. నేను ఇక సైకిల్ తొక్కనే తొక్కను” అని అనుకోకూడదు. పడిన వెంటనే దులుపుకుని మళ్ళీ సైకిల్ తొక్కాలని నిశ్చయించు కుంటాం. సైకిల్ మీద గెలుపు సాధించాలనుకుంటాం. ఇంకోసారి పడిపోయామా? అయినా ఫరవాలేదు. మళ్ళీ పైకి లేచాం. పుట్టి పుట్టడంతోనే క్రిందపడి, జీవకోటి మొత్తంలోకెల్లా అత్యంత ఎత్తుకు ఎదిగే జిరాఫీ గురించి మనం ఈ సందర్భంలో కొంత తెలుసుకుందాం.

తల్లి జిరాఫీ తన బిడ్డకు జన్మనివ్వడం అనేది భూమి కంపించేంతటి ఘోరమైన సంఘటన. తల్లిగర్భం నుంచి అప్పుడప్పుడే బయటకొస్తున్న కూన అమాంతంగా ఎనిమిది అడుగుల క్రింద ఉన్న నేలపై పడిపోతుంది. అప్పటివరకూ తల్లి గర్భంలో వెచ్చగా ఉన్న లేలేత కూన అనుకోకుండా బయటకు విచ్చేసి, వచ్చీ రావడంతోనే ఎనిమిది అడుగులు ఎత్తు నుంచి ఒక్కసారిగా నేల మీదకు కూలబడిపోతుంది.

మనిషి స్వార్థమే సమాజ దురవస్థకు కారణం

నిలబడటానికి కానీ, అటూ ఇటూ కదలడానికి కానీ శక్తి ఉండదు.

వణికిపోతూ జాలిగాల్పే విధంగా కూలబడిన తన బిడ్డ మీద అమాంతం ప్రేమ పొంగుకువచ్చిన తల్లి జిరాఫీ ముద్దాడుదామని ముందుకు వచ్చేంతలో ఒక్క గగుర్పొడిచే ఒక సంఘటన జరుగుతుంది. ముద్దాడుదామని ముందుకు రాబోయిన తల్లి జిరాఫీకి ఏదో దివ్యలోకం నుంచి ఆజ్ఞ వచ్చినట్లు, ఆ ఆజ్ఞను శిరోధార్యంగా అమలుచేస్తున్నట్లు తన తలాడిస్తుంది. తన పొడవాటి కాళ్ళను వీలైనంత వెనక్కు జరిపి, లాగించి తన్నుతుంది. ఎవరిననుకున్నారు? అప్పుడే పుట్టిన పసికందును. కళ్ళు కూడా సరిగ్గా తెరవని తన పేగుబంధాన్ని ఈడ్చి తన్నేంత క్రూరత్వమేమిటో అంతుచిక్కడం లేదు కదా. తల్లి జిరాఫీతో తన్నించుకున్న పసిగుడ్డు మాత్రం అమాంతం గాలిలోకి లేచి ఎత్తు నుంచి క్రిందపడిపోతుంది.

తల్లి జిరాఫీ తన పిల్ల దగ్గరకు వస్తుంది. ప్రేమతో నాకుతుండేమో అని పిల్ల జిరాఫీ ఎదురుచూస్తుంది. దీనంగా తల్లివైపు చూడబోయేంతలో మళ్ళీ ఒక తన్ను. మళ్ళీ పిల్ల జిరాఫీ గాలిలోకి ఎగిరి దూరంగా పడిపోతుంది. ఎగిరిపడ్డ పిల్ల జిరాఫీ దొర్లుకుంటూ పక్కకి జరుగుతుంది. తల్లి మళ్ళీ పిల్ల దగ్గరకు వస్తుంది. మళ్ళీ ఇంకో తన్ను. ఇలా తన్నుల పరంపర కొనసాగుతూనే ఉంటుంది. తల్లి జిరాఫీ ఫుట్ బాల్ ఆడుకుంటోందా అని చూసే వారికి అనిపిస్తుంది. ఆ తల్లికి కరుణ అనేది అసలు లేనే లేదు అని నిర్ధారణకు వచ్చేయవచ్చు.

పిల్ల జిరాఫీ తనంతట తాను లేచి నిలబడేవరకూ తల్లి తన కాళ్ళతో తంతుూనే ఉంటుంది. ఈ తన్నుల వల్ల పిల్ల జిరాఫీ శరీరంలోని అన్ని అంగాలు ప్రకంపనలకు లోనై వానిలో చలనం ప్రారంభమవుతుంది. పుట్టిన వెంటనే జిరాఫీ కాళ్ళు సాగకపోతే ఆ తరువాత ఎప్పటికీ సాగలేవు. తన కాళ్ళ మీద తను నిలుచోవడం పుట్టిన వెంటనే నేర్చుకోకపోతే తరువాత ఇంకెప్పుడూ నేర్చుకోలేదు. పుట్టిన వెంటనే పిల్ల జిరాఫీకి శక్తి ఏమీ ఉండదు. వెచ్చని తల్లి గర్భం నుంచి బయటకు వచ్చి, వాతావరణం మార్పును సహించలేక వణికిపోతూ కూలబడు తుంది. తల్లి తన కాళ్ళతో తన్నకపోతే పిల్ల జిరాఫీకి లేచి నిలబడాల్సిన అవసరం, అవకాశం రాకపోవచ్చు. అలా రాకపోతే పుట్టిన కొద్ది గంటలకే చనిపోతుంది. పడిన చోట నుండి లేవాలన్న కాంక్ష ఉన్న పిల్ల జిరాఫీ ప్రతికూల పరిస్థితుల

మీద ప్రతిఘటన చేసేటప్పుడు, తను జీవితంలో ముఖ్యమైన పాఠం నేర్చుకుంటుంది. తన కాళ్ళు వణికిపోతున్నా, తన కాళ్ళ మీద తను నిలబడటం నేర్చుకుంటుంది.

పిల్ల జిరాఫీ తనకు తాను లేచి నిలబడగలగడాన్ని చూచిన తల్లి ఎంతో సంతోషిస్తుంది. కానీ లేచి నిలబడగలగడం మాత్రమే కాదు కావలసినది. అందుకని పిల్ల దగ్గరకు వచ్చి మరొక తన్ను తంతుంది. పిల్ల జిరాఫీ మరొకసారి పడిపోయి, తనంతట తాను లేస్తుంది. లేవడమే కాదు. ఇంకోసారి తల్లి దగ్గరకు రాబోతుంటే తప్పించుకోవడానికి తన కాళ్ళతో తాను నడుస్తుంది. తల్లి జిరాఫీకి కచ్చితంగా ఇదే కావలసింది.

తల్లి ఇలా కనికరం లేకుండా ఎందుకు వ్యవహరించిందో ఇప్పుడు పూర్తిగా మనకి తెలిసిపోయింది కదా! పిల్ల జిరాఫీ మాంసం అడవిలోని మృగాలకు బహుప్రియం. పిల్ల జిరాఫీ త్వరగా లేచి తనంతట తాను నిలబడటం కానీ, నడవడం కానీ, పరుగెత్తడం కానీ నేర్చుకోలేకపోయిందో, ఏ సింహానికో, చిరుతపులికో కచ్చితంగా ఆహారమైపోతుంది.

పుట్టి పుట్టగానే తల్లి తన పిల్లని తన్ను తప్పేమి చేయలేదు. దానికి జాలి, దయ, కరుణ ఉన్నాయి. కానీ జాలి అడ్డువస్తే పిల్ల జిరాఫీ నేర్చుకోవలసిన పాఠాలు నేర్చుకోలేదు. మనలో అందరం పిల్ల జిరాఫీ అంత అదృష్టవంతులం కాదు. మనం పడిపోతే జాలిచూపించేందుకు మన కుటుంబసభ్యులు మన చుట్టూ మూగిపోవచ్చు. అయ్యో! నీవు మోయలేని భారాన్ని మోయబోకు నాన్నా అంటూ ప్రేమని ఒకపోయవచ్చు. మనం గానీ అప్పుడు మన వారి మాటలకు లొంగామా... మన ప్రయాణానికి ముగింపు పెట్టేయవలసి వస్తుండేమో...! అలాకాకుండా “అ! పడితే పడ్డావు....పడితేనే నీకు బాగా తెలిసివస్తుంది. పడిన చోట నుంచే మళ్ళీ ప్రయత్నించు! పడినా పట్టించుకోకు. ముందుకు సాగిపో! పడ్డవాడెప్పుడూ చెడ్డవాడు కాదు” అని మనల్ని వెన్నంటి ప్రోత్సహించేవారే మన నిజమైన ఉన్నతని కోరుకునే వారని తెలుసుకోవాలి.

మనపై జాలి చూపించేవారు మనకే తెలియకుండా మనకి నష్టం చేస్తారు. మన పూర్తి సామర్థ్యం ఏమిటో మనకి మనం తెలుసుకునే వీలు లేకుండా చేస్తారు. చిన్నప్పుడు చదివిన ఒక కథని మీకు ఇక్కడ వివరిస్తాను.

ఒక క్లాసులో సైన్స్ టీచర్ లైఫ్ సైన్స్ పాఠం చెబుతోంది. రెండు పట్టు పురుగుల గూళ్ళని తీసుకువచ్చి విద్యార్థుల ముందు

కోపంతో శత్రువులను పెంచుకోవడం తప్ప సాధించేదేమి ఉండదు

ఉంచింది. గూటిలో నుంచి పట్టు పురుగులు బయటకు వచ్చేనే సమయం అది. గూట్లో నుంచి పురుగు ఎలా వస్తుందో చూస్తూ ఉండమని పిల్లలకు చెప్పి, ఏదో పని మీద బయటకు వెళ్ళింది. గూటిలో నుంచి పురుగులు బయటకు రాసాగాయి. ఎంతో చూడముచ్చటగా ఉంది పిల్లలకు.

పురుగులు అతికష్టం మీద తమ శరీరాలను కొంచెం కదల్చడం ఒక పిల్లాడిలో జాలిని కలిగించింది. అందుకని మిగతా పిల్లలు వారిస్తున్నా ఒక పురుగుకు సహాయం చేద్దామని జాగ్రత్తగా ఆ పురుగుకు హాని కలిగించకుండా దారాలను తెగ్గొట్టటం మొదలుపెట్టాడు. ఈ పురుగు మాత్రం వేరే పట్టు పురుగు కంటే ముందే బయటకు వచ్చేసింది. ఇంతలో టీచర్ వచ్చింది. జరిగిన విషయం పిల్లలు టీచర్ కు చెప్పారు. టీచర్ ఏమీ అనకుండా, రెండు నిమిషాలు ఆ పురుగులనే గమనించమని పిల్లలకు చెప్పింది.

పిల్లవాని సహాయం పొందిన పురుగు మందకొడిగా తిరుగుతూ కొంతసేపటికి ప్రాణాలు విడిస్తే సహాయం పొందని పురుగు మాత్రం చలాకీగా తిరుగుతూ బతికి ఉంది. అప్పుడు టీచర్ సహాయం పొందబడిన ఆ పురుగు ఎందుకు చనిపోయిందో పిల్లలకు వివరించింది. పట్టుపురుగులకు తాము అల్లుకున్న గూటి నుండి అంచెలంచెలుగా బయటకు వచ్చేటప్పుడు బయటి వాతావరణానికి నెమ్మది నెమ్మదిగా అలవాటుపడతాయి. మెల్లమెల్లగా తాము పట్టుదారాలను తప్పించుకు వచ్చేటప్పుడు తమ అవయవాలు నేర్పుగా కదల్చడం అలవాటు అవుతుంది. అలా కదిలిస్తుంటేనే వాటి అంగాలు శక్తివంతమవుతాయి. బలమైన పురుగులుగా బయటకు వస్తాయి.

అయితే ఈ తతంగం అంతా చాలాసేపు జరుగుతుంది. చూడటానికి చాలా జాలిగొల్పుతుంది. ఇంతలో పట్టుపురుగుకు సహాయం చేద్దామని మనం దారాలను తెగ్గొట్టామా మనం దానిని బలహీనమైన దానిలా తయారుచేస్తున్నాం. చివరగా టీచర్ డార్విన్ సిద్ధాంతం చెబుతుంది. “డార్విన్ సిద్ధాంతం ప్రకారం బలవంతులైనవారే ఈ జగతిలో జీవించేందుకు అర్హులు. బలహీనులు ఒకవేళ పుట్టినా వారు జీవించలేరు. దీనినే ఆంగ్లంలో "Survival of the fittest" అంటారు.

ఈ "Survival of the fittest" సూత్రం మన నిజ జీవితానికి కూడా వర్తిస్తుంది. ఈ పోటీ ప్రపంచంలో జాలి, దయ వంటి భావనలకు తావు లేదు. ముందు మన మీద

మనం జాలి, కరుణ చూపించుకోవటం మానివేయాలి. చిన్నప్పుడు నిలబడటానికి ప్రయత్నించినప్పుడు క్రిందపడటం గుర్తుచేసుకుందాం. పడినా మళ్ళీ లేచాం కాబట్టే ఈరోజు పరుగెత్తగలుగుతున్నాం. సైకిల్ తొక్కడానికి ప్రయత్నించినప్పుడు పడటం గుర్తుకు తెచ్చుకుందాం. ప్రయత్నించేటప్పుడు పడ్డాం కాబట్టే ఈరోజు మంచిగా సైకిల్ తొక్కగలుగుతున్నాం.

విజయాన్ని అందుకోవాలంటే ఎన్నో అడ్డంకులను ఎదుర్కొనాలి. ఎన్నోసార్లు పడవలసివస్తుంది. ఎన్నిసార్లు పడ్డామని లెక్కపెట్టుకోవద్దు. పడిన ప్రతీసారి ఎంత తొందరగా లేచి పరిగెత్తామనేది లెక్కగట్టుకుందాం. ఏ గొప్పవారి చరిత్ర నైనా చూడండి. వారంతా ఎన్నో అవాంతరాలను ఎదుర్కొన్నవారే. వారు కూడా పడ్డారు. కానీ పడిన ప్రతీసారి రెట్టించిన ఆత్మవిశ్వాసంతో లేచారు. పడిపోయినప్పుడు వారిపైన ఎవరైనా జాలిని చూపిస్తే... “ధన్యవాదాలు! మీ జాలి నాకు అవసరం లేదు” అని ముందుకు సాగి ఉంటారు. మనం కూడా అలాంటి మానసికస్థితిలోనే ఉందాం. ఈసారి మనమీద ఎవరైనా కోపం చూపిస్తే, పిల్ల జిరాఫీని-తల్లి జిరాఫీ తన్నడం గుర్తుకు తెచ్చుకోవాలి. మీతో కఠినంగా వ్యవహరించే వాళ్ళే మీ ఉన్నతిని కోరుకుంటారని తెలుసుకోండి.

ఈసారి మన మీద ఎవరైనా జాలి చూపిస్తే పట్టుపురుగుల కథని గుర్తుకుతెచ్చుకోండి. మన మీద ప్రేమతో ఉండేవారే మనకి తెలియకుండా మనకి చివరకు నష్టం చేస్తారని గమనించండి. చివరగా, డార్విన్ సిద్ధాంతంలోని సారాన్ని గమనించండి. బలహీనులకు ఈ జగతిలో చోటు లేదు. బలవంతులు మాత్రమే ఈ ప్రపంచాన్ని శాసించగలరు. బలవంతులు ఎలా తయారవుతారు. పడిన ప్రతీసారి కృంగి పోకుండా రెట్టించిన ఉత్సాహంతో లేచి అనుకున్నది సాధించి తీరాలని మనసులో గట్టిగా సంకల్పించినప్పుడే బలవంతులు అవుతారు. పడినప్పుడు గాయాలయ్యాయని చూసుకోకూడదు. పడితే పడ్డాలే రాటుదేలే అవకాశం వచ్చిందని అనుకోవాలి. అందుకే పడ్డప్పుడు చింతించకండి. పడిపోయి లేవలేకపోతుంటే చింతించండి. ఇంకోసారి పడిపోయినా రెట్టించిన ఆత్మవిశ్వాసం మీకు ఎల్లప్పుడూ తోడవ్వాలని మనస్ఫూర్తిగా కోరుకుంటున్నాను.

- మీరు “శ్రీ”లు పుస్తకం నుండి శ్రీ అధ్యంకి శ్రీధర్ బాబు, ఐ.ఎ.ఎస్.గారి సౌజన్యంతో

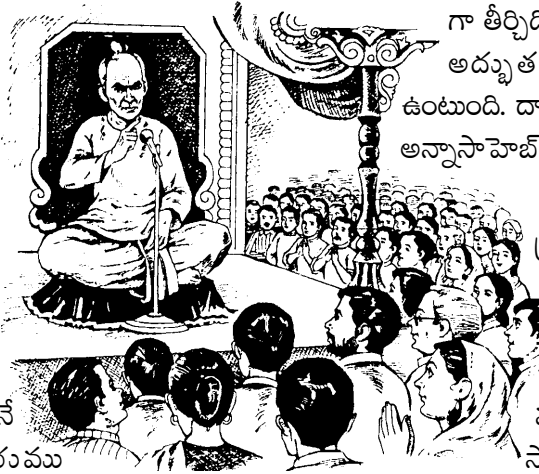
మీతో కఠినంగా వ్యవహరించేవారే మీ ఉన్నతిని కోరుకునేవారు

లోకశిక్షకుల జీవనోద్దేశ్యం, లక్ష్యం - 2

గత సంచికలో పరమపూజ్యగురుదేవులు తమ యొక్క శక్తివంతమైన ప్రబోధము ద్వారా ప్రజలకు బోధించే నిమిత్తము శిక్షణ తీసుకొనుటకై శాంతికుంజ్ కు వచ్చిన కార్యకర్తలందరినీ సంబోధిస్తూ 'ప్రజలకు శిక్షణ ఇవ్వటమనే ప్రక్రియ భగవంతునికి చేసే పూజలలో సర్వశ్రేష్ఠమైనది. జన్మజన్మాంతరముల నుండి హృదయమును ఆవరించుకొనియున్న కషాయకల్మషములనుండి ఉద్భవించిన అజ్ఞానము, భ్రాంతుల కారణముగానే మానవుడు భగవంతునికి దూరమౌతున్నాడు. ప్రజలకు బోధించటమనే కార్యమును చేపట్టినవారికి చిత్తశుద్ధియే జీవితలక్ష్యముగా ఉండాలి. దీనినే ఆధ్యాత్మికత అంటారు' అని ప్రవచించినట్లు మీరు చదివారు. ఈ క్రమములోనే పరమపూజ్యగురుదేవులు లక్ష్మీవ్యాయామశాల స్థాపకుడైన అన్నాసాహెబ్ గారిని ఉదహరిస్తూ, 'లోకశిక్షకుల యొక్క జీవితలక్ష్యము తమ ఆచరణ ద్వారా ఇతరుల జీవితమును ప్రకాశవంతము, కాంతిమయము చేయటమేకాక, వారిని ప్రభావితములను చెయ్యగలిగేటట్లు ఉండాలి' అని తెలియజేస్తున్నారు. రండి! వారి అమృతవాణిని మరింతగా హృదయంగమము చేసుకుందాము!

శ్రద్ధా విశ్వాసముల యొక్క శక్తి

మానవుని యొక్క శ్రద్ధా విశ్వాసములు, ప్రజాబాహుళ్యము యొక్క సహకారమును అయస్కాంతం వలె ఎక్కడినుండో లాక్కుని రాగలిగినంత శక్తివంత మైనవి. మాలవ్యాగారి వంటి మామూలు వకీలుకు ప్రజా సహకారం ఎంతగా లభించిందంటే, దాని ఫలితముగానే హిందూ విశ్వ విద్యాలయము స్థాపించబడినది. అలాగే కాయస్థ కుటుంబములో జన్మించిన స్వామీ శ్రద్ధానంద మెట్రిక్ వరకు చదివారు. 5,000 రూపాయల విలువ చేసే తన తండ్రిగారి ఇంటిని అమ్మివేసి ఆ ధనముతో చిన్న చిన్న గుడిసెలు వేసి అందులో గురుకులమును ప్రారంభించారు. ప్రజలనుండి సహకారము ఎక్కడెక్కడినుండో అయస్కాంతంవలె లాక్కుని రాబడింది. ఫలితముగా ఈనాడు అదే గురుకులం లక్షలకోట్ల రూపాయల విలువ చేసే భవనాలలో విశ్వ విద్యాలయముగా రూపుదిద్దుకున్నది. ఇంతకు ముందు మీకు చెప్తున్న అన్నాసాహెబ్ గారి 'లక్ష్మీవ్యాయామశాల' ఈనాడు చిన్న సంస్థ కాదు. యూ.పి.లో ఎన్.సీ.సీ., పి.టీ.సీ. శిక్షణా శిబిరం ద్వారా శిక్షణ పొంది బయటకు వస్తున్న వారంతా ఆ వ్యాయామశాలనుండే వస్తున్నారు! ప్రభుత్వము వారి సహకారముతో ఇప్పుడా వ్యాయామశాల 'విశ్వవిద్యాలయము'

గా తీర్చిదిద్దబడింది. అక్కడ లక్ష్మీదేవి యొక్క అద్భుతమైన విగ్రహం ప్రతిష్ఠింపబడి ఉంటుంది. దానిని నడుపుతున్న వ్యాయామశిక్షకులైన అన్నాసాహెబ్ ఇంకా జీవించే ఉన్నారు.

ప్రజలను ఆకర్షించి వారిని ప్రభావితములను చెయ్యగలిగే శక్తి మానవునిలో ఏవిధంగా ఉత్పన్నమౌతుందో కొంచెము ఆలోచించి అర్థం చేసుకోండి. కేవలము మనిషి వ్యక్తిత్వము వల్లనే ఇది సాధ్యమౌతుంది. మీరు ఏ లక్ష్యముతో, ఏ ప్రయోజనముకోసమై ప్రజల వద్దకు వెళుతున్నారో అది నూటికి నూరు శాతం నెరవేరుతుందనే ఆశపెట్టుకోండి. అసంఖ్యాకమైన జనం ఏమి చేస్తున్నారో, మీరూ అందులో ఒకరవుతారు. అందుచేత మీరు ఇక్కడే ఉండి ఇంకా ఎన్నో విషయములను నేర్చుకొనవలసి ఉన్నది. ఉపన్యాసము చెప్పే శైలి, తీరు, ఉత్సాహమును నింపేవిధంగా వ్యాఖ్యానం చెయ్యగలిగే విధానము మీకు మేము నేర్పిస్తాము.

వ్యాఖ్యానంతో కాదు, మీ వ్యక్తిత్వముతో ప్రజలకు బోధించండి

మేము మీకు ఉపన్యాసములు నేర్పించడం, మీరు చెప్పటం ఏమంత కష్టమైన పనికాదు. బాగా విశేషమైన 5, 6 ఉపన్యాసములను మేము మీకు ఆమూలగ్రముగా నేర్పిస్తాము.

క్షణికావేశం అనర్థాలకు దారితీస్తుంది

మీరు వాటిని ధాటిగా చెప్పవచ్చు. చెప్తూచెప్తూ ఉంటే అదే అభ్యాసమౌతుంది. నిద్రలో లేపినా కూడా మీరు ఉపన్యాసమును దంచుకొట్టగలరు. మీ జీవితము గడిచిపోతుంది. ప్రజలు మీకు పూలమాలలు వేస్తారు.

కానీ దానితో మన లక్ష్యము పూర్తవుతుందా? కాదు. మీకు వానప్రస్థజీవితమును ఏర్పరిచి, ఇక్కడకు పిలిపించింది. ఎందుకంటే జీవితమునే మాధ్యమముగా తీసుకొని మీరు ప్రజలకు శిక్షణ ఇవ్వటములో సమర్థులు కావాలి. మనం మాట్లాడకుండానే, ఉపన్యాసములు చెప్పకుండానే, మన వ్యక్తిత్వము, సంస్కారముల ద్వారానే మనం మాట్లాడినట్లుగా ఉండాలి. అందుచేత వ్యక్తిత్వము, సంస్కారములను అభివృద్ధి చేసుకొనటానికే మిమ్మల్ని వానప్రస్థజీవితమును గడపటానికి పిలిపించాము, ఆవిధంగా దీక్షనిచ్చాము.

దేశ సరిగ్గా ఉంటే లక్ష్యములు ఏకమౌతాయి

మీ జీవితము యొక్క లక్ష్యమును, దిశను, స్వరూపమును మేము మార్చివేశాము. దీనిని గనుక మీరు అంగీకరిస్తే, మీరు వానప్రస్థ జీవితమును సరిగ్గానే ఆరంభించినట్లు మేము అర్థము చేసుకుంటాము. మీ లక్ష్యము సరియైనదే, కానీ పరిస్థితులు అంత అనుకూలముగా లేవు కాబట్టి మీరు కొంచెము ఆగవలసి ఉంది. ఈ విషయమును నిశ్చయించి నిర్ణయము తీసుకొనడమే అన్నింటికన్నా గొప్ప సంగతి. ఈవిధమైన నిశ్చయం, నిర్ణయం తీసుకొనడం ఈ జన్మలో కాకపోతే మరుజన్మలో లేదా ఇంకా పై జన్మలో, ఆ తరువాతి జన్మలోనో తప్పకుండా సఫలమవుతుంది. ఎప్పుడో ఒకప్పుడు తన ప్రభావమును చూపిస్తుంది, తప్పకుండా ఫలించి తీరుతుంది.

ఇంతకీ మీరేమని నిర్ణయించుకున్నారు? 'ఇంక మేము లౌకికమైన జీవితమును జీవించము'. ఇప్పుడు మేము సైనికుని వేషమును వేసుకున్నాము. బ్రహ్మచారి, యోగి, త్యాగి మొదలైనటువంటి వేషమును ధరించాము. ఇప్పుడు మాకు మానసిక పరిస్థితితో ఎటువంటి బంధం లేదు. మాకున్న బంధము సామాజిక, శారీరక పరిస్థితులతో మాత్రమే' అని నిర్ణయించుకున్నారు. మిమ్మల్నిమాత్రమే కాదు, యావత్ సమాజమునుకూడా భగవంతుడి నుండి దూరంగా జరుపుతున్న అంశములేవైతే ఉన్నాయో, ముందు వాటిని మీ మనస్సులో నుండి తొలగించండి. మీ ఆలోచనలు, సిద్ధాంతములనుండి ఆ అంశమును తొలగించడం ద్వారా 80% సమస్యలకు పరిష్కార మార్గము దొరుకుతుంది. 'లోభ మోహముల కొరకు మేము జీవిస్తున్నాము' అనే విషయమును మీ మస్తిష్కము

నుండి పూర్తిగా తుడిచివెయ్యండి. లోభము, మోహముల కొరకు మీరు జీవించవద్దు. ఈ రెండు పనులను గనుక మీరు చేసినట్లయితే మేము మిమ్మల్ని 'విరాగి' అని అసలైన అర్థముతో చెప్పగలుగుతాము. ఇంకా కొన్ని రోజుల పిదప 'సన్యాసి' అని కూడా పిలువగలము.

విరాగి యొక్క జీవితము-లక్ష్యము

మీరు రెండు లక్ష్యములను త్యాగము చెయ్యగలిగితే, తప్పకుండా విరాగి కాగలరు. 1) ధనంపట్ల లోభమును త్యాగం చెయ్యండి. మీ తల్లిదండ్రులు లేదా తాతముత్తాతలు ఇచ్చిన సంపద ఏమైనా ఉంటే దానితో మీరు మీ పిల్లల పాలన-పోషణ చెయ్యగలిగితే ఇక మీరు సంపాదించాలనే ఆలోచన పెట్టుకోవద్దు. జీవన నిర్వహణకు చాలినంత ధనం మీ దగ్గర ఉన్నప్పటికీ ఇంకా మీరు ధనం సంపాదించాలనీ, దానిని కూడబెట్టడానికి తహతహలాడడాన్నే 'లోభం' అంటారు.

లోభం వలన ప్రపంచమంతటా అన్యాయము ప్రబలుతుంది. ఈరోజుల్లో ఆకలితో మరణించే వారెక్కడ ఉన్నారు. లోభం వల్ల మరణిస్తున్నారు. లోభమును మించిన ఆకలి ఎక్కడుంది? దొంగతనములు, బందిపోట్లు, అత్యాచారములు, అన్యాయములు జరుగుతున్నాయంటే దానికి కారణము లోభమే! ఆకలితో బాధపడే వ్యక్తి పనిచేసుకొని బ్రతకవచ్చు, కాదంటే భిక్షమెత్తుకొని అయినా బ్రతకవచ్చు. లోభము కారణముగానే దోపిడీ చెయ్యాలన్న ఆలోచన మనుషులలో ఉత్పన్నమౌతుంది. లోభమనే రాక్షసుడు జీవితాలనే నాశనము చేసివేస్తాడు. మన హృదయములను, లోకహితము కోసము ముందుకు అడుగులు వేసే అత్యంత కోమలమైన మన భావనలను, మన అసలైన సంపదను లోభమనే ఆ రాక్షసుడు మ్రింగివేస్తాడు. లోభము మన మస్తిష్కము మీద వీరవిహారం చేస్తున్నది.

ఇంకా ఏమి చెయ్యగలము? మాకు చాలా బాధ కలుగు తున్నది. ఇక్కడ గాయత్రీ తపోభూమిలో ఒక్క స్వామీజీ ఉండేవారు. వారి పేరు చెప్పటము అప్రస్తుతము. వారికి సంగీతము వచ్చు. ప్రజలకు ఉపదేశం చెయ్యటానికి మేము ఆయనను వివిధ పట్టణాలలోని మన శాఖాకార్యాలయములకు పంపుతుండేవారము. అక్కడ ఉపన్యాసము చెప్పినందుకుగాను ఆయన రోజుకు 15 రూపాయలు పుచ్చుకునేవారు. రవాణా ఖర్చులు వేరే ఇవ్వబడేవి. ఒకసారి 4 రోజుల కార్యక్రమానికి ఒక ప్రదేశమునకు పంపిస్తే అక్కడ మన శాఖా కార్యాలయము వారు 50 రూపాయలు మాత్రమే ఇచ్చారని, మిగిలిన 10 రూపాయలు మీరే ఇవ్వాలని మా ఇంటిముందు కూర్చుని

సంవేదనాశీలుడు సరియైన దృష్టికోణాన్ని కలిగి ఉంటాడు

గొడవ చెయ్యటం మొదలుపెట్టాడు. పదిరూపాయలు తీసి ఇచ్చాము, అది వేరే సంగతి. ఇంతకీ విషయమేమిటంటే స్వామీజీకి భార్యా పిల్లలు లేరు. ఆయన మంచి ఆహారమును తినరు. ఎక్కడో 15 పైసలకు దొరికే రొట్టెను కొనుక్కొని తింటారు. మరి ఈ డబ్బంతా కూడబెట్టి ఏమి చేస్తుంటారు? ప్రతి సంవత్సరము కొన్ని వేల రూపాయల ఆదాయము మీకు వస్తున్నదికదా? అదంతా మీరు ఏమి చేస్తారు? అని మేము చాలాసేపు ప్రశ్నించగా 'డబ్బు నన్ను పట్టి బంధిస్తున్నది' అని ఆయన జవాబిచ్చేవాడు. ఇదే లోభమంటే!

మానవులు చాలా పిచ్చివాళ్ళు. డబ్బును సద్వినియోగము చెయ్యటము వారికి తెలియదు. పిచ్చిగా డబ్బును కూడ బెట్టుకుంటూ ఉంటారు.

లోభము, దురాశా కాదు; అపరిగ్రహమును నేర్చుకోండి

తినటానికి, బ్రతుకు గడపటానికి తగినంత ధనముండి కూడా ఇంకా ఏదోవిధంగా డబ్బు సంపాదించాలని, కూడబెట్టాలని తాపత్రయపడుతుంటారు. ఇలాంటి వారిని అభాగ్యులు, దుష్టులు అనవచ్చు. ఇలాంటి దురాశ, లాలస ఉన్న వ్యక్తులు వారు రామాయణము చదవని, భాగవతము చదవని, కథాగానములు చెయ్యనీ, ఏమి చేసినా వారి వాక్కు ఎలాంటి ప్రభావమును చూపించలేదు. అయితే ఈ విషయము గృహస్థులకు వర్తించదు. కేవలము సాధువుల గురించిమాత్రమే పైన చెప్పుకున్న అంశం వర్తిస్తుంది.

కొద్దిరోజుల క్రితము ఆఫ్రికా వెళ్ళాము. అక్కడ కొంత మంది స్వామీజీలు, బాబాజీలు భారతదేశము నుండి అక్కడకు వస్తారని, మందిరాలు, విద్యాలయాలు కట్టిస్తున్నాము కాబట్టి వీలైనంత పెద్ద మొత్తములో విరాళములు అడిగి తీసుకొని తిరిగి భారతదేశమునకు బయలుదేరతారని' అక్కడి వారి సంభాషణలో మాకు తేటతెల్లమైంది. మాకు ఎంతో అసహ్యం కలిగింది.

లోభం, మోహం ఈ వ్యక్తులను భారతదేశమునుండి ఆఫ్రికాకు కూడా లాక్కొని వెళ్ళాయి. ఏదోవిధంగా మా భార్యా బిడ్డలు సుఖంగా ఉండాలి. వాళ్ళకు ఎలాంటి కష్టమూ కలగ కూడదు. ఈ ఒక్కటి చెయ్యగలిగితే చాలు, మాకు ఇంకేమీ అవసరము లేదు' ఇదీ మోహమంటే!

లోభమోహములను వదిలిపెట్టడే లోకశిక్షకులు కాలేరు

కుటుంబసభ్యుల పట్ల మీ కర్తవ్యాలను, విధులను వదిలి

పెట్టమని నేను ఎప్పుడు, ఎవ్వరితోను చెప్పలేదు. మీరెవ్వరు కూడా అవిధంగా చెప్పకూడదనే మీకు తెలియజేస్తున్నాను. మేము ఈ ధార్మికక్షేత్రములోకి ప్రవేశించినరోజుననే 'నేను బ్రతికి ఉన్నంతవరకు గృహస్థుగానే ఉంటానని, సన్యాసిగా మారనని' నియమము పెట్టుకున్నాము.

బ్రహ్మచర్యజీవితము గడపలేకనో, ఒంటరిగా ఉండలేననో, భోజనమునకు ఇబ్బంది అవుతుందనో నేను గృహస్థజీవితము గడపటం లేదు. ఒకరికోసము ఒకరు కర్తవ్యాలను, బాధ్యతలను నిర్వర్తిస్తూ కూడా జీవించగలమని, మామూలు జీవితము మాత్రమే కాదు, ఘనంగా, సంతోషంగా కూడా జీవించగలమని, అందులో బానిసత్వము ఎంతమాత్రము ఉండదనీ చెప్పటానికే నేను వివాహం చేసుకున్నాను.

గృహస్థుగా ఉండటమంటే భార్యాబిడ్డలకు, కుటుంబము లోని వారందరికీ బానిసలుగా ఉండటం కాదు. మీ కర్తవ్యాలు, బాధ్యతలు ఎంతవరకో అంతవరకే నిర్వర్తించాలి. వారికి శారీరక పోషణ అవసరమైనంత కాలం అందించాలి. వాళ్ళు స్వావలంబన సాధించగలిగేంత వరకు చదువు చెప్పించాలి. వాళ్ళను తగిన పనిలో ప్రవేశపెట్టాలి. అంతటితో మీ కర్తవ్యము పూర్తయినట్లే!

కర్తవ్యాలు, బాధ్యతలు పూర్తయిన తరువాత కూడా మీరు జీవితములో ఇంతకు ముందు సంపాదించినది, ఇకముందు సంపాదించబోయేది అంతా వాళ్ళకే అందజేయాలి. జీవిత కాలం మీ బుద్ధిని, శక్తిని సమస్తం వాళ్ళకే వినియోగించాలి అని అనుకుంటే చాలా పొరపాటు. మా కుటుంబసభ్యులనే కలవాలని అనుకోవటం కూడా తప్పు. ఇంకా మన మనస్సులలో ఇటువంటి ఆలోచనలే గూడుకట్టుకునుంటే మనం లోభము, మోహము అనే గొలుసులతో బంధింపబడి చెరసాలలో పడి ఉన్నట్లుగా తెలుసుకోవాలి. గొంతు మూగబోయి, ఎలాంటి ప్రభావము చూపించలేకుండా, వర్చస్ నశించిపోయిన వ్యక్తి ఉపన్యాసాలు చెప్పగలడు కానీ లోభమోహముల నుండి విముక్తి కాలేని మనిషి ప్రజలకు శిక్షణ నివ్వటము, భావనాత్మకంగా బోధించగలగటము అనే మాటలు చెప్పటానికి కూడా అర్హుడు కాలేడు. ఇటువంటి వ్యక్తి చరిత్ర చదవగలడు, శరీరశాస్త్రం చదవగలడు, టెక్నాలజీ చదవగలడు, అంతవరకే. దీనిని దాటి ఆధ్యాత్మికత, ధర్మము, జ్ఞానములను గురించి బోధించగలగట మనేది నిష్ప్రయోజనమైన విషయము. అతని నోటివెంట ఈ వాక్యాలు శోభించవు.

(సశేషం)

- అఖండజ్యోతి, జూన్ 2014
అనువాదం: శ్రీమతి కృష్ణకుమారి

అనకూడని మాటలతో కొంపలు మునుగుతాయి

నూతన సంవత్సరంలో మహాకాలుని సందేశం

నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు

క్రోత్త సంవత్సరంలో రాబోయే ప్రతి రోజుకీ, ప్రతి క్షణానికీ శుభాకాంక్షలు. పరస్పరం అభినందనలు పంచుకోవడంతోపాటు, క్రొత్తగా వచ్చిన సంవత్సరంలో మన జీవిత విధానం కూడా కొంగ్రొత్తగా ఉండాలని అందరం ఆలోచించాలి. క్రొత్త సంవత్సరంలో క్రొత్త జీవితాన్ని పొంది, మానవజన్మను విజయవంతంగా, సమర్థవంతంగా, సార్థకంగా మార్చుకోవాలి. గురుదేవులు కూడా తమ రచనల ద్వారా పరిజనులందరినీ క్రొత్త జీవితం పొందే దిశగా ప్రయాణిస్తూ ఉండాలని సూచించారు. హర్షోల్లాసాలు, శాంతి సౌఖ్యాలు, సమృద్ధి, ప్రగతితో పరిపూర్ణమైన జీవితాన్ని వారి పిల్లలు, శిష్యులు, సాధకులు, పరిజనులు, అందరూ పొందాలనే ఉద్దేశంతోనే అన్నిసార్లు గురుదేవుల ఈ విషయాన్ని గుర్తుచేస్తుండేవారు.

ఇన్ని సంవత్సరాలు జీవించాక కూడా మనం మానవ జీవితం యొక్క విలువ, గొప్పతనం అర్థం చేసుకోలేకపోతే అంతకు మించిన దౌర్భాగ్యం మరొకటి లేదు. మనుష్యులమైన మనలో ప్రతి ఒక్కరికీ ఆ పరమాత్మ అప్పజెప్పిన బాధ్యత అన్ని రకాలుగా అడ్డుతమైనది. సామాన్యదృష్టితో చూస్తే లోభమోహాలు, స్వార్థం, అహంకారాలు, సమస్యలు, కష్టాల ఊబిలో ఇరుక్కున్న అతి సాధారణ జీవులం మనము. మిగిలిన ప్రాణులన్నీ పరిశ్రమతో వాటి వాటి జీవననిర్వహణ, భద్రతల అవసరాలను సునాయాసంగా తీర్చుకుంటాయి. జీవితాన్ని సాఫీగా గడుపుతాయి. కానీ మనిషి ఆంతరిక గందరగోళాలు, కోరికలు, మనోవికారాలు, ప్రతికూలపరిస్థితులలో సదా కొట్టుమిట్టాడుతుంటాడు. అసలు రోజు గడవడమే భారమనిపిస్తుంది. నిరాశ, నకారాత్మకతలతో శవంలా మారిన జీవితాన్ని ఈడ్చుకుపోవడం దుర్భరమనిపిస్తుంది. మిగిలిన ప్రాణులతో పోలిస్తే మెరుగైన స్థాయిలో ఉన్న మనిషి తన జీవితంలోని ప్రతి ఘడియ ఆనందంగా, ఉల్లాసంగా

ఉండవలసింది బదులు శోక సంతాపాలతో నీరసంగా, నిరర్థకంగా రోజులు గడుతున్నాడు అన్నది వాస్తవం.

అందరికీ సమానమైన పరిస్థితులే

ఈ దౌర్భాగ్యం మనకు ఈశ్వరుడిచ్చింది కాదు, పరిస్థితులు తెచ్చిపెట్టినవీ కాదు. అదే నిజమైతే అందరి స్థితి అలాగే ఉండేది. భగవంతుడికి అందరు సమానమే. ఎవరికి తగ్గ ప్రతిభను, సామర్థ్యాన్ని వారికి ప్రసాదించాడు. వివేకంతో కూడిన దూరదృష్టిని ఉపయోగించి తాము సుఖంగా ఉంటూ, చుట్టూ ఆనందాన్ని పంచగల అవకాశాన్ని అందరికీ కల్పించాడు. చలి-వేడి, ఎండ-నీడల్లాగా పరిస్థితులు వాటి క్రమంలో అవి కొనసాగుతూనే ఉంటాయి. వాటిని మంచి చెడులకు వాడడం మన పని. ప్రపంచంలో అన్నీ మనకు అనుకూలంగా జరగడం అసంభవం. అన్ని ప్రాణులకు వేరు వేరు కోరికలు లెక్కలేనన్ని ఉంటాయి. అందరినీ తృప్తిపరుచుటకు ఉండవలసిన పరిస్థితుల ప్రవాహం ఏర్పడడం కుదరదు. వర్షాలు, తుపాన్లు వాటంతటవే వస్తాయి. వాటి నుండి తప్పించుకోవడం, వాటిని ఉపయోగించుకోవడం అనేది మన వివేకాన్ని బట్టి ఉంటుంది. జీవితంలో అడుగడుగునా ప్రసన్నత, ఆశ, సాఫల్యం మరియు తృప్తికి బదులు నిరాశ, ఉద్విగ్నత కలుగుతుంటే మాత్రం- ఇక్కడో ఏదో పెద్ద తప్పు జరుగుతోంది అని గుర్తించాలి.

ఆధ్యాత్మిక భాషలో జీవితాన్ని నీరసపరిచే ఈ లోపాన్ని అవిద్య లేక మాయ అంటారు. జీవితాన్ని ఏదో ఒక దృష్టి కోణంతో జీవించాలి. ఒక పద్ధతిలో జీవితవిధానాన్ని నిర్ధారించుకోవాలి. సాధారణంగా ఇక్కడే తప్పు చేస్తుంటాం అందరం. ఈ తప్పు వల్లే దారితప్పి మాయలో ఇరుక్కుంటాం. ఇక గాయాలు తప్పు ఏవీ మిగలవు. అదే ఈ తప్పు చెయ్యకుండా సరిచేసుకుంటే మాత్రం ఎట్టిపరిస్థితుల్లోనైనా ఆనందంగా ఉండగలం. ప్రగతి కూడా నిరాటంకంగా కొనసాగుతూ ఉంటుంది. బాహ్యంగా ఎదురయ్యే ఇబ్బందులు పెద్దగా

సహనం కోల్పోతే జీవితంలో ఎంతో పొగొట్టుకుంటారు

బాధించలేవు. కొరత, అడ్డంకులు లాంటివి మధ్యమధ్యలో గొడవ పెట్టినా, పరమేశ్వరుని అంశ అయిన మనిషిలోని ప్రచండశక్తిని అవి అడ్డగించలేవు.

ఆత్మబలం అవసరం

గురుదేవులు చెప్పిన మాటలు గుర్తుచేసుకుందాం. క్రొత్త సంవత్సరంలో నవజీవనాన్ని పొందాలి అని ఆయన చెప్పిన దానికి అర్థం - మన ఆలోచనలలో, కర్మలలో కూరుకుపోయిన అవాంఛనీయత, అశుద్ధతత్వాలను గుర్తించి, వేళ్ళతో సహా పెకలించే ధైర్యం చేయడానికి ఏమాత్రం సంకోచించకూడదు. మనలోని దుష్ప్రవృత్తులను నిర్మూలించుకోవడానికి, సత్రవృత్తులను సంవర్ధించుకోవడానికి అవసరమయ్యే ధైర్య సాహసాలు, పట్టుదలను ఆధ్యాత్మిక భాషలో ఆత్మబలం లేదా బ్రహ్మవర్చస్సు అంటారు. ఆధ్యాత్మిక సాధనలు ఏవి చేసినా దీనికోసమే. ఈ అమృతం ఎవరికెంత దక్కితే అంతరంగంలో అన్ని విభూతులు, బాహ్యంగా సంపదలు వర్షిస్తుంటాయి. ఈ ఆత్మిక మరియు భౌతిక విజయాలనే ఋద్ధి-సిద్ధి అంటారు. ఒకరు అదృష్టవంతులు, మరొకరు దురుదృష్టవంతులు అన్న తేడా ఏదైతే మనం చూస్తామో, ఆ తేడా మనుష్యుల శరీర సంరచన వల్ల గానీ, ఈశ్వర కృపలో తేడాల వల్ల కానీ వచ్చేది కాదు. తేడా మానసిక స్థితిలోనే ఉంటుంది. పరిస్థితులన్నీ మన మానసిక స్థితికి ప్రతిబింబాలు మాత్రమే.

వనరుల్లో, శారీరిక సామర్థ్యంలో కొద్దో గొప్పో తేడాలుండ వచ్చు. కానీ ఆత్మసత్తా యొక్క ఈశ్వరీయ అంశ అందరిలోను సమానంగా ఉంటుంది. ఈ ఈశ్వరీయ జ్యోతి యొక్క స్వాభావిక పవిత్రత, దివ్యత్వాల మీద ధూళి చేరనివ్వకుండా ఉంటే, ఆంతరిక సంపద వల్ల అన్నిరకాలుగా విజయవంతమైన జీవితం గడవవచ్చు. భౌతిక ప్రగతి కావాలంటే భౌతిక సౌకర్యాలు సహకరిస్తాయి. కానీ ఆత్మికసంపద విషయానికొస్తే మనుషులందరు పరిపూర్ణలే. కాకపోతే నికృష్టమైన ఆలోచనలు, భ్రష్టుపట్టిన కర్మల వల్ల కషాయ-కల్మషాలు అంతఃకరణాన్ని ఆవరిస్తాయి. అందుకే ముళ్ళ బాటలో చిక్కుకుని, దారితప్పి అడుగడుగునా ఇక్కట్లు పడవలసివస్తుంది. దెబ్బలు తింటూ గాయాలపాలవుతుంటారు.

చూసేవాళ్ళేమంటారు? అయినా అందరు చేసేది ఇదేగా!

ఈవిధంగా అనుకుంటూ సామాజిక మూసలో గుడ్డిగా ఇమిడి పోదాం అనుకుంటే మాత్రం చివరికి నష్టపోకతప్పదు. ఒకప్పుడు మన సమాజం ఆదర్శవంతమైన పద్ధతులను పాటిస్తూ సత్యయుగ వాతావరణాన్ని నెలకొల్పేది. ఈ వాతావరణ ప్రభావంతో ఉత్పన్నమయ్యే స్వర్గీయ ఆనందాన్ని ఆస్వాదించే వారు. అప్పుడు ఈ దేశపు నేల భూదేవతలు, నర నారాయణులతో ఆవరించి ఉండేది. నేడు సమాజం అలా లేదు. ఆదర్శవాదం కనుమరుగవుతూ, స్వార్థం అవధుల్లేకుండా పెరుగుతున్నది. కోరికలు మనిషి కళ్ళను కమ్మేసాయి. క్షణికమైన ఆకర్షణలు కొంపలు ముంచుతున్నాయి. దూరదృష్టి కలిగిన వారు ఎక్కడో కానీ లేరు అనే అనవచ్చు. పైపై మెరుగులతో ఆస్తులు కనిపిస్తున్నాయే కానీ లోపల మాత్రం మరింత డొల్లగా మారుతోంది. నేటి సమాజం ఇలాంటి స్థితిలోనే ఉంది. చాలామంది ఆంతరిక జ్వాలల్లో కాలిపోతున్నారు. ఇటువంటి వారిని అనుకరించేవారికి కూడా ఇలాంటి దుర్గతి పట్టడం ఖాయం.

క్రొత్త సంవత్సరంలో నవజీవనం వైపు పయనించాలంటే ఇలాంటి దారి నుండి దూరంగానే ఉండాలి. జీవిత లక్ష్యాన్ని, స్వరూపాన్ని, ఉపయోగాన్ని తెలుసుకోలేనివారిని, ధన సంపదలనే ఎండమావుల వెంటపడడం లాంటి ఆత్మఘాతక విధానానికి అలవాటుపడ్డవారిని గుడ్డిగా అనుకరిస్తే ఏ ఉపయోగం ఉండదు. గుడ్డిగొట్టె ముందు నడిచి తాను గోతిలో పడుతుంది. దానివెంట వచ్చిన మందను పడేస్తుంది. మహాకాలుని లీలాసహచరునికి అనురూపమైన జీవితం గడపాలంటే సాధారణ మనుషుల పంథా కాకుండా గురుదేవుల ద్వారా చూపించబడ్డ మార్గానికి ప్రాముఖ్యతనివ్వాలి.

ఇందుకోసం స్వతంత్రంగా ఆలోచించడం అవసరం. జీవననీతిని నిర్ధారించుకోవడానికి మన దృష్టికోణం ఏమిటి? ఏ దిశలో క్రియాకలాపాలు కొనసాగించాలి? క్రొత్త సంవత్సరంలో ఈ రెండు ప్రశ్నలను క్రొత్తరకంగా ఆలోచించాలి. మన జీవితం, మన వాళ్ళ జీవితం సార్థకం అవ్వడానికి అడ్డంగా నిలిచే సమస్యలన్నిటినీ సమాధానపరిచే ఆధ్యాత్మిక ఆలోచనల ఆధారంగా నూతన పద్ధతితో జీవితాన్ని నిర్ధారించుకోవాలి. ఆధ్యాత్మిక ప్రగతికి ఇది మొదటి చరణం. జీవిత స్వరూపం గురించి, సద్వినియోగం గురించి గంభీరంగా ఆలోచించనివాళ్ళు

కోపంతో శత్రువులను తయారుచేసుకోకండి

ఇతరులని గుడ్డిగా అనుకరించడంలో ఆనందం పొందేవాళ్ళు వారి వారి కుళ్ళిపోయిన, కంపు జీవితంతోనే తృప్తిపడాలి.

మహాకాలుని సందేశం వినండి

నేడు తమ ప్రియపాత్రులు, ప్రతి ఒక్క జాగృతాత్మ తమ తమ జీవిత సమస్యల గురించి క్రొత్త కోణంలో ఆలోచించాలి అన్నది మహాకాలుని వాక్కు. ఈ ఆలోచనా ప్రక్రియంలో 1) ఆత్మ 2) పరమాత్మ 3) ఆదర్శ పరంపర అనే సలహాదార్లను సంప్రదించి ఒక పద్ధతిని నిర్ధారించుకోవాలి. త్రాసులో ఒక పక్క లక్షలమందిని ఉంచి, రెండవవైపు పై ముగ్గురి సలహాదార్లను ఉంచితే, ఈ ముగ్గురి సలహాలే శ్రేష్ఠమైనవి, శ్రేయస్కరమైనవిగా నిరూపితమవుతాయి.

వ్యక్తిత్వంలో ఉన్నత తత్వాలను, మంచి గుణాలను పెంచు కోవడం క్రొత్త జీవితాన్ని వికసింపజేసుకోవడానికి ముఖ్యమైనవి. ఆత్మచింతనకి, ఆత్మపరిష్కారానికి తపస్సు, స్వాధ్యాయం, ఈశ్వర శరణాగతి అనేవి నిత్యం పాటించి తీరాలి. దినచర్యలో శారీరిక మానసిక క్రియాకలాపాలలో అవసరమైన మార్పుచేర్పులు చేసుకోవలసివస్తుంది. మీతో మీరు ఘర్షణపడడం, మీకే మీరు శిక్షణనిచ్చుకోవడం అనే కర్మనిష్ఠనే శాస్త్రకారులు ఆధ్యాత్మిక సాధన అని అన్నారు. దీనికోసమే ఎన్నో ఉపాసనాత్మక కర్మకాండలను ఉపదేశించారు. ఈశ్వరభక్తికి ముఖ్య ప్రయోజనం ఇదే. అసంపూర్ణత నుండి పూర్ణత్వం వైపుకు ప్రయాణించడానికి ఈ మార్గంలోనే పయనించాలి.

వ్యక్తిత్వమనే కల్పవృక్షానికి సద్భావనలు, సత్రప్రవృత్తులు ఎరువుగా పనిచేస్తాయని గురుదేవులు చెప్తుంటారు. కాని ఇదంతా ఏదో చదవడానికి, వినడానికి మాత్రమే కాదు. కొన్ని సక్రియ పనులు చేయాలి. దేనినే ప్రజాసేవ అంటారు. నరుడిని నారాయణ స్వరూపంగా సేవించడం, జీవులను శివభావంతో సేవించడం అనేది అహంకారాన్ని తగ్గించి, తొలగించేందుకు సహకరిస్తుంది. ఇతరుల కష్టాలను మనం పంచుకోవడం, మన సంతోషాలను ఇతరులతో పంచుకోవడం అనే ఔదార్యం ఆత్మభావాన్ని విస్తరించడానికి చాలా అవసరం. అహంకారమనే సంకుచిత పరిధి దారికి అడ్డుగా ఉన్నంతవరకు జీవితంలో ఈశ్వరీయసంపదలకు చోటు దక్కదు. పిసినారితనం, లోభం అనేవి లెక్కలేనన్ని పాపాలకు, అనాచారాలకు జన్మనిస్తుంది.

ఔదార్యంతో, ఎంతో సహనంగా ఉండే మనిషి ధనపరంగా ఐశ్వర్యవంతుడు కాకపోయినా; అతని సమయము, మనసు, ప్రభావము, సలహా, స్నేహ సహకారాలు ఇతరులకు సహాయపడుతూనే ఉంటాయి. అటువంటివారు చేసే ప్రతిపని వల్ల బాధ, పతనాల నుండి విముక్తి లభిస్తుంది.

జీవన లీతి సరిగ్గా ఉండాలి

ఈ తథ్యాన్ని గమనిస్తే ప్రతి వ్యక్తికి మహామానవుడయ్యే అవకాశం ఉంటుంది. నవజీవనానికి అందరికీ దారి తెరిచే ఉంటుంది. అయితే ఈ క్రొత్త సంవత్సరంలో మొదటి పూట ఒక విషయం అర్థం చేసుకోవాలి. ఆధ్యాత్మిక కర్మకాండల వల్ల ఉపయోగం కచ్చితంగా ఉంటుంది కానీ ఈశ్వర అనుగ్రహం పొందలేం. మనిషి గొప్ప జీవితాన్ని గడపాలని ఈశ్వరుడు ఆశించాడు. సద్గుణాలతో సంపన్నమైన, సేవానిష్ఠ జీవితం గడపకుండా భగవంతుడిని ప్రసన్నం చేసుకోలేం. జీవనపరిష్కారానికి-ఆత్మసాక్షాత్కారానికి తేడా లేదు. ఉన్నతస్థాయి జీవన పద్ధతులను అలవాటుచేసుకున్నవారికి ఆత్మసాక్షాత్కారం స్వతహాగా ప్రాప్తిస్తుంది.

ఈ మాటల మర్మాన్ని అర్థం చేసుకున్నవారు, దేశం, ధర్మం, సమాజం, సంస్కృతి పట్ల తమ కర్తవ్యాన్ని, బాధ్యతని నిర్వహించడంలో ఆలస్యం చేయకూడదు అని వారికి మాత్రమే చెప్పడం జరుగుతోంది. నేటి అతి పెద్ద అవసరం ప్రజల మనస్సుల వికాసం. మెరుగైన దృష్టికోణం యొక్క కొరత వల్ల ప్రతిభావంతులు, సాధనాసంపన్నులు నేడు ఏ స్థాయిలో వినాశనానికి కారణమవుతున్నారో ప్రత్యక్షంగా కనిపిస్తూనే ఉంది. వ్యక్తి, సమాజాల ఎదుట లెక్కలేనన్ని శోక, సంతాపాలు ఉన్నాయి. చిక్కుముళ్ళు, సమస్యలు పరిష్కారం కానేకావట్లేదు. కష్టాలు, ఆపదలు పెరుగుతూనే ఉన్నాయి. బైట ప్రశాంతత లేదు, లోపల తృప్తి లేదు. క్రొత్త సంవత్సరంలో క్రొత్తతరహాలో జీవించాలని, నవజీవనానికి సంకల్పించుకున్నవారి మీదనే ఈ క్లిష్టకాలంలో చివరి ఆశలు పెట్టుకోవాలి. వారి జీవితం దేశం, సమాజం, సంస్కృతి, సంపూర్ణ మానవాళిలో నవ జీవనాన్ని కచ్చితంగా విస్తరింపజేస్తుంది.

- అఖండజ్యోతి, జనవరి 2015
అనువాదం: ఎం.వి.ప్రసాద్

మీలో రావలసిన మార్పును ఈరోజే తెచ్చుకోండి

స్ఫూర్తిదాయక గాయత్రీ పరివార్ సభ్యులు - 10

గాజుల రాఘవులు, కొండమల్లేపల్లి

శ్రీమతి & శ్రీ అల్వాల మరియు చిలకమ్మ దంపతులకు అజ్ఞులాపురం గ్రా||, వెల్లండ మం||, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో డిసెంబర్ 1952లో నిరుపేద కుటుంబంలో జన్మించారు. కుటుంబ ఆర్థికస్థితి సహకరించనందున తన విద్యాభ్యాసాన్ని 4వ తరగతితోనే విరమించుకున్నారు. పుట్టిన గ్రామంలో జీవనభృతికి ఇబ్బంది కలుగగా, పొట్ట చేత పట్టుకుని, బొంబాయి మహానగరానికి ఒంటరిగా తన 12యేటనే వెళ్ళారు. భివాండీ ప్రాంతంలో నూలు మిల్లులో చేరి అంచెలంచెలుగా ఎదుగుతూ అసిస్టెంట్ స్పిన్నింగ్ మాష్టారుగా ఎదిగారు.

రాఘవులు గారి వివాహం 1973లో లలితగారితో జరిగింది. వివాహానంతరం భార్యతో కలిసి తిరిగి బొంబాయి చేరుకున్నారు. ఆకలి రాముడు శాంతించగనే తన సహచరుడైన శ్రీ రమేష్ చంద్రజోషిగారు నిత్యం చేస్తున్న గాయత్రీ మంత్ర జపం, గాయత్రీ యజ్ఞాలు మన రాఘవులుగారిని ఆకర్షించాయి. దీని పట్ల ఆకర్షితుడై, మన రాఘవులుగారు జోషిగారి వెంట శాంతికుంజ్, హరిద్వార్ ను 1993లో సందర్శించి, 9 రోజుల సత్రంలో పాల్గొన్నారు. పూజ్యగురుదేవుల సంపర్కంలోనికి వచ్చిన నాటి నుండి రాఘవులు గారి ఆర్థికస్థితి క్రమక్రమంగా ఎదగసాగింది.

కొన్ని ఒడిదుడుకులు కలిగినా రాఘవులు తట్టుకుని నిలబడగల్గి ధైర్యస్థైర్యాలు ఒనగూడసాగాయి. అత్యవసరవేళల్లో డబ్బు అవసరాలు ఊహించని వ్యక్తుల నుండి తీరేవి. ఈ రీతిగా క్రమక్రమంగా రాఘవులుగారి విశ్వాసం పూజ్య గురుదేవుల పట్ల బలపడసాగింది.

ధైర్యము విడువకండి పుస్తకం రాఘవులుగారిని మరింతగా ప్రభావితం గావించింది. క్రమక్రమంగా పూజ్యగురుదేవుల సాహిత్యాన్ని లోతుగా అధ్యయనం చేయసాగారు.

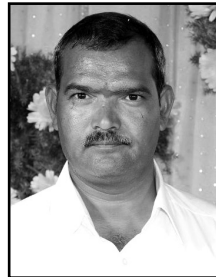
గురుదేవుల భూమిలో నాటుకున్న ప్రతివానికి ప్రతిఫలం పదిరెట్లుగా తిరిగి లభిస్తుందనెడిది రాఘవులుగారి జీవితంలో అక్షరాల ఋజువైంది. దీనితో విశ్వాసం మరింత బలపడగా, తన నివాసాన్ని కొండమల్లేపల్లి గ్రామానికి మార్చారు. అచ్చట కిరణా వ్యాపారాన్ని ప్రారంభించారు. క్రమక్రమంగా పూజ్య గురుదేవుల సాహిత్యాన్ని ఇతరులకు కూడా పంచసాగారు.

క్రమక్రమంగా వ్యాపారాన్ని పెంచుకుంటూ నివాసాన్ని నిర్మాణం చేసుకున్నారు. తన సంతానంలో ఒకరు చక్కగా విద్యనభ్యసించి అతి ఉన్నత స్థితికి ఎదుగుట గురుదేవుల కృపగా రాఘవులుగారు భావిస్తూ ఉంటారు.

కొండమల్లేపల్లి స్థావరంగా మలచుకొని డా|| తుమ్మూరిగారి నేతృత్వంలో చుట్టుప్రక్కల అనేక గ్రామాల్లో హవన యజ్ఞాలు మరియు దీపయజ్ఞాలు చేస్తూ అనేక మందికి స్ఫూర్తిదాయకంగా నిలచారు. వీరిలో చంద్రమౌళి ప్రథముడుగా నిలుస్తాడు.

రాఘవులుగారిని వీరి పరివారాన్ని పూజ్యగురుయుగ్మం మరియు గాయత్రీమాత ఆశీస్సులు లభించాలని యుగశక్తి గాయత్రి ప్రార్థించుచున్నది.

వింజమూరి చంద్రమౌళి, కొండమల్లేపల్లి

శ్రీ వింజమూరి నరసింహ-లక్ష్మమ్మ దంపతులకు ద్వితీయ సంతానంగా చంద్రమౌళిగారు 1967 డిసెంబర్ 20వ తేది గట్లమల్లేపల్లి గ్రా||, నాంపల్లి మ||, నల్లగొండ జిల్లాలో జన్మించారు. వస్త్రములు ఇంటిలోనే పెట్టుకొని అమ్ముకుంటూ, తండ్రి జీవనభృతిని పొందుచున్న చిరువ్యాపారి. తల్లి కుట్టుమిషన్ ద్వారా బట్టలు కుడుతూ, కుటుంబ పోషణలో భర్తకు చేదోడు వాదోడుగా నిలచి ఆదర్శగృహిణిగా మసలుకొనేది. తల్లిదండ్రుల శ్రమను వారి అన్యోన్యతను చిన్ననాటి నుండి గమనించుచున్న చంద్రమౌళి మనస్సులో “కృషితో నాస్తి దుర్భిక్షం” అనెడి ఆర్థోక్తి తనకు తెలియకుండగనే ఆయనలో బలంగా నాటుకున్నది.

కష్టముల కొలిమిలో తపించిననేగాని మనిషి గొప్పవాడు కాజాలడు

వినయం, విధేయతలతో, ప్రేమను పంచుతూ, ప్రేమను పొందుట ద్వారానే జీవితంలో ఎదగగలమనెడి నగ్న సత్యాన్ని చిన్ననాటనే గుర్తించాడు చంద్రమౌళి.

కుటుంబ ఆర్థికస్థితి, తండ్రి అనారోగ్యం, తల్లిగారి శ్రమను చూచి, తల్లిడిల్లిన చంద్రమౌళి తన చదువుకు (10 తరగతిలోనే) స్వస్తి చెప్పారు. తన 16వ యేట 1963లో తండ్రి స్వర్గస్తులు అగుట చంద్రమౌళిని మరింత బాధించింది. ధైర్యాన్ని చిక్కబట్టు కొని, తల్లి నీడలో, అన్న సహకారంతో కొండమల్లేపల్లి గ్రామ చుట్టుప్రక్కల (చంద్రమౌళి) గ్రామాలైన చింతపల్లి సంత-సోమవారం, మాల్సంతలో మంగళవారం, ఇబ్రహీంపట్నం సంతలో బుధవారం, గుర్రంపుడారు సంతలో గురువారం, చారగొండ సంతలో శనివారం, కొండమల్లేపల్లి సంతలో ఆదివారం బట్టల మూటను పెట్టుకొని తీవ్రంగా శ్రమిస్తూ ఆయా రోజుల్లో వ్యాపారం చేయుటకు శ్రీకారం చుట్టారు. ఈ రీతిగా మన చంద్రమౌళి వ్యాపార ప్రస్థానం ప్రారంభమయింది. చంద్రమౌళి అంచెలంచెలుగా వ్యాపారంలో ఎదుగుతూ వచ్చారు.

1987లో కుమారి విజయలక్ష్మితో, చంద్రమౌళిగారి వివాహం జరిగింది. ఆనాటి నుండి భౌతిక రూపంలో చంద్రమౌళిగారి జీవితంలో అడుగిడిన విజయలక్ష్మి, సంపదల రూపంలో సంపదలక్ష్మిగా, సంతానలక్ష్మిగా చంద్రమౌళిగారి ఇంట సిరుల కురిపించసాగింది. మూడు పువ్వులు-ఆరుకాయల చందంగా ఆయన జీవితం మలుపు తిరిగింది.

2000 సం॥లో చంద్రమౌళి తన భార్యపేరిట “విజయలక్ష్మి క్లాత్ ఎంపోరియం”ను కొండమల్లేపల్లిలో బట్టలషాపును ప్రారంభించారు. 1998-1999 మధ్యకాలంలో అదే గ్రామంలో నివసిస్తున్న కిరాణా వ్యాపారి గాజుల రాఘవయ్యగారి ద్వారా గాయత్రీపరివార్తో పరిచయం, “గాయత్రీ పరివార్” (నేటి యుగశక్తి గాయత్రీ) మాసపత్రిక ద్వారా పరిచయం కలిగింది. ఈ పత్రిక చదివి అత్యంత ప్రభావితులైన చంద్రమౌళి, పత్రిక చందాదారులైనారు.

అటు తదుపరి బొంబాయి నుండి గాయత్రీ పరివార్ జోషిగారు వచ్చి రాఘవులు గారి ఇంటిలో యజ్ఞం చేస్తుండగా చంద్రమౌళి తన కుటుంబంతో పాల్గొని మరింత ప్రభావితులు

అయినారు. ఆనాటి నుండి “నాటు-కోసుకో” అనెడి పూజ్య గురుదేవుల తారక మంత్రాన్ని అక్షరాల తూ.చా. తప్పక పాటిస్తూ క్రమం తప్పక గాయత్రీ పరివార్ మిషన్కు అంశ దానాన్ని అందజేస్తున్నారు. దీనికి తోడుగా యుగశక్తి గాయత్రీ మాసపత్రికలను గుత్తగా తెప్పించి నెలనెల 70 పత్రికలను పంచుతున్నారు. తదుపరి సమీపంలోనున్న పాఠశాలకు, గ్రంథాలయాలకు దాదాపు రూ. 20000/-ల పూజ్య గురుదేవుల సాహిత్యాన్ని పంచుట ప్రారంభించారు.

దేవరకొండ, కొండమల్లేపల్లి తదితర గ్రామాల్లో గత 5 సంవత్సరాల నుండి యజ్ఞాలను, దీపయజ్ఞాల నిర్వహిస్తూ సమాజాన్ని ప్రభావితం గావించుటలో తన వంతు కర్తవ్యాన్ని నిష్ఫలాపేక్షతో, నిస్వార్థంగా చేస్తున్న సమర్పణాతత్పరుడు.

వీరికి వీరి కుటుంబానికి పూజ్యగురుయుగ్మం మరియు గాయత్రీమాత ఆశీస్సులు లభించాలని యుగశక్తి గాయత్రీ ప్రార్థిస్తున్నది.

తురగా ఈశ్వర అంజనీకుమార్, గిద్దలూరు

శ్రీ తురగా ఈశ్వర అంజనీకుమార్ శ్రీమతి & శ్రీ సుబ్బలక్ష్మి సూర్యనర సింహారావు దంపతులకు 1960 డిసెంబర్ 26న ఏలూరు పట్టణం పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలో జన్మించారు. తల్లిదండ్రులిరువురూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు - తల్లి ఉపాధ్యాయ వృత్తిలో స్థిరపడగా, తండ్రి ఆరోగ్యశాఖలో ఇన్ స్పెక్టర్. కంభం పంచాయితీ, ప్రకాశం జిల్లాలో జనిచేస్తున్నందున పదవ తరగతి వరకు అచ్చటనే చదివారు అంజనీకుమార్. 1976లో తండ్రి స్వర్గస్తులైన తరువాత, వీరి తల్లిగారు ఉద్యోగరీత్యా మార్కాపురం మారుటచే, మార్కాపురం పట్టణంలో చదివి బి.కాం. డిగ్రీని అందుకున్నారు అంజనీకుమార్. మహారాష్ట్రలోని నాందేడ్లో “న్యాయం (లా)” విద్యను అభ్యసించి న్యాయశాస్త్రంలో పట్టాను పొందారు.

అంజనీకుమార్గారి తల్లితోపాటు, నేటి గాయత్రీ పరివార్ వరిష్ట ప్రతినిధి శ్రీమతి రాజ్యలక్ష్మిగారు, 1990లో మార్కాపురం హైస్కూలులో సహ ఉపాధ్యాయునిగా పనిచేశారు. ఈమె

కష్టాలు అనెడివి మనిషిని సాసపట్టి మెరిసేలా చేస్తాయి

ద్వారా పూజ్యులు దా|| మారెళ్ళ శ్రీరామకృష్ణమాష్టారిగారితో సంపర్కం అంజనీకుమార్ గారితో జీవితాన్ని ఒక మలుపు తిప్పింది. ఆధ్యాత్మిక దిశలో 1990 జనవరి మొదటివారంలో మాష్టారు శ్రీశైల పుణ్యక్షేత్రమందు సాధనా శిబిరం నిర్వహించగా దానిలో మొదటి అంజనీకుమార్ వారి తల్లి పాల్గొనుట జరిగింది. అచ్చట “త్వరలో పరమపూజ్య గురుదేవులు పండిత శ్రీరామశర్మ తమ శరీరాన్ని విడచిపెట్టనున్నారు. వారిని దర్శించుకొన్నవారి జీవితాలు త్వరితగతిన ఉచ్చస్థితిలో పయనిస్తాయి” అని సభాముఖంగా వెల్లడించారు మాష్టారు. సరియైన మార్గముగానక, అస్తవ్యస్త జీవనాన్ని గడుపుచున్న 30 యేళ్ళ అంజనీకుమార్ తన అదృష్టాన్ని పరీక్షించుకొనుటకై తల్లితో కలిసి, మరికొందరి వెంట 1990 జనవరిలో హరిద్వార్ లోని శాంతికుంజ్ ను సందర్శించి పూజ్యగురుదేవులు పండిత శ్రీరామశర్మ మరియు వందనీయ మాతా భగవతీదేవి శర్మల దర్శించుకొనుట జరిగింది. గురుదేవుల దర్శనభాగ్యం నిజంగానే అంజనీకుమార్ గారి జీవితాన్ని ఒక మలుపు తిప్పింది. మార్గనిర్దేశనం లభించింది. మార్చి 1వతేది 1990లో అంజనీకుమార్ గారు గిద్దలూరు, ప్రకాశంజిల్లాలో తన న్యాయవాద వృత్తిని ప్రారంభించారు. అటు పిమ్మట రెండు మాసాలకే విద్యావతి లావణ్యవతియైన కుమారి సుజాత గారితో మే నెలలో వివాహం జరిగింది. అర్థాంగిగా సుజాతగారి ప్రవేశంతో, అంజనీకుమార్ గారు సుజాతకునిగా మారి క్రమ క్రమంగా ఎదుగనారంభించాడు. కుమారుని భవిష్యత్ పై పెట్టుకున్న సుబ్బలక్ష్మిగారి ఆశాలత చిగురించి, పుష్పించి ఫలాలను అందించసాగింది. కోడలు సుజాత ప్రభుత్వ పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయునిగా స్థిరపడింది. ఇరువురు సంతానంతో కుటుంబం కళకళలాడసాగింది.

పూజ్యగురుదేవులపై విశ్వాసం ఇనుమడించగా అంజనీ కుమార్ దంపతులు తిరిగి 1992లో శాంతికుంజ్ ను సందర్శించారు. పూజ్యులు రామకృష్ణమాష్టారి ప్రవచనాలు, పూజ్యగురుదేవుల కార్యాచరణ అంజనీకుమార్ కుటుంబంపై మరింత ప్రభావాన్ని చూపాయి. దీనితో అంజనీకుమార్ పూజ్యులు శ్రీరామకృష్ణ మాష్టారి ప్రేరణను అందిపుచ్చుకొని, గాయత్రీ పరివార్ కార్యక్రమాలను గిద్దలూరు తాలుకాలోని మరిన్ని గ్రామాల్లో వ్యాప్తికై తన తన్, ధన్, మన్లను విరివిగా

వినియోగించుట ప్రారంభించారు. శ్రీరామకృష్ణమాష్టారి అన్ని శిబిరాలకు హాజరై చురుకుగా తన కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చసాగిరి.

తిరిగి 2013లో శాంతికుంజ్ ను సందర్శించారు. 2010 సెప్టెంబర్ నుండి, ప్రతిరోజు ఉ|| 7 గం||ల నుండి 8.15 గం||ల వరకు సాయంత్రం 6.15 గం||ల నుండి 6.45 గం||ల వరకు గాయత్రీ చాలీసా పఠనం చేస్తూ గాయత్రీ హారతి కార్యక్రమాన్ని గిద్దలూరులోని అభయాంజనేయస్వామి దేవాలయంలో సామూహికంగా నిర్వహిస్తున్నారు. ప్రతినెల అమావాస్య, పౌర్ణమి దినాల్లో ఏకకుండి నుండి 5 కుండీల వరకు యజ్ఞాన్ని నిర్వహించుచున్నారు.

గాయత్రీ ఆచరణకు ప్రతిఫలంగా అంజనీకుమార్ గారిని అసిస్టెంట్ ప్రభుత్వ న్యాయవాది పదవి లభించి గత 4 సంవత్సరాలుగా దీనిలో కొనసాగుచున్నారు. గాయత్రీ సాధన వెనువెంటే ఫలితాలనిస్తుంది అనేది దానికి మన అంజనీకుమార్ గారి జీవితం ప్రత్యక్ష ఉదాహరణ. అట్టి వీరిని మరియు వీరి కుటుంబాన్ని గాయత్రీమాత మరియు పూజ్యగురుయుగ్మం కాచి సంరక్షించి ప్రగతిమార్గమున పయనింపజేయవలసిందిగా యుగశక్తి గాయత్రీ ప్రార్థించుచున్నది.

బాపు

కాకా కాలేల్కర్ బాపుకు అతి సన్నిహితుడు. ఒక విదేశీయుడు ఆయనను దేశంలోని ప్రతివర్గంవారిపైన బాపు ప్రభావం ఇంతగా పడటానికి కారణమేమిటని ప్రశ్నించాడు. దానికి ఆయన బాపు 1) కచ్చితమైన సంయమనాన్ని పాటిస్తారు. 2) ఏదైతే మనసులో ఉంటుందో అదే ఆయన వాక్కుగా వెలువడుతుంది. 3) తన క్రియాకలాపాలు యావత్తు కూడా సర్వమానవ హితం కోసమే ఆచరిస్తారు. 4) ఏది చెప్పతారో అదే చేస్తారు. వాక్కు ఆచరణ గాఢంగా పెనవేసుకొని ఉంటాయని బదులు పలికారు. ఇది బాపు సర్వమానవాళికి అనుకరణ యోగ్యమైన, మహాత్ముడు కావటానికి అతిసరళమైన వెలుగు బాటగా అందించారు.

- ప్రజ్ఞాపురాణం నుండి
అనువాదం: శ్రీమతి నేమాని గౌరీసావిత్రి

'సహనం' అనే అమూల్యమైన సుగుణాన్ని పెంపొందించుకోవాలి

రాష్ట్రంలో జరిగిన వివిధ కార్యక్రమాలు

కడప జిల్లాలో

గాయత్రీపరివార్ అభిమాని, పూజ్యగురుదేవుల ఆరాధకుడు అయిన, శ్రీ వివేకానంద డిగ్రీ కాలేజి, వేంపల్లి ప్రస్తుత కరస్పాండెంట్ శ్రీనారాయణరెడ్డిగారి సంకల్పంతో 24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞాన్ని వేంపల్లి గ్రామంలో నిర్వహించ వలయుననెడి సంకల్పం 29 నవంబరు, 2014న వేంపల్లిలో తీసుకొనడమైనది.

అనాటి నుండి గాయత్రీ పరివార్ కార్యకర్తలైన శ్రీసత్యన్నారాయణరెడ్డి ప్రొద్దుటూరు, కడప జిల్లా మరియు శ్రీరామకేశవులు, కర్నూలు వారు ఒక టీమ్ గా ఏర్పడి, గాయత్రీ చేతనాకేంద్రం, మూసాపేట, హైదరాబాద్ వారి సారథ్యంలో కార్యక్రమాన్ని చేపట్టుట జరిగింది.

1. మొదటి చర్యగా 110 కుటుంబాల్లో దేవస్థాపన ఏర్పాటు చేయుట జరిగింది.
2. రెండవ చర్యగా ఈ క్రిందనుదహరించిన దేవాలయాల్లో ఆయా పర్వదినాలననుసరించి భక్త సందోహాలతో సత్సంగం చేసి వారిని కూడా ఈ యజ్ఞంలో భాగస్వాముల చేయుట జరిగింది.

ఎ) శ్రీ వృషభాచలేశ్వర స్వామి దేవాలయం (వెంకటేశ్వర స్వామి) బి) శిరిడిసాయి, పర్తిసాయి దేవాలయాలు సి) శ్రీ వీరాంజనేయస్వామి దేవాలయం డి) శివాలయం ఇ) అమ్మవారి శాల (వాసవి కన్యకాపరమేశ్వరి ఆలయం) ఎఫ్) అష్టగౌరీమాత ఆలయం

3. మూడవచర్యగా ఈ క్రింది విద్యాసంస్థలను ఈ మహా క్రతువులో భాగస్వాములుగా చేయుట జరిగింది.

ఎ) శ్రీ వివేకానంద డిగ్రీ కాలేజి బి) చైతన్య స్కూల్ సి) స్వామి వివేకానంద ఇంగ్లీషు & తెలుగు మీడియం హైస్కూల్ డి) ఉపాకిరణ్ హైస్కూల్ ఇ) శ్రీ వాసవి జూనియర్ కళాశాల

4. నాల్గవ చర్యగా ఆధ్యాత్మిక భావనలు గ్రామంలోనున్న స్ఫూర్తిదాయక పెద్దలను కూడా కలిసికొని వారి సహాయ సహకారాల స్వీకరించుట జరిగింది.

ఎ) శ్రీ ప్రతాప్ గారు, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్, వృషభాచలేశ్వర దేవాలయం బి) శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారు సి) వడ్లకుంట వీరయ్యగారు డి) దొంతువీరయ్య దంపతులు ఇ) కుమారి జె. లక్ష్మీదేవి కెమిస్ట్రీ ఉపన్యాసకురాలు ఎఫ్) ఆర్.వి.సురేంద్ర జి) శ్రీవీరాంజనేయరెడ్డి, చక్రపాణిరెడ్డి హెచ్) శ్రీ రవిశంకర్, ఇంఛార్జి ఫ్రీన్సిపాల్

- 5) ఐదవ చర్యగా రెండురోజులపాటు గ్రామం అంతటా మైకు ద్వారా ప్రచారం చేయుట జరిగింది.

దేవస్థాపనవేళ యజ్ఞంలో పాల్గొనెడివారందరూ కనీసం రోజుకు 1 నుండి 3 మాలలు గాయత్రీ జపం చేస్తూ అంశదానం తీసి ప్రక్కన పెట్టవలసిందిగా కోరటం జరిగింది. దీనికి ప్రభావితులైనవారు “నాటు-కోసుకోండి” అనెడి పూజ్య గురుదేవుల తారకమంత్రానుసారం, బియ్యం మరియు నగదును స్వచ్ఛందంగా యజ్ఞ ప్రాంగణంలో అందజేశారు. ఇదే రీతిలో దాదాపు 60 నుండి 70 కుటుంబాల వారు వారివారి శక్త్యానుసారం అంశదానాల రూపంలో యజ్ఞ ఖర్చును సమకూర్చారు.

2014 డిసెంబరు 20న శనివారం సా|| 4.30 గం||ల నుండి రామదూత ఆంజనేయ స్వామి దేవాలయ ప్రాంగణం నుండి కలశయాత్ర ప్రారంభమైంది. అలనాడు దుష్టశక్తుల సంహారానికై రామకార్య సాధనకు బయలు వెడలిన, వానర భల్లూక సేనను తలపించేలా, నేటి సమాజంలోని దుష్టవృత్తుల నివారణకై వేంపల్లిలోని విద్యార్థిలోకం పూజ్యగురుదేవుల సద్వాక్యాల ప్రదర్శిస్తూ గ్రామవీధుల్లో గాయత్రీ మంత్రాన్ని పఠిస్తూ కలశయాత్రలో ఊరేగింపుగా నడిచారు. ఈ విధంగా గాయత్రీ విశిష్టతను వీధివీధిలో చాటుతూ వేంపల్లి గ్రామం మరియు మండలి ప్రజానీకాన్ని చైతన్య పరచారు.

తదుపరి సా|| 6.30 గం||లకు వృషభాచలేశ్వరస్వామి వారి (శ్రీ వెంకటేశ్వరస్వామి) దేవాలయ ప్రాంగణంలో 1008 దీపాలను స్వస్తిక్, ఓంకారం మరియు శివలింగ త్రిశూల ఆకృతుల్లో అలంకరించి దీపయజ్ఞాన్ని అత్యంత శోభాయమానంగా భక్తిశ్రద్ధలతో నిర్వహించారు.

సమస్యలకు తలొగ్గి పలాయనవాదం చిత్తగించకూడదు

మరునాడు 2014 డిసెంబర్ 21 ఆదివారము ఉ॥ 10 గం॥లకు 24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞానికై, 60 మంది సూక్ష్మ విద్యార్థి, విద్యార్థినులు ఇటుకలతో యజ్ఞకుండముల నిర్మాణం గావించి, చక్కగా అలంకరించి యజ్ఞానికి సిద్ధం చేశారు. వీరంతా అలనాడు రామసేతు నిర్మాణంలో సహకరించిన వానర, భల్లూక, ఉడుతల్లా, యజ్ఞ క్రతువు నిర్వహణలో తమ సంపూర్ణ సేవలనందించి సామూహిక శక్తి విలువలను చాటుతూ ఒక నూతన ఒరవడికి శ్రీకారం చుట్టారు.

యజ్ఞ ప్రారంభంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ 20 సూత్రాల అమలు మాజీ చైర్మన్ తులసీరెడ్డి దీపప్రజ్వలన గావించి యజ్ఞ క్రతువును ప్రారంభించి గాయత్రీమాత మరియు పూజ్య గురుదేవుల ఆశీస్సులను పొందారు. పిమ్మట ఆంధ్రప్రదేశ్ లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ వైస్ చైర్మన్ సతీష్ రెడ్డిగారు విచ్చేసి గాయత్రీ మాతను పూజించి ఆశీస్సులందుకొన్నారు.

యజ్ఞ క్రతువును గాయత్రీ పరివార్ చేతనా కేంద్రము నిర్వహించారు.

చిట్టచివరి అంశంగా యజ్ఞ కమిటీ పెద్దల సమక్షంలో యజ్ఞక్రతువు జమా ఖర్చుల వివరాలను ప్రకటించుట జరిగింది.

యజ్ఞ క్రతువు ఆదాయం: రూ. 38,735/-

యజ్ఞ క్రతువు ఖర్చు: రూ. 35,535/-

అంశదానం మిగులు: రూ. 3,200/-

పూజ్యగురుదేవుల సాహిత్యం అమ్మకాలు: రూ. 4,300/-

యుగశక్తి గాయత్రీ నూతన చందాదారులు: 15 మంది

2 నుండి 3 ప్రజ్ఞామండలుల ఏర్పాటుకు అంగీకారం తెలిపారు.

పై విధంగా 24 కుండముల గాయత్రీ యజ్ఞము, చిట్ట చివరకు ప్రసాద వితరణతో జయప్రదంగా ముగిసింది.

గిద్దలూరులో

గిద్దలూరు పట్టణం, ప్రకాశం జిల్లాలో 2014 డిసెంబరు 22న నవకుండి గాయత్రీ యజ్ఞము అత్యంత భక్తి శ్రద్ధలతో అవధూత శ్రీ కాశినాయన గుడిలో నిర్వహించారు. గాయత్రీ మంత్ర జప ప్రాధాన్యాన్ని తెలుపుచూ, ఈ మంత్రాన్ని నిత్యం జపించిన జీవితాల్లో చక్కని పరివర్తన తప్పక వచ్చునని తెలియ

జెప్పుట జరిగింది. ఈ యుగంలో మనం రక్షింపబడవలయునన్న ఇది ఒక్కటే తారకమంత్రమని వివరించుట జరిగింది.

శ్రీ తురగా అంజనీకుమార్ వారి సారథ్యంలో, శ్రీ సూరం నారాయణరెడ్డి ఇంటిలో పి. హనుమంతరెడ్డి, వి. కోటేశ్వరరావు, శ్రీశైలం, పాములేటియాదవ్, శివగంగారెడ్డి మున్నగువారు పాల్గొని యజ్ఞ సఫలతకు చేయూతనిచ్చారు. ఈ కార్యక్రమంలో 500 మంది పాల్గొన్నారు. ఆలోచనలు సన్మార్గంలో పయనింప జేస్తూ సాధన, స్వాధ్యాయ, సంయమన సేవల ద్వారా వ్యక్తిత్వ నిర్మాణం చేసుకుంటూ, కుటుంబ సమాజ నిర్మాణాలకు తోడ్పాటునందించవలసిందిగా ఉద్ఘోషించుట జరిగింది. దీనికై పూజ్యగురుదేవుల సాహిత్యాన్ని ఇంటింటికి చేర్చమని కోరుట జరిగింది.

లెనిన్

సామ్యవాద దళానికి చెందిన ఒక బాలిక లెనిన్ ను తన తుపాకీతో పేల్చింది. తుపాకి గుండును తీసివేసినా కంఠం, మెడ గాయంతో రక్తసిక్తమై ఉన్నాయి. సరిగ్గా అదే సమయానికి ఒక వంతెన కూలిపోయినట్లు అపాయస్థితిని ప్రకటించటం జరిగింది. దేశ ప్రేమ కల పౌరులు పెద్ద సంఖ్యలో పాల్గొని శరవేగంతో దానిని బాగు చేశారు. పని పూర్తి అయ్యే సమయానికి ఆ కూలీలతో కలిసి పని చేసిన లెనిన్ ను అందరూ గుర్తించారు. కంఠంలో తుపాకి గుండు దూసుకునిపోయి పూర్తిగా రక్తం కూడా కట్టుపడని పరిస్థితిలో ఉండి, బరువులు మోస్తు రోజుకు 18-20 గంటలకాలం అతడు పనిచేయటం వల్ల ప్రతి ఒక్కరూ ఆశ్చర్యచకితులైనారు. కాని లెనిన్ ఆ విషయాన్ని చాలా సులువుగా తీసివేస్తూ అగ్రగణ్యులుగా భావించబడే వారే అవసరాలను పట్టించుకోక సౌకర్యాలతో వెనక కూర్చుంటే ప్రజలలో రావలసిన ఉత్సాహం, పట్టుదల ఎలా వస్తాయి? లోకశ్రేయస్సును కోరే ప్రతివ్యక్తి జీవితాన్ని, దాని సమస్యలను ప్రక్కన పడవేసి విపత్తర పరిస్థితులలో ప్రజలలో ఉత్సాహం నింపటమే తక్షణ కర్తవ్యంగా గుర్తించాలని తన చుట్టూ ఉన్న వారికి తెలియజేశారు.

- ప్రజ్ఞాపురాణం నుండి
అనువాదం: శ్రీమతి నేమాని గౌరీసావిత్రి

అసహనం, ఆగ్రహం ఓటమికి నాందిపలుకుతాయి